BOERENTYPEN EN HUMOR UIT DE BETUWE

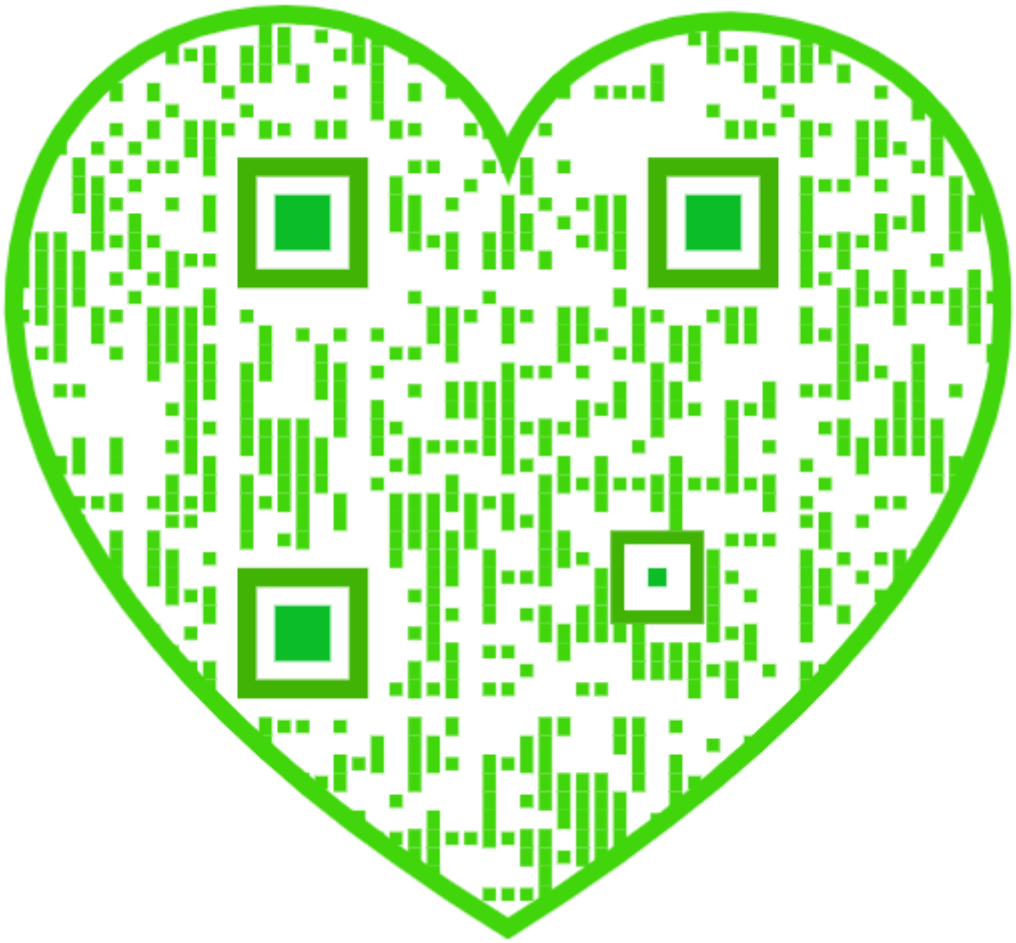

BOERENTYPEN EN HUMOR UIT DE BETUWE

DOOR

ATTIE NIEBOER

ILLUSTRATIES VAN LOUIS RAEMAEKERS
EN R. L. A. SCHOEMAKER

AMSTERDAM
N V. DRUKKERIJ JACOB VAN CAMPEN
1919

N.B. Het in 't publiek voordragen dezer stukken is volgens de auteurswet verboden!

VOORWOORD.

Deze bundel is een bloemlezing uit de humoristische dorpshistories, zooals ik die — in den loop der jaren verbeterd en omgewerkt *— op verscheidene plaatsen van ons land voordraag; minder tot nut en stichting, of met litteraire bedoelingen, dan wel om de menschen, die dat nog kunnen, eens een oogenblik gezond te laten lachen om de zonderlinge kostgangers, die er op onze aarde (en speciaal in de Betuwe) rondwandelen, en die mij zelf, met hun naieve, goedmoedige dwaasheden, karakteristieke ondeugden en kinderlijke deugden, veel van het leven hebben opgevroolijkt.*

...Dat zij rusten in vrede! Want velen van hen zijn niet meer; en de meesten hunner zonen zijn vergroeid tot brave burgers met een confectiepak aan en een lagen boord om den dorpschen nek, net precies als alle andere burgers; een beetje meer gewóón, een beetje meer „zooals 't hoort", wat meer netjes en fatsoenlijk dan hun vaderen, èn... wat meer vervelend en onbelangrijk ook!

Maar ze wàren er!... allemaal! — Grootvader en Hanje, en Tonia en Bram Kuyper, Bartje en Toon d'n buurman met den dubbelen pruim achter de kiezen! En ze verdienden het na hun dood nog een weinig voort te leven!

Want het waren „menschen"! Een ráár soort menschen misschien; de een wat „rauw in de moel", de ander „'n iezegrummige kjerl", of 'n prèkerd, 'n jènkerd of 'n schrèkerd, maar àllen haast vatbaar voor humor; en „gemoedelijk"; menschen die zich zèlf dorsten te zijn — géén hopeloos eentonige afdrukken van het type: „fatsoenlijke burgerman"!

En ook nù nog zijn er tusschen den Rijndijk en den Waaldijk waardigen onder mijn landgenooten, die de aloude eer van den Betuwschen humor hoog houden; die nog even wijd over den weg henspiertsen, met de handen in de boks loopen, er eentje vatten op z'n tijd zooas 't heurt , die, evenals in mijn tijd, nog wel eens, met „'t meziek" of op 't jaarfeest van de rezetéér en op andere Zon- en feestdagen, er „zjenie in hebben" om 'n lieve meid bij de kop te vatten.

En van ganscher harte hoop ik, dat dit ras van oude zondaars even onvergankelijk moge blijken als des menschen zin tot humor, die — in zijn diepste wezen niets anders dan „levensvreugde" — tot in eeuwigheid zal blijven voortbestaan... alle oude vrijsters, ernstige literatoren, deftige burgers en andere zuurmoelen ten spijt!

DE SCHRIJVER.

INHOUD.

	Bldz.
De Pensioenganger	11
Het Vluchtelingen-Kommitee te Randwijk	64
De Gemeenteraadsverkiezing	85
De Klassieke Nutslezing.	137
Hanje van Mie naar Amsterdam	157
De Muziek-Recensenten	197

IK EIGES.

D'N PENSIOENGANGER.

— Gauw, gauw, Hànje! Kijk is gauw!... Hier... aon 't keukeraam! Kom vort nou, anders is ie weg!... Daor guntewijd kumt er een d'n uitweg over; 'n vrimden heer op de vielegepee!

Ik schupte de klompen uit en smeerde'm den huis in.

Tonia en Antje (da's de melkmeid die've aangeschaften hebben umdat de vrouw 't nie meer allinnig af kan; nou dàt 't aweer zoo wijd mit 'r is!); Hannuske, Djèrk en allemaol stonten ze mit de kop bij 't raam over 't hörretje te loeren.

— Wie zouwt da zijn? zei j Tonia, onderwijl dat ze mit 'n tip van de scholk de ruiten afvègde.

— Gao toch is eweg jonges; ik kan niks zien! ...

't Zal toch niet dien kantedaot zijn, die'ter 'n Zondag prîkt!?

— Gao toch weg!? ...Mit dien goddeloozen strooien hoed op de kop!?

...Oewe!... óéwe!... Daor géét ie, daor geet ie!

Medeen dat ie de poort in zwunkte slaot 'em 't achterwiel onderuit; en daor lag ie, mit de hand' en been' wijduit in de modder.

— Hoeraa moed', de hoed van 'm geet de sloot in!

schrauwde Hannuske. De jonges stonten te trampelen van plezier en Tonia hiew mè allebei de hand' de buik vast van 't lachen.

Maar hij medeen weer overeind en den hoed opgehaold!

— Kijk em is; hij val' nog mit de kop veurover in de sloot! —

— Nou hèt ie 'm! O-ô-ô-och, 't waoter lupt em mit 'n geutje d'n hoed uit!

— Gao toch 'n eind terug djèrn, hij kan 't krek zien, hoe da ge daor staot te gàpen!

Ikken as de weerlich' op de kousesokken d'n deel weer op geloopen; en 'k deej krek of da'k de beesten sting te voeieren, toe dat ie de kop over d'n onderdeur stook.

— Héé... boertje!

Ik deej krek of da'k 'm nie heurde... Wa meint zo'n snotneus wel? Zeuven melkbeesten he'k!... H-h-h... „Boert*je*"!

— Héla... woont hier Hanje van Dummelen niet?

Hij stôtte de deur open mit de vielegepee en kwamt de deel op.

'k Zeg: — Heej... Ooo!... Jaowèl jaowel, dan zijde hier terech'! zeg 'k. Kumt erin!... Maar minsch, minsch wa ziede der uit; 't lijkt wel of da'ge mit de kop in de sloot geleugen het!

— Ik ben daar net met de fiets uitgeslipt! zeit ie. Je mag daar wel eens wat grint neergooien, daar bij dat hekken!

...Zijn me dat hier wegen! bromden-ie, medeen dat ie de hoed uitschúdde en z'n eige mit de hand over de kop vègde. Achter de keukendeur heurde ik de anderen staon giecheren; ik beet op de tebakspruim um m'n eigen goed te houwen.

— Houw is effen menheer! zeg 'k. Ge mâkt oe eige krek zoo zwart as 'n schorsteenveger, mit die smerrige hand' van oe! — Heij!... Djerns; waor zitte nou toch allemaol wer? Haol is efkes 'n bietje waoter veur den heer.

Antje zette 'n emmervol waoter bij em neer en veegden em 'n lekske grune zeep op de vinger; en medeen de sokken der al wer achter, en maar proesten! — Hè,... die vrullie, die kunnen d'r eige dan toch ok maar nóóit goed houwen!

Toe ie z'n eigen 'n bietjen afgedreugd had, haolden'ie 'n klein buuksken uit de zak, daor'tie 'n spiegeltjen en 'n stukske van 'n ouwe kam in had zitten.

'k Zeg — Ja; je hebt 't wel noodig um je eigen is in bietje te roskammen zeg ik!

Ge zouwt er wel haos 'n knötje van hebben kunnen maken, zò'n luizebol mè haor had ie op de kop!

Hij grilde zo'n bietje in z'n eigen en zette de hoed weer op.

— Ze hebben me hier naar toe gestuurd zeit-ie, omdat ik een gelegenheid zocht om hier ergens bij een boer in pensioen te komen voor een week of wat, zeit-ie.

Er werd me gezegd, zeit-ie, dat jij nog al vooruitstre-

vend was, zeit-ie en nu wou 'k is kommen hooren, hoe dat je daar over dacht?

Ik spiersten 'em is tusschen de voet'!

— Jàà... zeg 'k. Wa za'k zèggen!?

— 't Geval is, zeit-ie, da'k m'n eigen 'n beetjen overwerkt heb; en nou wilde ik hier wat tot rust komen. Ik studeer in de letters, zeit-ie, medeen dat ie z'n eigen deur de ragebol strijkte. Maar eigenlijk ben ik meer 'n dichter!

Hij keek 'n heelen tijd umhoog naor d'n hooizolder.

'k Zeg — Nee jong; nóú zit er nie veul goed spul mer op de balken, maar dàn had je van de hèrfst is hier motten zijn!

— Ja, ja, zeit-ie. En hoe denk je der nu over; hebben jullie 'n kamertje vrij?

Ik krabde m'n eigen is onder de pet:

'k Zeg: Jaaa, zeg 'k... Wa za'k daor van zèggen!?

— Veeleischend ben ik niet! zeit-ie. Als ik maar flink melk kan drinken heb ik verder niet zoo veel noodig!

— Hjà zeg 'k, daor he'k nou nog nóóit zoo over gedocht!... Tonia, wat dinkte gij der van? zeg 'k tegen de vrouw, die der ok bij was kommen staon.

— Jàà! Wa za'k zèggen! zei Tonia, mit 'n benauwd gezich'.

— 'k Zeg — Ja. Dà he'k òk al 'n keer gezeid!

— 't Opkamertje hedde tòch leeg staon! zei Antje, die onder de hand zo'n bietje naor d'n heer had staon te koekeloeren, zoo als die jonge djerns dat dan doen.

Tonia stond der eigen over de buik te vrijven en da's gemeinlik 'n kwaod veurteiken! Ik vuulden is mit de duim over de veurste vinger dat d'n heer 't nie zien kos.

— Nóú; hoe dinkte der dan over Tonia?

— Jaa!... Zegde gij 't dan maar! zei ze mit de schauwers umhoog.

'k Zeg: — Nou; mijn kan 't nie schèlen; al da je 't netuurlik nou hier wel nie krek zoo zult hebben as bij ullie in Amsterdam! Sampanjer en zukke dinger eten wij hier niet; wij hebben zoo maar zo'n pötje deur mekaore, met 'n stukske harteliks derin. ...En melk kunde natúúrlik maar net zooveul zuipen a' ge wilt; al zoude mit de kop onder aon 't uiër van de koei willen gaon hangen!... En dan vorders èten wij hier maar roggetunnis; 's mèrges krijgde der 'n plekske spek op; en umda gij dan zoveul as d'n pensioenganger zijt, zouwt de vrouw der veur ou met tijen wel is 'n lekske stroop op kunnen smeeren, is nie waor Tonia, of 'n bietje suiker of zoo wat! Agge daor mee tevreje zijt, dan is 't mijn goed af!

— Prachtig, uitstekend! zeit-ie, mit 'n zwaoi van de erms, en 'n gezich' of da'k 'k weet nie wat veur bezonders gezeid had. — Dat vind ik juist erg typisch!

'k Doch': Menneke, menneke, ge mo' me nie verneuken, da zal oe nie glad zitte!...

— En wat zoude gij daor van meinen Tonia?

Tonia prutselde zo'n bietje aon 't bandje van de scholk en wunkten-is naor d'n heer.

— Gao maar is efkes de keuken in menheer, zeg 'k, dan

zal Antje vas' 'n kummeke koffie veur oe vjerrig maken!

— Djèrk blijfde gij is efkes hier! riep Tonia, toe ze de keuken in gongen... Alla, gauw naor Pietje d'n schilder, en zeg maar — Kompelementen van moeder, en ofdat ze asjeblief moch' weten hoeveul dat d'n ondermeester veur 't pensioen betaolt?

Ik gaf de vrouw der is eentje veur de brits.

— 'k Zeg: Dà hedde nou nog is góéd geprakkezierd!

— Ja, ja! zei-se. Ge mot 't dan eiges maar wèten; maar ik veur mijn het 'r niks mee aon de pet, mè zuk heerevolk mè „wit um de nek"; en mit da lillike lange haor! Ge kunt dan toch ok maar nooit wèten wat dat zo'n kjerl bij zich kan hebben!...

In vijf menuiten was Djerk alwer weerum.

Hij hègte der nog van, zoo hard had ie geloopen.

— Kompelementen van Neel van Pietje en as dat... d'n ondermeester achttien stuiver per dag betaolt... Maar dat ie 't d'r dan ok méér as bès' veur had!

— Da vil' me niks mee! zeij Tonia; ge mot dan toch ok altijd rekenen, da' ge der alwer een meer in de wasch het. En de èier zijn nou wel weer goejekoop; maar allicht dat zo'n jong der ok al wer 'n stuk of tien op vreet en dan mo'vve toch ok al wer 't een en ander aonschaften: 'n nij matjen op de vloer in 't opkamerken; en dan zu'vve der 'n paor printen motten ophangen en zoo wat heer...

En hedde wel gezien, hoe dat ie 'n groote gouwende ring aon de hand het; met 'n gruun printje derop! 'k Ge-

leuf dat ie ze maar zàt het!... En as 't dan mòt, dan mot 't, maar dan sekúúr nie minder as 'n gulden.

'k Zèg — En dan lupt zo'n jong oe netuurlik nog d'n heelen dag veur de voeten... en bruine schoen' het ie ok al aon de poote! We kosten 't bès' op vijf en twintig stuiver zetten!

— As ie der dan maar nie heelemaal van afziet!...

— Nou dan mot ie 't laoten! zeg 'k: Gjèrn, of nie! We hebben 'm nie van noode!

Heurt ze nou toch weer 's te keer gaon zeg 'k, toe we naar de keuken gongen; die Antje ligt altijd maar te giecheren as der mansvolk over de vloer is. Daor he'k 'n hèkel aon!...

— Nou, zeit ie, en heb je 't met de vrouw eens overlegd?

't Hart bonsde m'n in de kèèl en ik slok de pruim deur van wege de alteraosie.

'k Zeg: — Ik zal 't oe dan maar in ins zegge!... De vróúw had gedoch um dat er dan toch ok al wer 't een en ander aon te schaften valt, dat 't wel níe minder zijn kos as vijfentwintig stuiver...

— O, dat is best; dat is uitstekend!...

— Maar nou doch ìk, dat er dan ook al nie veul van over zou schieten; mè name niet a' je der dan zoo met tijen is wat amparts bij zou krijgen. En daorum had ìk gedoch van 'n dáólder! zei 'k der medeen, sebiet bovenop, want ik had 't derèk in de gaoter, dat 't em hard mee vil; en dáórveur he'k handelszenie al zeg 'k 't eiges!

Hij lachte zo'n bietjen in z'n eige:

— Zeker, dat is goed! zeit ie. Dan kun je straks zeker wel eens m'n kofferte van 't spoor gaan halen?

Zoo gauw dat 't gesizzendierd weur, haolden de vrullie 't heele huis overhoop. D'n heelen middag he'k niks uit kunnen vuren. Ers' most er 'n nije strooizak gemâkt worden, en toe de muur wer 'n bietje bijwitten, aldat 'k 't nog gin wèèk gelejen gedaon had mit de schoonmaak; en toe al wer 'n nij stut onder 't raam..., en zoo bleef 'k maar aon de gang: Hanje híer! en Hanje dèr!... afijn, da zulde eiges ok wel kennen agge getrouwd zijt!?

En d'n pensioenganger bukste overal der maar achteraon en maar vragen en maar kletsen!

...Je zult de koeien nou wel haast in de wei gaan doen, boer? zeit-ie, medeen dat ie den bleurkop over de kop aaide.

'k Zeg — Nee jong, dan mo'vve ers nog is 'n maond wijer zijn!... En wa'k zeggen wou: gij zeg in 't vervolg maar „Hanje" tegen me, heur.

De bleurkop schudde de kop is hen en weer, en hij spròng van schrik 'n eind achteruit.

Ik most er verèchtig um lachen!

— Och jong, hoe kant'ie oe nou stooten, hij ligt toch ommers aon de ring, zeg 'k.

— Já, ja; je weet nooit! Als zoo'n beest is bijt!

'k Haolde de schouwers maar is op; 'k dink bij m'n eigen a'ge dan toch ok zó'n ezel zijt, waor hedde dàn toch ok veur gestedierd!?

'k Zeg — En hoe hiette gij nou eigelik, als 't niet te astrantig is, da'k et oe vraog.

— Oo, dat's waar ook! zeit-ie. Dat heb ik je nog niet eens gezegd. Ik heet Van Doorn; maar je zegt maar Frits tegen me hoor!

— Bèl verstomd! Dan hiette gij krek as Evert van Jan van de meulen... te minste van achteren; zeg 'k. Da's dan zekers nog fremielie van oe?

Maar hij wou da' zeker nie wèten, umdat da maar zukke gewone boereminschen zijn, krek as ikken of gij. Te minste hij sting al weer mit de kop in de wanmeulen te schumen en deej maar krek of dat ie 't nie heurde.

'k Zeg, Djèrk! zeg 'k tegen d'n jong van me. Lupte gij den hof maar is 'n bietje rond met d'n heer; en laot em de spullekes maar is kijken! 'k Dink, dan zij 'k oe kwijt!

Djerk noom em mee naor 't kenijnehok en haolde den grooten ram deruit.

— Wat 'n rare gewoonte toch eigenlijk, zeit-ie, om die beesten bij de ooren te pakken; zou ze dat nou geen zéér doen!?

'k Zeg: Duut 't den koffiepot dan zeer, agge die bij 't oor vat!?... Waorveur zoudt ie ze der anders veur aan hebben zitten?...

Je bint zekers nog nie duk in 'n boerderij gewist?

— Nee! zeit-ie, daar merk je bij ons in Amsterdam niet veel van, van die beesten, behalve wanneer ze geslacht zijn!... O!... En dáár zitten de paarden dan zeker achter?

— Neeje! zei Djerk, „zitten" duut er gin één! Ze staon allemaol overeind!

— Hij's goed Djerk schrauwden'ik.

— Nou ja natúúrlijk! zeit-ie, uit z'n hameur, dat Djèrk em dertusschen had gehad.

Hij miek de klep los en de zwarte ruin stook de kop over de voerbak hen.

— Wat een lìeve oogen zei-ie.... Nèt vrouwenoogen!

'k Zeg: Nou meneer, maar ik wou toch nie gjern dat Tonia van mijn zùkke oogen in de kop had!

...En hoeveel veulentjes heeft ie nu al gehad? vroeg'tie al weer.

— Nou zeg 'k, nog gin één! ...En ik dink, dat ie der ok wel nie veul zal krijgen ok nie... Maar ge kunt 't nooit wèten! Want 't kan der met tijen vrìmd hengaon in de wereld!

Antje die den emmer stond vol te pompen gooide de kop achterover, en schrauwen krek as 'n kiep die 't ei nie goed kwijt kan raken.

De buik gong mijn op en neer van 't lachen, maar ik hiew m'n eigen eegaol strak in de moel.

— Hou toch de snater djern; wa valt er nou wer te lachen!?

'n Poske laoter riep de vrouw um brood te kommen eten. En zij 't een en ander veur den heer klaorgezet; 'n vierstuiverswittebroodje... 'n halve zoetemelksche

kaas... 'n schotteltje met 'n stuk of tien, twaolf èieren... 'n paor snejen roggebrood... 'n halve metwors'... 'n paor kan melk en zoo wat heer:

— En nou motte maar is flink innemen! zei-se tegen em. Want ge zijt toch zo'n akelik mager jungske!

„Wij aan de gang; en hij al is naor ons gekeken, hoe dat wij daor niks van nomen en allinnig maar roggebrood atten — Ja, is nie waor; dan kunde wel aon de gang blijven mit zo'n trop kleine blagen!

...Op ins schoot ie in d'n lach.

— Maar m'n lieve mensch, dat is toch niet voor mij bestemd!? Dat kan ik in 'n half jaar nog niet op.

Toe-tie 'n paor èiers op had en 'n glaoske melk, vègden'ie z'n eige de moel al weer af.

Maar Tonia miek d'r eige vuil, umdat ze doch',dat 't em nie naor de zin weur:

— Ik het er 'n hèkel aon, zei se, als de minschen zoo kieskeurig op de moel zijn! Ze sneej der nog 'n flinke jiets wittebrood bij, plekte der 'n paor duim dik wors' op en 'n stuk roggebrood en lei 't em veur de neus.

— Zie zóó; en dà eete gij nou èrs maar is op!

Hij zat maar te lachen en prambierde der nog wa van te vatten, maar op 't lest kòs-tie nie meer, da konde duidelik zien!

— Gij mot ers maar is flink aon 't wèrk, dan zulde wel bèter honger krijgen! zeg 'k.

's Avonds bleef'tie nog 'n bietje zitten klazjenieren en

um 'n uur of half nègen, gonk de vrouw de grundels op de deur doen um naor bed te gaan.

— Och, zeg, laat die deur nog maar 'n beetje open! zeit-ie, ik ga nog 'n luchtje scheppen; 't weer is zoo mooi opgeklaard!... of wacht geef me de sleutel maar mee.

— Wa veur 'n sleutel? vroeg Tonia kritserig.

'k Zeg: Och, da hebben die minschen in de stad op de veurdeur zitten!

...En ik gaoj níe naor bed! zeij Tonia, toe'tie de deur uit was. Antje het van de middag wer van da lillike schooiersvolk in de buurt gezien; ik duuj 't nie!

'k Zeg — Maar ik wèl!... Slaop ze heur!

Ik heurde d'r nog 'n heelen tijd deur 't huis spoeken en toe miek ze stillekes de veurdeur los.

Efkes laoter kwam ze de kamer in:

— Hànje... slaopte al?... Hij blìjf maar buiten die kjèrl... Hij steet daor achter bij 't hekken en maar aldeur mit de kop umhoog en maar in de loch' staon kijken! Hij zal toch wel goed bij 't verstànd zijn? zei-se benauwd... Oewe Hanje, 'k het 't er niks op veurzien! En dan da lange haor!... Wa hè'vve dan toch ok begonnen!?

— Och djèrn... lig toch niet te zaneken... kum t'er nou maar gauw in; want 'k hè lillik kouwe voeten!... Mâk oe eige nou maar nie bezörgd um dien kjerl; die stadsminschen hebben allemaol van die vrimdigheejs.

Ze trok der eigen uit, maar medeen dat ze derin wou kruipen, heurde ze 't een of ander, en zij al wer naor de veurdeur.

— Ben je nog op moeder? riep'tie.

Tonia kwam schielik op de blóote voeten de kamer wer inkletsen!

— Oòch... jong... foei toch. 'k Schaam m'n eigen toch zoo! Nou het ie me krek gezien!

— D'r is nog al veul aon te kijken, aon ou! Hij zal wel is dukker 'n onderrok gezien hebben d'n diejen.

Medeen stook'tie den kop um de deur:

— Jullie moeten in 't vervolg maar niet opblijven, ik zal wel door 't raam kruipen!

Tonia keukelde mit de kop veurover de bedsteej in.

De volgende mèrege kwam Antje de keuken in, mit de bruine schoen' van em in de hand, en 'n briefke der bij:

— Om half tien haal me deruit,
Met veel lawaai en groot geluid!

— Wa'n kijnderechtig jonk, zeg 'k.

— Hoe laot steet derop? vroeg Tonia.

— Half tien?... Nee, dà's dan toch wel 'n bietje àl te schandaolig!

Ik gong d'n hof in um èrten te gaon leggen. Ielekeer keek ik al is achterum naor 't opkamerke; 'k doch zouwt'ie der nou nooit zat van krijgen. Maar de luiken bleven maar pot-dich'!

— Is ie der nòg al niet uit? schrauwde buurman Toon van d'n overkant.

'k Zeg — Nééje!... Hij schijnt 't daor maar bès naor de zin te hebben!

— Hij zalt de rug nog kapot liggen! riep Tonia, die mit de waschmesien aon de gank weur néven 't huis.

...Um 'n uur of negen kwam de vaoder van Tonia, d'n èrf op kuieren.

Hij het daor da kleine hofsteijtje bij ons achter 't huis gepach' en daor zit ie nou zo'n bietje te rentenieren. 't Is al 'n ouwe minsch, en nou lupt ie z'n eige duk te versikkeneuren en dan kumt ie bij ons aon zette. En da kan met tijen wèl is 'n bietje vervèlend zijn, want hij is merákels nijschierig en overal mot ie mee te kommandieren hebben, anders is 't nie goed.

'k Zag derèk wel, dat 't weer mis weur; want hij had de klep van de pet haos op de neus hangen en niks zeggen en maar schudden mit de kop. Ik had 't wel deur, dat ie vuil was, da'vve hum der nie in geraojen hadden, toe've d'n heer vieten, maar 'k dink a' gíj de moel nie los mâkt: ìk ok nie!

Hij loerde gedurig al is naor 't raam van 't opkamerke

...Is'tie nie goed in order? vroeg'tie eindelik.

Ik keek is op 't hallozie: négen ure!

Ik miek m'n eige vernink. 'k Dink: Ik staaj daor maar te wèrken; en hij leit daor mar mit de kont op bed!

Nou zàl'tie deruit!

...Klop maar is op 't raam vaoder!

Vaoder tikte mit de pijpesteel tegen de luiken.

'k Zeg: — Wach maar is efkes, da gif' niks!

Ik bonkte is 'n keer mit' 't handvat van de schup der tegen, dat de vèrf deraf vloog.

— Oehhh... Jjjaaa... riep'tie mit 'n stem, of dat ze'm bij de keel hadden.

Vaoder gonk op de bank zitten en ik schoefelde de èrten der onder.

'n Pôske laoter kwam Tonia mit 'n deil waschgoed onder den èrm, d'n hoek van 't huis um. Ze hiew de kop bij 't raam en luisterde.

— Verstòmd nou nog is toe... nou leit ie der dan toch nòg op, 't luie keuje.

Ze bonkte nog is 'n keer mit de vuist der tègen.

— Bin je der nou uit meneer?

— Já juffrouw... riep'tie achter 't luik. U ook?

— **Ik** al lang... **ik** het de wasch al vjerrig, in de tijd, da jij in de bedsteij ligt te brajen! riep Tonia weerùm mit 'n rooie kop.

Ik most er um lachen, maar vaoder schudde mit de kop.

— Niks weerd!... Níks weerd!...

Eindelik um tien ure, dáór kwam'tie der aonzetten:

— Wat hebben jullie toch met m'n schoenen uitgevoerd? Zeit ie. Ze zijn heelemaal zwart geworden!

— I-i-k wies' nie hoe da'k daor mee aon moes, mit die vrimde dinger! tottelde Antje mit 'n beduus' gezich'.

...Is 't héél èrg meneer?

Ze keek 'm is zo'n bietje aon met zo'n zundig gezich' zooas die vrullie dat dan doen kunnen, as ze 't wer goed willen maken; en hij lachten'is tegen der en klopte der op de rug.

— Néé kindje, zoo erg is 't niet hoor!...

'k Doch', ge kun wèl zien, da gij nog nie veul verstand van de vrullie het; anders zoude da spulleke al lang kennen!

Hij kon der anders zat mee overweg mit 't vrouwvolk! Tonia had ers' niks met em aon de pet; maar dan had ie a' wer zo'n gekheidje, en op 'n andere keer brocht ie aweer is 'n buil'je mè plèskes * mee uit 't dörp... en aorig speulen mit de kijnders kon'tie ok; en zoo wier 't al gauw dat ze heel anders over 'm sprook as in 't begin.

— 't Is gìn kwaoje jong... 't Is gìn kwaoje jong! zei Tonia. En da lange haor, da steet 'm maor best!

'k Zeg — En daor hadde èrs zo'n hèkel aon; gullie wijven weet dan toch ok verèchtig eiges nie, wat da ge zegt!

Tonia trok de kop achteruit.

— En ìk zeg, dat 't 'n aorige jong is! En al de zadduukskes van 'm ruiken naor ooleklonje,... en mooie sökskes het ie, mè rooie stripkes! ...

'k Zeg: Ja, ja! Suut maar... 't Is al lang goed! Daar hedde gij nie naor te kijken!

Den ersten tijd liep ie d'n heelen dag maar op de boerderij rond te schumen. En van alles prambieren. Botter kjernen... bonnen mee uitzuken, Antje mee helpen de keujes te voeieren.

En mar kletsen!... Ielk oogenblik heurden'ik ze lachen

*) plakskes, koekjes.

en gieren um al die flauwe dinger die'tie te vertellen had.

Op 'n mèrrege heurden'ik Tonia te keer gaon, da'k doch' da'se de begàves der van zou krijgen. Ik gong 't waschhok in; en daor stond ie verèchtig in 't boezeroen aon de mesien te drèjen en derbij te zingen.

— Tonia, zeg 'k, wees nou toch wijzer! — En gíj mos' maar is liever mee helpen mès rijjen, of 't land um spaojen, meneer, agge dan tòch werken wilt. Al da gepruts da dug' 'nie veur 'n manskjerl.

— Dat is best hoor! zeit-ie. Van middag zal ik jou eens helpen spaden!

Naor den eten gaf ik em 'n paor hooge mestklompen.

Ik zeg — Agge boer wilt zijn, dan kunde gin van die bruine dinger aon de pooten hebben!

Hij aon de gàng. Al de minschen die't er veurbij kwammen bleven stilstaon.

Ge zouwd oe eige kepot hebben gelachen; mè wit um den nek en de boks umgeslagen, en van die djerns-ächtige sokken in de klompen. Tonia en Antje kwammen ieleke vijf menuiten kijken... 't Zweet da liep em van de kop af.

— Niks weerd!... niks weerd! schudde vaoder, die der bij sting te rooken.

'k Zeg — 'k Geleuf dat ie al nie meer kan! zeg'k, um 'm aon te hitsen.

Maar hij hiew z'n eige goed, dat em op 't lest 't bloed uit de hand liep!

— Ge het 'n bietje te veul juffershandjes meneer!

schrauwde Toon die aon d'n overkant stond te kijken.

— Níks weerd!... zeij vaoder en hij d'n huis in.

Gedurig as 't mooi weer was gonk ie d'n heelen middag der op uit um te kuieren.

— 't Is hier 'n pràchtig land! zeit-ie.

'k Zeg — Dàt is 't!... De grond is zoo vet as botter!

— Nee! zeit-ie dat bedoel ik niet. Ik bedoel meer, dat de natuur zoo mooi is; die malsche weiden en die lachende velden.

'k Zeg — Ja dà's waor, de wèiës zijn hier 'n heel bietje bèter as op te Vèlewe, daor 'k ok al is gewest zij, bij 'n bruur van m'n zwàger. Maar dat de velden lachen kosten, dà's dan zekers zoveul als dichterij, want daor he'k nog nooit wa van gezien!...

Op Zondag-e-mèrege, toe 'k de keuken in kwam, stonten Tonia en Antje mè mekaore te beraojen.

— Ik zeg, wa's hier te doen?

— Och, zeij Tonia, d'n heer het gin briefke buiten de deur geleid; en nou zeg Antje, da'vvem nie motten roepen. Maar ik zeg, dat ie natuurlik vergèten het, dat 't Zondag is en dat ie der nou 'n bietje vroeger uit mot!

— Dà's nog al wibus, zeg 'k. 'k Zal 'm eiges wel is efkes roepen, want hij ligt daor 's mèrges altijd zo'n tijd mè waoter te flodderen veur dat ie vjerrig is; anders kumt ie nog te laot!

— Héé... Meneer van Dóóren...

...laot oe eigen is hóóren!...

— Hèè!?... zeit ie.

Hij bromt krek as de groote zoeg, zei Djerk.

'k Zeg — Héé j!... Zou je der nou haos is uitkommen?... Den domenie steet al op oe te wachten!

'k Heurde, dat ie z'n eigen overeind zette in de bedsteej.

— Hè?... Wat?... Wie staat er op me te wachten?

'k Zeg: Den dómenie!... 't Is kjerktijd! En mâk nou maar is gauw vort; anders kumde nog te laot, en daor het ie 'n èrgen hèkel aon!

— Oòò... dat is waar ook, riep ie, 't is Zondag! Dan blijf ik nog maar een beetje liggen. Je doet de groeten wel van me aan den dominee, hè?

— Wà zeit ie? zei Tonia, die de kjerkcenten aon 't uittellen was in 't opkamerke.

'k Zeg: — 'k Zal 't oe maar nie zeggen... maar bedroevelik ìs 't; dàt is 't!

De vrouw was der onderweg den heelen tijd stìl van, dat ie nie mee was... Misschien, dat da zoo gin moden is onder die minschen uit de stad!? zei se eindelik.

Toe've uit de kjerk weerum kwammen stond de kleine Jaonus ons al op te wachten aon 't hekken:

— Oewe, moed'!... Antje die het den heer mit 'n kummeke waoter gegooid... en toe wierd ie toch zoo vuil... en toe het ie Antje bij de kop gevatten... en toe het Antje der eige losgerokken en nou is'tie der achternao gezeuten, gunt de kant van den bèrg uit!

'k Zeg maar dan schijnt 't nou toch wel wer goed mit ze te zijn; ...heurt ze maar is lachen!

Medeen kwam Antje den hooiberg umhollen, mit 'n kop as 'n kallekoenschen haon, en hij der achter op... en lachen en gieren, dat de kiepen tegen den muur opvlogen.

— Hóúw is 'n bietje!! zeg ik. Dinkt er asteblieft um, dat 't Zóndag is!... De manen hongen 'm veur de oogen en hij hègte van belang!

...Gij had maar is liever in de kjerk motten zijn, zeg 'k. Hij het 't er van de mèrgen krek nog weer over gehad, hoe dat daor tegeswoordig in de stad 'n deil van die goddelooze minschen zijn, die meinen, dat ze 't nie van noode hebben um naor de kjerk te gaon!

— Vanmiddag ga ìk naar de kerk, zeit ie, medeen dat ie z'n eige mit 't zadduukske 't zwit van de kop vèègde.

— Van de middag ìs der gin kjèrk, zeg 'k. Dan prîkt ie in Andelst.

— Jawel, zeit'ie; dan ga ik wandelen. Buiten in Gods vrije natuur, daar is mijn kerk!

'k Zeg... En dan zijde gij zekers zoveul as den dominie die 'ter prîkt, dat de velden der van lachen!?

Hij sloeg m'n op de rug, da'k der den heelen middag 't zuur van heb gehad.

— Maar kerel jij bent een geboren humorist? zeit-ie.

'k Zeg — Ja, wat da veur 'n ding is, daor gij me veur uitmâkt, da wee'k niet. Maar dà weet 'k wèl, asda' gij bèter zouwd doen a' ge op z'n tijd naor de kjèrk gong.

Da héúrt zoo; 'n ielk fesoendelik minsch geet Zondags naor de kjèrk!

Ze is nou al bijkans vijf en vjertig. Maar: Altijd nog véul postuur;
en héél mooi rood in 't gezich'!

Zie zóó! docht ik da steekte gij maar in de zak; daor hedde veur ers wel genogt aon!

Maar hij miek z'n eige der niks dik um.

— Kom... kòm... maak je daar nou maar niet bezorgd om... En jij staat ook al zoo sip te kijken, moedertje Tonia!?

— Hij viet 'r bij de èrms; en sprong der 'n keer mee in de rondte:-Kijk maar gauw weer eens lief tegen me; als je lacht zie je der veel aardiger uit!...

— Verrek... zo'n snotneus! 't Jukte m'n in de hand', krèk of da'k der 'n muis of zoo wat in vasthiew.

Nou niet da me dat wat schèlen kan... zijde gek; dáórveur kende me nou toch ok wel genogt!... En daorbij: Ze is nou al bijkans 'vijf en vjertig, de vrouw van me. En zeuven blagen. Maar: Altijd nog véúl postuur; en héél mooi rood in 't gezich'!... Afijn; kan m'n ok nie schèlen!... Maar die astrantigheid ziede... en dan nog wel van zo'n jùngske, mè zo'n iezenden kop mè haor!

Tonia wierd er verlègen van!

'k Doch' — Veuruit djern!... gîft em der een, dat ie kwèkt! Maar op ins begos ze te lachen, en zij den huis in.

— Vrimd spul da vrouwvolk!... Daor kunde nou nooit niks van begrijpen!

Vaoder kwam krek d'n èrf op.

Hij keek d'n heer, die Tonia achterop was geloopen, is efkes nao, en toe wèverden'ie mit de steel van d'n pijp deur de loch'.

— Ik wáórschouw oe!... Hànje... ik waorschouw oe!...

'k Zeg: Ja, 't is goed! Gij zijt ok gewaorschouwd, heur!

Ik zette de pet is rech' en gong 'n kummeke koffie vatten bij Toon.

...En hedde nog al goeie schik mit d'n heer van oe? vroeg Toon.

'k Zeg — Och ...da' geet bes'! Hij lup' me nog al nie veul in de weg, en Tonia vijndt em ok nog al zo'n aorige jong geleu'k! —

— Jàà... da geleuf ìk ok! zeit de vrouw van Toon. Ik kan ze met tijen híer heuren lachen!!

— 't Is anders 'n vrimd soort minschen, die kjerls uit de stad. Evert d'n voerman was 'm lest achterop kommen rijen in de grune weg, en toe had ie daor heelemaol allinnig in z'n eige loopen praoten en maar mit de hand' deur de loch' zwaoien! En lest, toe 'k op mos blijve, toe de zwartbonte gekalfd het, toe he'k em midden in de nach' um 'n uur of twaolf nog bij ullie achter 't huis zien loopen! Ik doch ers' nog dat er onraod weur; maar toe kenden ik em aon 't huudje, dat ie altij' op de kop het.

— En hedde de centen nou al van em? vroeg de vrouw aweer.

'k Zeg — Neeje... maar da zal wel gin nood hebben, want lest, toe ie veur de post mos' betaolen, he'k gezien, dat ie maar lepkes zat in d'n buil had.

— Och neeje; da wi'k nou òk nie zegge", ...Maar de vrouw van d'n ondermeester die zeij lest òk nog: — Ze maggen wel oppassen mit dien heer! zei se. Want zukke kjerls die daor midden in de nach' nog deur 't dörp

loopen, as 'n ielk fesoendelik minsch op bed leit, en daor ge gin ins van wît, wie da' z'n vaoder of z'n moeder is, zei-se, dáór motte oe eige veur hujen!, zei-se.

'k Zeg — Ja; vrimde adeeën het da volk anders wèl! Ge mot van den avond maar is 'n bietje kommen klasjenieren; dan zu'vvem is over de polletiek laoten praoten! Want dàt he'k wel gemerkt; dat ie ok nog zo'n bietje zo'n róóien is, òk nog! Alhoewel, da' ge 't nie begrijpen kunt van zo'n kjerl mè zukke bruine schoenen aon, en van die deftige sökskes!... Wach'!... Dan mo'vve Bram der òk bij hebben, da's 'n góéien um 't em is te vertellen! —

Um zeuven ure kwam Bram der al aonstappen.

'k Zeg — Bram; daor hedde nou den heer... Van Dooren hiet ie, krek as Evert van Jan... (Aldat 't gìn fremilie van em is!)

Bram gaf em de vijf. — En hoe geet 't nog al menheer... geet 't góéd? zeit-ie.

'k Zeg — En dat is nou zoveul as Bram Kuiper, zeg 'k; daor zul je al licht is van geheurd hebben!?... Aldà ge nie in de kjèrk kumt.

— 't Is me zeer aangenaam, zeit-ie, u eens te ontmoeten. Ik dacht eigenlijk dat u nog steeds in den Haag waart, zeit-ie, maar ik kan 't me best begrijpen, zeit-ie, dat het na al die staatkundige beslommeringen van u prettig moet zijn om eens in de Betuwe te komen boeren!

— Néé! zei Bram. Ik wou dat 't maar wáór weur...

ik zij zooveul as den radmaker... maar de polletiek daor mo'k toch niks meer van hebben ok nie; ze hebben me veuls te lillik uitgeteikend in 'n deil kranten!

We zeuten allemaol nog te lachen da'vve de traon' in d'oogen hadden, toe dat Toon der ok inkwam en efkes laoter vaoder ok nog, die derek bij d'n hoek van d'n heerd kroop, daor'tie iezegrummig naor d'n heer bleef zitten loeren.

...En valt 't oe nog al mee zoo,... hier bij ons zoo... in de Bètewe? vroeg Toon.

— O uitstekend! zeit-ie, ik voel me hier gezonder dan ik me ooit gevoeld heb! zeit-ie.

— Da wi'k wel geleuven, zei Toon, a' ge de pjerds maar goed haver voeiert... en ze hoeven maar niks uit te vuren as maar in 't strooi te liggen... dan worden ze gemeinlik nog al vet!

— Maar goed meehelpen duut ie anders òk! zei Tonia. Hij het giesteren den heelen wasch nog wer veur me gedrèjd... Ze schonk em 't darde kummeke koffie vol en lei der al wer 'n suikerbal bij!!... Ikken en de anderen kregen der gìn meer!

— Ja, zeit d'n heer, jullie hebben daar een heel andere voorstelling van; maar wanneer je hard gewerkt hebt, dan heb je beslist eens een tijd rust noodig om weer op streek te komen. —

— En ik doch' da je op studies leij! zei Bram.

— Zeker... dat ìs ook zoo! zeit-ie. Maar is dat dan geen werken!

— Zwitte daor dan ok van? —

— Nee, zeit-ie, dàt minder!

— Nou; en muuj in de èrms of in de been' zulde der dan toch òk wel nie van worden, a' ge daor in die buukskes zit te koekeloeren of van die printjes zit te kijken!?...

— Wat zijn jullie toch een types! grunnikte-n'ie, ... maar dacht je dan niet, dat je daar moe van in je hoofd kon worden!?

Vaoder noom de pijp, die'tie gemeinlik tusschen beij de onderste tand' het hangen uit de moel en schudde mit de kop.

— Nìks weerd! zeit ie... Nìks weerd!

— 'k Zeg-Nee vaoder, dà motte nou òk weer nie zeggen! Da he'k eiges duk' zat gevuuld, hoe vrimd da' ge daor van in de kop wordt van 't stedieren!... A'k nou beveurbild de lijst van de melkfebriek in mot vullen; of da' ge nou vroeger de lèzing veur de jongelingsvereeniging over mos' schrijven!

— Och... Jewèl... jewèl!... Da's nou wel wàòr! zei Toon. Maar ze krijgen der vuls te veul veur betaold!

Daor hedde nou beveurbeeld den dokter! Aldat ie nou nog gin vijf menuiten bij oe gezeuten het dien kjèrl... Asteblief menneke; ééne gulden! Daor mot 'n ànder minsch dan toch maar den heelen dag veur wèrken!

— Zeker! zeit d'n heer; d'r is ook een heele verkeerde loonsverdeeling in de wereld; maar kijk dàn eens bij jullie zelf: wat verdient hier gemiddeld een boerenarbeider?

— 'k Zeg, as et 'n vàsten is, twaolf stuiver in de wijnter en 's zomers zestien en in de maoitijd duk nòg wel meer; een gulden wis één en kwart!*

— Nou, zeit-ie, als díe dan nog eens klaagden! Dan verdient een boer toch nog wel een beetje méér!

— Maar dàòrveur is 't dan ok gìn boer, maar 'n gewone èrebeiërs-minsch! zeij Toon.

— Krèk zoo Toon! riep vaoder.

—Nou en daarvoor is 'n dokter een dòkter en geen boer! zeit d'n heer.

We schoten allemaol in 'n lach en Toon dronk in een slok 't heele kummeke koffie leeg.

— Hij is tòch goed, zeg 'k, dat is ie!

—Jaowel, zeij Bram, maar nou motte ok nie vergèten, dat 'n èrebeiërs-minsch a' wer veul minder noodig het as 'n ander!... as ze maar is leerden um wat over te leggen.

...Gòèd zoo... gòèd zoo! hitste vaoder al wer.

— Ja, zeit ie: „goed zoo"!? Maar hoe willen ze dat dan doen als ze daar van die twaalf stuivers per dag met een huishouding van man en vrouw en een stuk of tien kinderen van moeten leven?

— Dan motten ze ok maar nie zo veul blagen hebben!... 'n Minsch is ok gin kenijn! zei Toon.

'k Had al lang in de gaoter da vaoder z'n eige vuil zat te maken, zoo zat ie maar te rillen! En op ins stond ie op, en hij op den heer af. 'k Doch' — Herrejennig,

* Tot voor eenige jaren was dit nog algemeen zoo in De Betuwe!

as 't 'n bietje wil, sleet ie 'm vlak veur de kop! Want ge mot 'm maar kennen! Maar hij haolde de pijp uit de moel en tikten-'m mit de steel tegen de bovenste knoop van 't ves':

— Wà motten ze hebben tegeswoordig!?... zeit-ie mè 'n lilliken gril. Die jonge deerns van d'n èrrebeiër: — Blommen op de hoed . . . en 'n allózie aon! . . . en strikskes op de kont, schrauwden-ie.

. . . En die apen van jongens!?

'n Segáór in 't heufd . . . van de zès! en niks uitvuren as d'n heelen dag in de zon liggen te brajen!... Waor mot dat hèn! . . . Wàòr . . . mot . . . dat . . . hèn!?

Hij sloeg mit 'n bons op de taofel.

En toe hij weer in z'n huukske weerum; maar hij bleef maar zitten rillen en schudden mit de kop. 'k Zag dat d'n heer der beduusd van weur.

'k Zeg — Mâk oew eige toch nie overstuur vaoder; we zitten der ommers mar 'n bietjen over te praoten . . . En nou motte gij derek wer zoo lillik worde!

— 't Kumt er allinnig maar van, dat ze niet sissemaotisch zijn! zeij Bram, die nog al is gjern vrimde woorden gebruikt. As 't er ìs, dan mot 't òp ok; en dan is 't wijnters netuurlik èremuuj lijen! Ze mosten hengaon en ers' is overleggen hoe dat ze der zullen kommen: Primo twee stuivers d'r af in de wèèk veur de huur, en dan sissemaotisch naor venant... beveurbild: Twéé stuivers ampart veur de brand en 't grèj da' ze noodig hebben; en beveurbild: Drie stuiver veur de pach' van 't

eerappelland... Afijn, ik zèg nou netuurlik maar wat; da zouwde dan van zelfs motten uitrèkenen! En dan naor venant veur de kost van d'n man beveurbîld vier stuivers op d'n dag, umdat díe 't dan toch maar thuis bringt... En dan naor venant veur de vrouw, umdat die dan ok alweer wa minder is, drie stuivers...

— En dan vijf cent voor een kind van vijf jaar! riep d'n heer op ins... en vier centen voor een kind van vier jaar... en één cent voor een kind van één jaar. Verduiveld, dat is nog lang niet zoo dwaas! En als ze dan nog aan de flesch liggen, dan kosten ze heelemáál niets... wat jij moedertje! Hij viet de stoel op en gonk tusschen de vrùllie zitten. Hij sloeg Antjen is op de knie:

— Ik kom maar eens een poosje bij jullie; want dat is geen gemakkelijk werk, zoo tegen vier te gelijk te debatteeren!... Wàt!?... Heb je me nu al wéér ingeschonken? zeit ie tege Tonia. En ik zei nog van nee!

— 'k Zeg — Ja meneer, daor zijde eiges schuld aon; da' ge 't kummeke nie umgekeerd het. Da's nog zoveul as 'n oud gebruik bij ons.

Ik praotte daor nog 'n bietje over deur, want 't was op ins zoo vrimd stil geworden en toe stonten de anderen zoo zuutjes aon op en gonken op huis op aon.

... Hij het 't líllik motten afleggen! zeij Toon, toe 'k em uitliet.

— Hij dug nie!... Hij dùg nie! zeij vaoder... Afijn, maar ge zijt gewaorschouwd Hanje!

Tonia keek èrg zoer, toe've naor bed toe gonken.

— 't Is méér as schand! zei ze, zoo as gullie 'm uitgeschrobbierd het! Dien èrmen jong.

'k Zeg: Ja nou da' het ie hard noodig!

— En gij làòt 't dan maar veur 't vervolg!

'k Zeg — Houw is efkes.., 'n bietje bedaord as te blief!... Waorum kan ou dat zoveul schèlen? Hè? 'k Schudde der is aan den èrm.

— Wa mankíert oe toch!? schrèkte Tonia. Ge lijk' wel gek!

Op ins miek ik m'n eige vuil: Mìjn mankiert nìks! zeg 'k. Maar óúw!... Suikerballen bij de koffie!... 's mèreges mee de keujes voeiëren!... de wasch drèjen!...

— Houw suut is! zeij Tonia op ins mè 'n verschrikt gezich'. — Heur-de niks?

't Was krek of dat er in de keuken een zat te giecheren; en den heer zachjes praoten!

'k Zeg — Verstomd, 't lijk' wel of Antje nog op is. Medéén de vrouw deruit en de kop in de gang gestoken!

— Antje!... Antje dan toch!... wa' vuurde daor nou toch uit!?... Alla veuruit; gáót dan toch naor bed toe!

— Och minsch... ik mot de vaot' ommers nog wasschen! schrauwde ze weerum.

Tonia sloeg de deur dicht dat 't huis der van runkelde. 'k Doch' — houwt de moel Hanje; nóú motte niks meer zeggen!

D'n volgenden mèrgen liep Tonia mè 'n gezich' as 'n oorwurm, mar a' ge der dan maar laot hendoen, dan geet 't van eiges wer over!

D'n heer was d'n heelen dag èrg vrindelijk, mè name tegen Tonia!... Afijn tegen mijn ok; da mo 'k zeggen!... 's Middags gonk'tie mee naor de smid um 't pjerd te laoten beslaon en toe zijn've onderwéégs 'n keer of wat aongestoken, bij d'n ouwen Jan en „Nooit gedacht", en allebeij de keeren hij getraktierd. En toe've weerum kwammen he'k 'n segaor van 'm gehad!

'k Doch' — Och, eigelik zijde toch nog nie zo'n kwaoje jong! doch 'k.

Toe've thuis kwammen lag d'r 'n pèkske veur em.

— Aha! zeit ie, daar zul je m'n kameera hebben! Dat is leuk, dan kunnen we eens een kiekje van jullie nemen.

Naor den eten gonk'tie naor 't opkamertjen um 't pottegrefierding in order te maken.

— Ik ben dadelijk klaar! zei-ie, wachten jullie maar even!

't Was op ins 'n spiktakel van belang in huis! De kleine jongens schrèken van de lol; en Tonia maar hen en weer hollen um de spullen bij mekaore te zuken en maar lamentieren: Truitje trek de kous op! Alla Djèrk, vèèg de neus dan toch af; motte der nou zoo op kommen!?

— Waor hedde d'n Zondagschen boks nou toch wér neergehangen? zeg 'k.

— Wît ik 't?... zuukt em eiges; ik heb gin tijd!

— Houw toch de moel Hannuske... lig niet te schrèken... Antje!!... Antjé!... Help dan toch ok is wat mee. Ik lûp nog in 't onderlijf, en de haor' he'k nog gin ins opgemâkt.

Ze bonsde mit de deuren van geweld. 'k Doch — Ge zult er nog wa van krijgen!

— Wat is er toch gaande? vroeg d'n heer, toe ie 't kamerken uitkwam. Jullie bent je toch niet er voor aan 't aankleeden?

'k Zeg — Ja, wat ànders? Dochte soms, da'k m'n eigen in de onderboks en mit de mestklompen aon wou laoten uitpottegrefieren? Hij haolde eigengerijd de schouwers op en gonk vas' naor buiten.

Eindelik stonten ve allemaol nèven mekaore tegen de muur van 't veurhuis. Tonia had de kiepshoed op, en ik mos' bij m'n eige denken: — Djèrn, djèrn, wa ziede der nou toch damesachtig uit. Nee da's verechtig waor, krek mevrouw van d'n domenie; allinnig 'n bietje dikker!... Djerk 'n mooi, rood striksken um, en Antje had de groote oorbellen aon de kop. D'n heer stond maar allemaol gekkigheid op te hangen, da'vve 'n bietje vrindelik zouwen kijken, maar ze weuren vuls te veul in de veralteraosie. Tonia kos de hànd haos nie stil houwen.

— Zoo staan jullie veel te stijf! zeit ie. Hij viet Tonia bij den èrm.

— Zie zoo, zeit ie, nou neem jij aan iederen kant maar een kind bij de hand, dat staat veel aardiger!

'k Zeg — Neeje!... Dáór kumt niks van in! Ik viet 'r onder d'n èrm. 'k Zeg. — Ikke neven de vrouw; dà heurt zoo!

— Ook al goed! zeit-ie, en medeen had ie Antjen al wer onder de kin. — 't Kopje 'n beetje omhooog, Antje en niet

zoo pruilerig kijken. Denk maar aan je vrijër, dan kom je der lief op te staan!

'k Zeg — Ja, dàn kan ze heelemáól nie stilstaon, en mâk nou astjeblieft maar vort want ik mot nog 'n heelen mèrgen land umploegen! Hij trok z'n eigen de zwarte schôlk* van Tonia over de kop en stond daor onder in da' pottegrefier-kieske te loeren.

—Nou even stilstaan hoor!

Ik vuulde, dat Tonia begos te rillen. ...'k zeg — Houwt oe eige maar bedaord djèrn! Maar eiges stond m'n et hart haos stil, alda'k wies', dat 't niks te beteikenen had.

Op ins wier Hannuske bang veur da vrimde zwarte ding. Hij kroop bij moed' in de rokken en begon te schrauwen. D'n heer vluukte en medeen kwam vaoder d'n hoek van 't huis um. 't Was krek of dat ie geroken had, dat er wat aon de hand weur.

— Wa's dà veur 'n ding? zeit ie vuil.

— We worden uitgepotlooid! zeij Tonia. En gaode gij nou maar gauw eweg, da ge der nie bij opkumt, mit dien smerrigen, ouwen boks aon!

— Zoo, nu nog even stilstaan! zeit d'n heer.

— Goddeloos spul... goddeloos spul! bromde vaoder en 'n pôske laoter zag ik em met 'n benauwd gezich' um d'n hoek van 't keujesschureke staon loeren, of dat ie bang weur dat d'n heer der mee zou gaon schieten mit 't ding.

Zoo gauw dat 't afgelooopen was gong 'k de pjerds van stal haolen um te gaon ploegen.

* Schort.

'k Zeg — Ge râkt heelemaol uit oew doen! zeg 'k tegen Toon, die 'n eind weegs d'n eigesten kant uit most as ik. Ielekeer is 't wer wa nij's, a' ge zoo'n heer bij oe aon huis het, da ge nie aon 't wèrk kumt.

— Ik zou der tenminste niks van motte hebben! zeij Toon. ...En dan nòg; altijd da gepraot, da ge der van het!

— Hoe zoo? zeg 'k. Gepraot?

—Och, zeit ie; gepraot is natuurlik altijd maar gepráót!... Maar 't ís dan toch maar wer gepraot!

Gegroet; ik mot 't dörp in!

'k Had slechte zin. 'k Dink: „gepraot" zei ie... gepraot! Der val niks te praoten... Veuruit dan toch bruine!

'k Liep in m'n eige te prakkezieren achter de ploeg, toe 'k op ins d'r een van d'n weg af tegen me heurde roepen:

— 't Zal zwaor trekken zijn Hanje!?

'k Zeg — Ja jong, we kosten bes 'n bietje règen velen!

Drikkus van 't pläske gonk aon de kant van de sloot zitten.

— En hedde nog al schik mit d'n heer? riep'tie.

'k Dink: daor hedde 't verdulleme nou al wêr!

'k Zeg: — Och minsch ik had 't nie bèter kunnen treffen, zo'n aorige jong is 't... Veuruit dan toch!

...Hrrrt!... Ik had niks gin zjenie um te praoten.

'k Geleuf, dat Drikkus 't bespeurde, want hij stond al wer op.

— 'k Heb 'm giesteren nog gezien! schrauwden-ie, zoo

onder 't weggaon. 't Is 'n heele veurnaomhèid! En medeen begon ie te lachen. ...Ge mag anders wel oppassen mit de vrouw van oe! riep-tie. Die kjerls uit de stad, da zijn me der zukke!

— Heb maar gin zörg, schrauwden-ik weerum. 'k Heb der goed gedressierd!

Altijd da geleuter dink 'k... Hij most 't hart is hebben, dat ie der ok maar naor kéék! zei 'k tegen m'n eige. 'k Kreeg op ins zin um naor huis te gaon. 'k Brocht de pjerds op stal en liep 't veurhuis om, um de èrten-rekken over de rijën te zetten. Maar medeen da'k veurbij 't opkamerke kwam, heurde ik, dat de luiken van binnen wieren dichtgemâkt. 'k Dink — Bel verstomd! Nou nog mooier; nou zal'tie der midden overdag ok nog op gaon liggen! 'k Gong de veurdeur in en klopten-is aon:

— Za'k bij geval de vrouw ok is roepen, um oe in slaop te zingen?

— Da hoef nie! zeij Tonia, medeen, dat ze de deur van 't opkamerken uitkwam.

'k Zeg — Wàt duu-de gìj hier! Ik hiew der de kop vlak veur 't gezich' en keek der straf in de oogen. Ze schrok 'n eind achteruit.

— Maar jong dan toch; wa laotte me toch schrikken!? Zukke oogen a' ge op-zet! Ik het de luiken motten dich' maken veur den heer, umdat ie de printjes mo' vjerrig maken!

'k Zeg — Daor hoeft ie de luíken dan toch nie veur dich' te hebben; dan kan'tie ommers niks zien!!... Kùn-

sten zijn 't, ànders niks... hij wît van rebelsigheid nie wat dat ie uitvuren zal! —

Afijn 't leek dan toch wel, ofdat dat er, zoo bij heurde, want ielekeer as'tie wat uitgepottegrefierd had, dan most ie daor in 't stikkedonker zitten prutsen, en zoo gauw as'tie der maar een veurbij de deur heurde loopen, begos'tie al te schrauwen:

— Niét binnenkomen!... Niét binnenkomen!...

'k Zeg tegen Tonia — 't Kan mijn nie schèlen, maar gij gaot daor nìe meer in um em te helpen! —

Ers het Antjen em toe geholpen um de luiken dicht te maken, mar da duurde altijd heele merakels lang, dat de vrouw 't nie langer wou hebben. En toe zou ik eiges dan maar helpen. Maar toe hoefde 't nie meer!

Op 'n àndere keer had ie al wer wa nij's bedocht.

Toe zetten-ie 'n deil raamkes zoo, bij wijze van kleine bruujbäkskes in de zon. 'k Zeg — Wilt de slaaj nog al goed opkommen bij oe?

Hij lachten is: — Nou, zeit ie, jij en je vrouw dat gaat nog al, maar een van de kinderen heeft zich bewogen!

Hij haolde der 'n printjen uit en gong d'r mee dęn huis in.

— Wel hè'k van z'n lèven! zeij Tonia. Néé, dà's dan toch aordigheid da zijde gij Hanje; ge kunt oe duidelijk kennen... Jong, wa hedde de moel wer wijd los gehad! En dà zij ik... Maar ge het mijn d'r veuls te dik opgemâkt; ik lijk wel haos 'n keuje!...

— Ik had gedoch' dat 't veul mooiër zou zijn! zeij

Antje. Ge kun niks van de oorbellen van me zien; hadde die nou nie wa grutter kunnen maken?

— Ik zal jou nog wel eens apart nemen! zeit-ie. Als je aan 't melken bent; of bij de karn! Ge kond 't zoo gek nie prakkezieren of hij most er 'n printje van maken; wilde wel geleuven, dat ie mijn bijkans 'n keer te pakken had, toe'k aon 't mest laojen was. Maar ik had 't nog nèt krek bij tijds in de gaoter, en medéén trok ik de pet over de kop.

Toe ie der 'n wèèk gewest weur kwam'tie der op 'n mèrgen in, mit 'n briefke van 60 um te betaolen veur 't pensioen.

— Gij dinkt geleuf ik da'k Rotschild zij, zei Tonia. A' ge meint da'k daorvan werum heb!

...Afijn Djèrk, dan motte gij mè Truitje der maar is mit de vigelant op uit, naor Aoltje van d'n winkel um da lèpke te wisselen, dan kunde medeen bôdschuppen doen, en dan raoj 'k da'k van den avend maar is op kletskoppen traktier, ter eere, van dat ie betaold het! ...Hanje, schrijfde gij de bôdschappen is op, anders vergèten ze de helft wer!

'k Zocht in kammenet naor 'n pampiereke, maar der lag niks...

— Toe Antje haolde gij is gauw zo'n briefke van den heer uit 't opkamerke; in zo'n gèèlächtigen envelop liggen ze... Hij' is tòch uit.

— Da duuj ik nie, zei Antje. As ie 't mèrkt!

'k Zeg — Veuruit!... Ik zeg 't toch tegen oe.

— Wa'n vrimd, klein velleken is 't! zeij Tonia, toe ze 't gehaold had.

'k Zeg — Ja, ja, die ken 'k wel die dinger; da's zoveul as 'n krispedensiekaort, die te groote lui altij' gebruiken! Nóú; wa motte hebben?

Ik viet de pen en d'n inkspot en de vrouw stook de vinger tussche de bovenste knoop' van 't jak, wat ze altijd duut as ze mot prakkezieren.

— Schrijf maar op:... één pond koffiebônnen en twee lood gebrande stroop...

— Vervluukt wa'n akelik pampier is da', zeg 'k. Ge glijdt er over hen of dat 't geboend is.

— Ge mot ok aon den ànderen kant schrijven, zeij Tonia.

— Och mìnsch, zij toch nie zoo eigegereid! Da' kunde toch ok wel zien, dat dat d'n krangsen kant is!

— Nou dan... vorders 'n half pond grune zèèp... 'n ons klun'jes... en 'n half pond kletskoppen... méér nie!

'k Hiew 't briefken efkes boven 't vuur en gaf 't aon de jonges, die al mit de vigelant veur de veurdeur stonten te wachten. (Da's 'n kieske motte wèten, daor 'k 'n paor raodjes aongespijkerd het, en die de kijnders nou zoo genuumd hebben!)

'k Zeg. — Véúruit mit de vigelant.

En de bôdschappen doen mè veul verstand!

Over 'n stertiereke weuren ze al wer werum.

— Hè, hè, da hedde gullie 'm gauw geflikt! riep Tonia deur 't keukeraam.

Truitje hield de vinger in de moel en de kijnders stonten mekaoren maar aon te gapen en zèien niks.

'k Gong der op af. — Nou, waor hedde de bôdschuppen dan?

— Aoltje... zèi asdat ze... d'r... niks van kon lèzen, zèi-se. En hier weur 't briefke wer werum!

'k Zeg — Da wi'k wel geleuven, blààg van 'n jong! Wa hedde dáór mee uitgevuurd; nou hedde 't sekuur wer in de modder laoten vallen?

— Dà's nietes! schrauwde Djèrk.

— 't Is krek of dat 't in de suikelaod het geleugen! zeij Tonia, zo bruin is 't!

Ik viet Djèrk bij 'n oor: 'k Zeg — A' ge nou nog mot liegen, ok nog, dan krijgde der véúr!...

Djèrk begon te grijnen van geweld en ik zag vaoder nijschierig den hof deur kommen um te kijken wat er gaonde weur.

— Houwt oe eige bedaord schrèkert! zeg 'k, medeen da'k em der een veur de boks gaf.

— Wat is hier te doen? vroeg d'n heer, die mit de wandelstok in de hand de poort in kwam.

— 'k Zeg — Och, dien aap van 'n jong; nou ha'k em de bôdschuppen op 'n briefke geschreven en nou laot ie 't wer in de modder vallen; of 'k wît nie wat dat ie der mee uitgevuurd het.

— Maar dat is 't afdrukpapiertje, zeit ie, dat heb je zeker vóór uit die enveloppe gehaald?

'k Zeg — Da's nie waor, da's 'n krispedentiekaort, die

het Antje bij oe van daon gehaold; daor motte heur maar 'n standje veur gèven!

En daar had je de boodschappen opgeschreven? Ha-ha-ha-ha!... Hij sloeg z'n eigen op de knie. Die worden natuurlijk bruin als ze in 't zonlicht komen,... ha-ha... nee, die is rijk, die is machtig. De kop zwol em op van 't lachen; 't akelik jonk!

'k Zeg — Tonia toe haolt is 'n kummeke waoter veur em; 'k geleuf dat ie 't op de zemelen krijgt! En dà mâkte gij de kat wijs, dat die van eiges bruin kunnen worden; ge mot noodig dien aap nog veursprèken!... Hier, snotneus! Ik gaf em d'r nog een. Gij mot nog is wéér zukke kunsten uithaolen!

Ik had 't pampiereke veur de grond laoten vallen en vaoder bukte z'n eige, dat de botten 'm der van knoepten.

— En weurt da' wit, toe gij der op geschrèven het?

'k Zeg — Krek zoo wit as snèw weur 't!

Hij gooide 't schielik wer ewèg.

— Foei, wa'n duvelsgrèj!... Ik waorschouw oe Hanje!

Hij spiertste der 'n deil tebakssap over en gonk wer op huis aon.

Maar 'n Ureke laoter was'tie der al wèr. Ers' lieptie aon 't achterhuis overal rond te schumen, en toe zag 'k, dat ie Truitje wonk, die de ganzen d'n dèèl op huujde.

— Waor is tie nòù? vroeg ie; mit de kin zoo grummig veuruit en de oogen haos dich' van 't grillen.

— Wa veur meinde? zei Truitje.

— Hùm; dien kjerl mit da lillike haor!

— Gunt op 't hekken bij d'n bongerd zit ie! zeij Truitje. Hij schrijf' op 'n pampiereke!

Vaoder stond 'n tijd mit 'n iezend lillik gezich' naor 'm te kijken en maar mit de kop te schudden en toe d'n heer den huis in gong, hij der daolik achterop en maar naor 't opkamerke loeren en bij de deur staon luisteren!

D'n volgende mèregen was 't al wer krek 't eigeste.

— Wa vàòder toch mot!? zeij Tonia. Den heelen dag lupt-ie maar um 't huis te speuren en ik kan gin stap doen, of 'k heb 'm achter de rokken aon.

'k Zeg — Ja, d'n minsch wordt oud; en daonig lastig wordt ie ok!

'n Dag of wat laoter kwamt d'n heer mit d'n hoed op en 't wandelstöksken in de hand, 's mèrges um half negen d'n huis uit.

— Wel hè'k van z'n lèven! zeg 'k. Minsch, ge het oe eige sekuur vergist, of hedde der òk las' van, da'ge in de slaop gaot wandelen, krek as Daon Verburgt?

Hij begon te lache. — Nee, nee, ik ben rondom wakker zeit-ie; ik ga van daag eens een uitstapje maken naar de stad, dan breng ik meteen wat magnesiumlicht mee, om een kiekje te maken van die toom bïggetjes; dat zijn zulke éénig humoristische beesten; en 't is daar te donker in dat hok om 't bij daglicht op te nemen.

'k Zeg — Gij zijt dan toch ok 'n wonderliken sinjeur; op 'n ànderen tijd duu'de de luiken potdich', en nou motte der wer lich' bij hebben!... Ge kunt anders d'n stallantjèrn wel van me krijgen, a' ge der goed mee oppast!...

— Nee, zeit ie. Dank je, daar is heel wat meer licht voor noodig; dat zul je eens zien, als je dat aansteekt, dan slaat er op eens een witte vlam uit omhoog, zoo helder, dat je de oogen niet open kunt houden! —

Toe 't ètenstijd wier, weurt-ie nòg al nie weerum. De vrouw had de eerappels en 't panneke mè vleisch, dat ie tegeswoordig ielken dag kreeg, umdat ie te lekkermoelig weur um spek te vrèten, al 'n heelen tijd achter op 't vurnuis staon, maar hij kwam maar nie.

Ielk oogenblik liep ze de weg al is op, um uit te kijken.

— Och Heer ...as t'm maar niks overkommen is!? ...Dat ie onder zo'n oolemebiel is gekommen; of de sloot ingeloopen!

'k Zeg: Ja; „bij Nooit-Gedacht ingeloopen!" ...Veur mijn zóúwde oew eige nie zoo bezörgd maken, wa?

Eindelik um 'n uur of vijf daor kwam'tie aonzetten! De boks umgeslaogen en 'n roojen kop; mit de hoed achter in de nek.

'k Doch: Gij het te veul gepruufd, menneke!

— Hàlloo, daar heb je onze Tonia! schrauwden-ie al uit de vjerte.

'k Doch' — „Onze"! Dà zouwde wel willen vadje!

'n Deil päkskes had ie onder den èrm... plèskes veur de vrouw,... spulgoed veur de kleine jonges; en 'k geleuf sekuur, dat ie Antjen ok nog wat in de hand douwde, toe ze 'm op de geut de leersen most afboenderen. 't Leek wel of dat 't Sinterdeklaos weur!... Veur mìjn had ie nìks meegebroch' van zelfs!...

En hij stond maar te rizzenieren ...Toe Tonia neven 'm heerkwam gaf'tie der d'r een, mit de vlakke hand:

— Jonge, jonge, wat ben jij toch een dikkerd!

'k Zeg: — Héúr is meneer; dáór motte afblijven!..... Dà's mijn wèrk!

'k Had veul edee um em de deur uit te schuppen, maar 'k dink bij m'n eige: Veuruit, hij het te veul gepruufd en dan zijn ze nie wijzer!

Onder 't èten zat ie den heelen tijd maar te wouwelen, en mèt zulke lodderige oogen naor Antje te wunken... 'k Gong den dèèl op um bieten te stampen; 'k dink, dan zie 'k em te minste nie meer. Maor nog gin vijf minuten; daor buksten ie al wer hen, naor 't keujes-schureke, mit 't pottegrefierding onder den èrm en d'n heelen reut kleine jonges achter em aon.

Vaoder nijschierig der achterop, en 'n poske laoter daor kumt ie bij mijn aonstrompelen, net zoo schielik as ie maar kon.

— Hanje kum vort... Kum hier!... Gauw!

'k Zeg — Ja; kijk maar nie zoo lillik; wa motte?

— Hij geet 't keuje vergeven, dien aap! 'n Duske mè poeiers uit de appeteek het ie der bij!

Ik gong is kijken, wat dat ie nóú wer uitvuurde.

Hij had de kameera op de kalkton gezet en 'n bietje poeier op 'n schotteltje gedaan. Da moste dan aonsteken, bij wijze van kruit, zeit ie, maar 't gaf gin bons zeit ie.

— 't Keuje z'n eige 't gebrek laoten schrikken, dá zal'tie, zei vaoder.

Hij begon te lachen:

— Dat varken is toch geen jongejuffrouw, dat 't em zal hinderen of het eens even schrikt... Wacht... Hanje, nou moet je 'm zóó leggen; de biggetjes aan dézen kant... dan zullen we 'm kieken als ze liggen te zuigen.

— Jaowel, gij het goed praoten, zeg 'k. Ge kunt zo'n keuje van vijfhonderd pond maar nie in de hand vatten of dat 't 'n jonge djern is, en krek zoo leggen a' ge wilt... Huup, staaj is op!

Ik viet de keutjes ielk bij 'n oor en lei ze aon den anderen kant.

D'n heer hieuw de hand veur de ooren.

— Goeië hemel wat schreeuwen die beesten!

'k Zeg Ja; toe gij vijf weken oud weurt, konde ok nog gin psalmen zingen; en praot nou maar is nie zo veul, anders dan wordt ie zenewechtig en dan wilt ie der nie gaon liggen.

'k Vreef de zoeg is en 't beviel em best, want hij knörde van plezier, maar hij verdraaiden 't um der te gaon liggen.

— Gruts gelijk, het ie, zei vaoder.

'k Zeg: Ligde gij nou maar niet te zaneken en maak maar, da ge wegkumt.... Alla; en gullie der ok uit! riep ik tegen de jonges, die mit de kop over 't hok hongen.

Ikken al wer aon 't vrijven en de zoeg aon 't brommen; en den heer der boven op gaon zitten dat ie zou gaon liggen. Maar op ins de zoeg deronderuit! En daor lag ie, in 't smerrige strooi .'t Was 'n spiktakel van belang!

Medeen gong de deur open:

— Kompelmenten van de vrouw ,zei Antje, en of dat da waor weur, da gullie hier met kruit gaot schieten, en as dat daor niks van in te kommen had!

Vaoder stond met 'n lillik gezich' achter der te loeren.

— Welnee, zeit d'n heer, hoe kom je er bij? Het geeft alleen maar licht,... net vuurwerk... Ga je nou al weer weg; blijf nog een beetje hier m'n kind.

'k Zeg — Ja, maak maar liever vort. Gauw! Nou geet ie der liggen! De zoeg gong op 't achterste zitten en toe lei ie de kop op de grond. Medeen àl de kleine keujes der op af; ze schrèkten en piepten en trampelden mekaoren op de kop en eindelik laggen ze in 't gelid en konde ze heuren liggen lutsen.

Ikke gauw 't hok uitgeklommen en de heer op de kameera gedrukt en toe 'n luzever bij 't lont geleid en medeen sprong'tie ewèg en stonden we allebei met ingehouwen aosem te wachten.

— Kijk maar een anderen kant uit! zeit ie, anders ben je heelemaal verblind!

'k Draaide m'n eigen um, maar 't bleef donker.

— 't Schijnt 'n beetje nat te zijn, zei ie.

Hij al wer 'n ander lont der bij geleid. Ik keek is achterum.

'k Zeg — 't Is al wer nit; en hij steet zóó op!... Hij aon 't vluken tegen de zoeg.

'k Zeg — Ja, hij verstaot tòch gin Fransch. Gauw nou maar!

Hij schielik nog 'n hoop kruit der bij gedaon.

— En nóú zul je eens wat zien! zeit ie.

'k Doch'; nou vliegen we mit de heele schuur en allemaol de loch' in! 't Gréi begon te siezen en te stinken; 'n bietje schiemerig licht of da' ge de pijp aonstekt, en toe was 't al wer uit. Medeen stond de zoeg op: de keutjes schrèkten en beten mekaoren in 't oor...

— Afgeloopen! zeg 'k.

— Verduiveld, zei den heer, nou is de heele plaat bedorven en hebben we nòg niets!

— Gij mot oe eige hier maar gaon vestigen: Zoveul as koninklijke keujes-hofpottegraaf! zeg 'k.... Ik gooide de zoeg de pruim tabak um de kop en gong de schuur uit.

Maar medeen, da 'k de deur open maak, bonsden ik tegen 'n emmer aon.

'n Heelen hoop minschen stonten daor te wachten!

Tonia met twee blikke emmers vol waoter en de hand aon 't hengsel. Vaoder mit de pjerdsemmer en de moel grummig umleeg; Antje mit 'n groote kit vol waoter en Djèrk en Truitje mit de gieter.

'k Zeg — Wat zu'vve nóú hebben? Zijde gullie nou heelemáól stapelierend geworden? Gaode nou veur Noach mit d'n ark speulen?

— Ja, zei Tonia, da' kan mijn nie schèlen, maar as der bránd kumt, mit da smerrige licht dan is 't te laot... Veuruit maar jonges naor binne toe! Ik het de ooge bes open kunnen houwen van da merakelsche lich'!

Antje hiew te hànd in de zij van 't lachen, en eiges

stond ie ok al mee lachen. Maar ik had er zat van, van al die flauwe kunsten. 'k Zeg — Ers stao'de daor 'n paor uur te verknooien aon dien lammen zoeg, en dan maken ze der nog 'n spektakel van, dat 't nog schand is veur de buren!

'k Trok de jas aon en gong 't dörp in! —

Toe 'k is aovons um 'n uur of negen wer weerum kwam, beet 'k de steel van de pijp haos' kepot, zo'n kwaoje schik had 'k.

Ik was bij Bram geweest en van zelfs wou 't geval, da'vve al weer op d'n heer kwammen te sprèken.

...We hebben 'm lest dan toch maar lillik afgetroefd zeij Bram; hij gong maar gauw bij de vrullie zitten, daor kan'tie 't bèter tegen houwen!

— Ik vijnd 't dan toch mar aorig, dat ie zoo duk' pleskes veur Tonia meebringt! zeij de vrouw van Bram mit de kop scheif op zij.

'k Zeg — Och, 'k had 't krek zoo lief, dat ie 't niet deej; dan hedde maar wer verplichtings aon zo'n kjerl!

— Och, zei-se, daorveur helpt Tonia hum dan wer is 'n andere keer mit 't een of ander... beveurbild met 't pottegrefieren of zoo!

— Hoe zoo? zeg 'k.

— Och niks! zei-se.

'k Zeg — Jaowèl; ge zègt da zoo vrimd!...

— Och... ze mot 't eiges wèten, maar ìk zou der niks van motten hebben, um allinnig mè zo'n vrimde kjèrl in 'n donkere kas' te zitten!

— Wel verdrèjd, zeg 'k, en wie het dat dan gezeid?

— Nou mâk oe eige nou maar nie vuil; 't het ommers niks te beteikenen! Ik het 't ok allinnig maar van heuren zeggen... maar d'r eige vaoder mot 't dan toch maar eiges gezien hebben; en dat ze der wel 'n uur ingezeuten hadden!

Ik liep harder deur, um der maar nie wijer over te denken. 't Is schouw! zoo zijn ze nou bij ons altijd. Altijd de boel maar zoo lillik verdraaien. 'k Was rebelsch! En toe 'k de geut op kwam, de kijnders òk nog al nie naor bed. En schrèken en vechten van belang!

Medeen da'k de deur open miek, sprong Djerk van de stoel af, bij de schôrsteenmantel, daor 't buske mit suikerklunjes steet.

Ik viet 'm bij de vodden en gaf em der een, dat 't kletste.

— Vulik van 'n jong, ik zàl oe suikerklunjessen!

.....En wa vuurde gullie hier uit, waorum ligde nie op bed... Waor is moeder, en Antje?

— Antjen is 't dörp in, naor de zuseter van d'r, umdat die ziek is, en waor moed' is, da wee'k nie. Die is strak bij den heer de luiken gaon dich maken!...

— Tonia! schrauwden ik in de gang. Waor zitte dan toch?.....

'k Heurde niks.

Op ins doch 'k wer aon 't pottegrefieren en 'k vuulde da'k griezelig wier van wuustigheid.... Ik rok de deur van 't opkamerken open maar 't was pikke donker. Ikken

'n luzever aongestoken en in de kas gekeken, maar der zat niks in.

.....Ikke den deel op!

— Toniàààà... djern mâk me nie wuust!..... Zulde dan antwoord geven!?

't Bleef zoo stil, da 'k de beesten kon heuren herkauwen. 'k Liep op 't gevuul af d'n deel deur en miek 't achterdeureke los. En nòg weer is geschrauwd:

— Toniàààà!... Maar jaowel!

— Op ins zag ik licht deur de reten van 't hooischureke schiemeren. — Ik der op af; maar medeen kreeg 'k zo'n vrimd gevuul in de been' da 'k haos nie loopen kos.

— Wa vúúren ze der uit? dink 'k bij m'n eige. Wa vuuren ze der uit!?

Zoo gauw da 'k dichterbij kwam gong 't licht uit.

— Wíe zit hier?schrauwden-ik.

— Gin mìnsch! zeit een mit de stem van 'n djern.

'k Zeg — Maar ik héúr 't dan toch dat er een zit!

Medeen da 'k paor trejen der in kwam heurden-ik zo'n gesmiespel, en leek 't krek of dat er 'n manskjerl bij me veurbijgong, naor de kant van d'n achterdeur.

Ik stook de hand uit um em te grijpen, maar medeen, was 't af da'k deur de grond verzonk, zoo schrok 'k. Ik greep daor in zo'n vrimden haorigen kop, mè 'n heeten aosem die me tegen de hand aon blaasde of dat 't den duvel eiges weur.

'k Dink, verrek wa' zij'k schrikächtig, 't is ommers 't kalf maar!

— Wà motte gij hier? ... Hè?

Ik stook 'n luzever aon en medeen zag 'k Antje der eige bukte um de lantjern op te rapen.

— Hèch kjerl; op ins vuulden ik m'n eige wer in order!

— Zíede wel, dat er een zat, zeg 'k..... En den heer he'k ok wel gezien, toe ie de deur uit gong!.... Wa motte gij hier?.... Hè?....

— Wat zegde daor nou? zei ze..... D'n héér?..... Daor he'k niks van gezien, die zát nog binnen toe 'k der uit gong... wa' zouwt die nou hier motten uitvuren!'... Stek de lantjern maar liever is aon! Die is krek toevallig uitgegaon, toe gij derin kwam... 'k mot 't kalf nog afweteren!.....

Ik strook 'n andere luzever aon, maar op ins wier 'k rebelsch.

'k Zeg — Da mot uít zijn zeg 'k. „D'n héér"... „d'n héér"! 'n Snotjong is 't, en ik het er zat van!... Mèrege geet ie d'n huis uit!... En waor is Tonia?...

— Die is naor d'n overkant um te hellepen mit 't wors' stoppen. Nou zij'k insprès nog wel thuis gebleven en nou motte me nog uitschrobbieren ok! zeij ze pretaol.

Ik gonk schielik d'n huis in en miek de deur van 't opkamerke los. En daor zat ie; met bèi de hand' onder 't hoofd bij de lamp te lèzen uit 'n buukske. De haor' stonten em rech' overeind op de kop, krek as Piet d'n smerpoes.

'k Zeg — Hè hè, da hedde'm gauw geleverd, da' ge nou al wer hier zit.

— Hoe bedoel je? zeit ie, medeen, dat ie verbaosd achterum keek.

'k Zeg — Nou!... De lamp aongestoken en 't buukske gekregen. Veur 'n menuut of wat weurde nog aon 't dichten in de hooischuur... of was je 't kalf aon 't pottegrefieren in 't dònker?

— Je bent niet góéd, man! zeit ie. Die brutaliteit van je begint me zoo langzamerhand te vervelen... en in 't vervolg kun je aankloppen, voordat je binnenkomt!

Ik zeg — Dà zal nie duk meer noodig zijn!... Zal ik oe is wa' vertellen?... Gij meint, da gij hier de boel maar te kommandieren het, umda ge bruine schoen' aon de pooten het, en 'n kop mè haor as 'n doeshond; maar daor motten wij hier niks van hebben in de Bètewe. Gaode gij maar naor Amsterdam, daor de minschen wis twaolf uren op bed liggen te brajen en 's Zondags nie naor de kjèrk gaon... 'n Akelik, àkelik jonk zijde... dèr dan, nou weete 't!

Toe de vrouw 's avons thuis kwam noom ik der ampart. 'k Zeg — Gij mit oew aorigen heer!... 'n Liéven jong is 't; van aovend he'k em mit Antje geatrappierd, dat ie mit er stond te smoezen in de hooischuur!...

Tonia wou der ers niks van geleuven, maar toe 'k et der alles krek ha' verteld, wier ze op in haos blauw van verninktheid.

Medeen gonk ze naor 't opkamerken en miek de deur los.

— Mèrge gaode der uit!... D'n huis uit, heurde!

schrauwde ze. En dań zörgde maar, da' ge der véúr zeuven uur uit zijt; luien bunzing!... Ze kwèkte de deur wer dich', dat 't huis der van runkelde en toe se terug kwam, stond ze te rillen op de been', of dat ze d'n polka stond te dansen.

— Nóú... Dà hedde der nou van... Gij mit oew eigewijzigheid! schrèkte ze.

He'k 't oe nie daolik gezeid, da' ge 't laoten zouwd um da vrimde stadsvolk in huis te haolen!?... 's Mèreges wis twaolf uren op bed liggen!... Niks uitvuren as mit da lillike pottegrefierding rondbuksen!... Nie naor de kjèrk gaon!... 't Huis haos in brand steken mit da smerrige lich!... En nou nog dien djèrn achter de boks loopen ok nog!... 'k Het 't wel gezeid dat 't niks weerd weur; maar gij mot altijd maar oew eige zin hebben!... En mèrge kan ík 't maar wer uitboenderen, daor tie geleugen het,... dien viezen otter mit da lange haor!... 't Is schànd!...

'k Zeg — Gelijk hedde; dà hedde! ...'t Is schànd!... En 't zal ok nóóit meergebeuren. Nooit van z'n leven gin pensioengangers meer in huis!

'T VLUCHTELINGEN-KOMMETEE VAN RANDWIJK. *

(Zoveul as 'n vjèrs, za'k mar zeggen!)

Toe d'n Pruis, um in België beschaving te bringen,
De minschen daor de kogels um den kop liet zingen,
En degeen, die daar nou minder lol aan vonden,
Op de loop gongen net zoo hard as ze konden
Toe waoren de minschen bij ons diep bewogen.
Agge de krant las, dan kreegde de troan' in de oogen;
Agge dan zoo leest, hoe 't Hollandsche volk (zonder ons
eigen te prijzen)

* Illustraties: JOHAN VAN HELL.

Zoo z'n hulp betoont volgens oud-gastvrije wijze,
Dan dinkte: Ja nou; daor heur ík ok maar bij!
En wij wonen nie aan de grens, dus van de kosten bleven we vrij!
Tenminste, 'n tijdlang konden we dat zoo rooien,
Maar de minschen in Lakemond, die gongen 't verknooien.
—Ze gaon daor overal, zei Pietje, langs de huizen kollekteeren,
'k Zeg: 'k Wou dat ze 't gebrek kregen, die Lakenmondsche beeren!
Mar afijn toe kon 't nie minder, of veur 't fesoen deejen we ook mee,
En zoo mieken wij dan ook zo'n soort steun-kommetee.

* *
*

D'n burgemeester wier zoo as 't heurt prizzedent
En mevrouw d'n vreule, van zelfs òk prezent!
D'n domenie deej 'n gebed in de kjerk
En benuumde d'ondermeester um te zörgen veur 't werk.
„In Lakemond kwammen der dartig" hadden we geïnformierd,
Dan vatten wij der vjertig wier der toe gesizzendierd.
Ik eiges was ok in de kemissie aangesteld
En met Merie van d'n notaoris, wij d'r op uitgegaan veur 't geld;
Juff'r Merie me'n bekèt rooië roozen op den hoed
Ik eiges mè bottines aon en in 't Zondagsche goed.

'k Zeg — Ze zouën haos meinen da'vve samen gongen trouwen!
Afijn; toe wij bij ielkeen langs, en d'eigeste preek gehouën.
En zooas 't geet: den één is vrindelik en gift oe'n kummeke thee
Maar dàn valt de kelèkte wel, gemeinlik niet hard mee!
Den ander stuurt as ie oe ziet, d'n hond gauw op oe af,
En der was der ok wer een bij, die 'n paor bokseknoopen gaf.
D'n winkelier geeft na veul praoten, 'n dubbeltje, maar hoopt,
Da ge dan in 't vervolg ok weer is wat meer bij em koopt.

Maar 't lastigst zijn die ouwe juffers, die zo'n bietje rentenieren
Daor motte duk èrs haost 'n uur mee rizzenieren!
De juffrouw van de bewaorschool, die wou dan òk wat geven!
Als ik dan zorgde, dat die Belgen veural zédelijk zouden leven!
En tante Koos zou eindelijk dan veur een kwartje inschrijven
Als ik me dan medeen bij de onthouding in liet lijven.
'k Zeg — Néé minsch; dà duuj ik niet! Ik lust em vuls te gjern
En a'k dat duuj, zeit 'n ànder weer, da'k nooit gin lieve djern

Meer aan mag kijken, of gin pruimke meer mag kauwen
En dan raakte as kemissie-lid op zo'n wijs lillik verkauwen!
Maar 't slimste kwamen we nog wel bij Jan d'n Knijpert te pas,
Die raasde en vluukte, jong, aldat de juffer der bij was.
„Maar die menschen moeten toch leven!" zei ze... — Ja nou; wa râkt da mijn!?
Wa motten die kjerls hier doen? Laot ze blijven daor se zijn!
...Nee, dàn de kastelein van d'n Tol; die zei: Dáór zij 'k nou's veur!
„Veur zukke stumpers klopte niet veur niks bij me aon de deur.
„Jà! 't Is toch wat te zeggen mit dien oorlog. — Ja, och Heere!!
En allicht, dat dan die minschen ok nog wel is wat verteeren!?

* * *

Afijn, met zo'n kollekte dan belèèfde nog is wat!
D'n lesten dag hebben ik en Merie van d'n opbrengst d'r eentje gevat!
— En nou laot ze maar kommen! zei Jan Willem, d'n boer van De Vliert,
...Wij de schuur van Jansen schoon-gemakt en 'n bietje opgesierd.
'n Keujespot vol soep gekookt en beddestrooi gekoch;

'k Had 'n Print van den Belschen Koning thuis, en ik die meegebroch!
Maar toe 'k em ophong zeit d'n meester — Hanje wees toch wijzer;
Dat is de Belgische Koning niet; dat is de Duitsche Keizer!
'k Zeg: Nou wa hindert da zoo krek! Afijn, toe dan mar Hèndrik-oome,
En onze geëerbiedigde Koningin, in stei daorvan genomen.
En toe was alles eindelik klaor; op Deinsdag was 't bepaold,
Ze wieren deftig mit gerij van 't spoorstasion gehaold.

* *
*

't Halve dörp stond ze op te wachten; ze ròkken de halzen uit;
De eerekommissie reed heel statig, in den open brik veuruit:
D'n doom'nie mit de kachelpijp, en mit vul waordigheid;
D'n burgemeester 't strikske van d'Oranje-Nassau aongeleid;
En dan zo'n rotte veewagen, mit de Belzen boven derop,
En daor achter nòg 'n mestkar vol, want der weuren der maar 'n trop!

En toe ze daor uitstapten, toe, verèchtig, mos 'k haos' schrauwen!

— De eerekommissie reed heel statig in den open brik veuruit. —

Zoo blèèk; en zoo armujig 't arme zoodje vastgehouwen,
Dat ze allemaol hadden meegeslupt. D'n één 'n päkske kleeren;
'n Ander mit de glansees nog aon, en hoe dàt ze 't prakkezeeren:
'n Kanneke péétrolie in de hand, en 'n stuk van 'n roggebroodje
En 'n heel klein jungske was der bij, die droeg 'n musch in 'n kooitje.
Van de wijven de een mit 'n keind op d'n arm; en d'n ander mè'n paor aon de rokken:
't Was krèk de uittocht uit Egypteland, toe se daor zoo veurbij ons trokken.

D'n domenie hiette ze wellekom, mit in allebei de oogen 'n traon,
En d'n burgervâóder sprook ze toe, in 't Fransch; maar dà kosten ze niet verstaon!
Eén had er zo'n rooie zaddoek um, en de kop zo'n bietje op zij.
En Anna van 't rooie kruis der op af; en de minschen der allemaol bij!
— Hoch kjerl! Diejen is in d'n oorlog gewest: vol mè bloed, en de kop hangt deraon!
— Bah nee, zeit die kjerl. 'k Heb 'kik 'n poist in de nek; en daor heb ik 'n doek um gedaon!

Da's waor; hàrtelik weuren ze allemaol; de onderwijzer van Lakemond,

Die deilde van z'n èrmuuj — nao d'n eten — 'n zäkske segaore aon ze rond.
En onze notaris, stond tusschen die minsche' en die kjerl is zowat mieljenéér
Maar de onderwijzer die kent 'm niet; en die houwt 'm zo'n stink-stökske veur
(Want hij ziet er duk zoo schabullig uit, mit 'n ouwen pet op d'n kop)
— Hier goeie man, zeit-ie, steek jij nou van míj, eens een lèkker sigááretje op!

Dà mot gezegd worden: Ielkeen deej z'n best! De vrouw van d'ouwen Martien,
Die schrauwde van aandoening; en ok allìcht: „dat de minschen 't zouën zien"
Maar op 't lest geet de droevigheid er dan wèl wat af!
Mè name, toe de veldwachter kwam
En de deuren van 't lekaol dichtsloot veur 't publiek; toe mieken ze d'r 'n lolletje van!
De straotjonges die klommen bij de ramen op, en keken deur 't vensterglas,
Die houwen dat 'n bietje veur 'n apekooi; of veur 'n soort pòppenkas'
En de jonge jongens die vieten n' meid, en vrejen in 't donker van belang;
't Was haos nog lolliger — zei Driekske de kiep — as de leste uitvuring van de zang!

* *
*

Nou, d'eerste tijd gong dat alles heel bés; wij zijn nie
zoo héél veul gewend
Iederéén most 't zien, ze kwammen, van wijd; 't gong
nog bèter as 'n kjerremistent.
Der was bij die Belzen ok zo'n barbier, die had zo'n oud
verroest mes,
Daor sneed ie de minschen de kèèl haos mee af; maar de
dorpsjonges zeien — Hij duut 't bès!
En dan trokken ze daor 's avonds mè tropkes der hen, en
keken de oogen uit de kop,
Want 't had er véúl weg van Noach z'n àrk; zoo zatten
ze der kop aon kop.
De Belzen die ròòkten en speulden kaort; en onder de
hand kropen die wijven in 't bed.
En 'n paor aorige djernjes weuren der bij; dus dat was
dan ok wèl is 'n pret.

's Middags gongen de dames van de grootheid der hen;
en dan dronken ze 'n kummeke thee,
Spraoken lillik van de dames van 't steunkommetee;
en die wijven die praotten maar mee!
Mevrouw van d'n doomnie brocht de kindertjes pipper-
munt, en noodigde ze tot besluit
„Omdat de kattelieke kjerk wat achterlik was", bij heur
op de Zondagsschool uit.
En de ouwe heer Stuijp, dien gepensjeneerde majoor,
die hield het ze duidelijk veur,

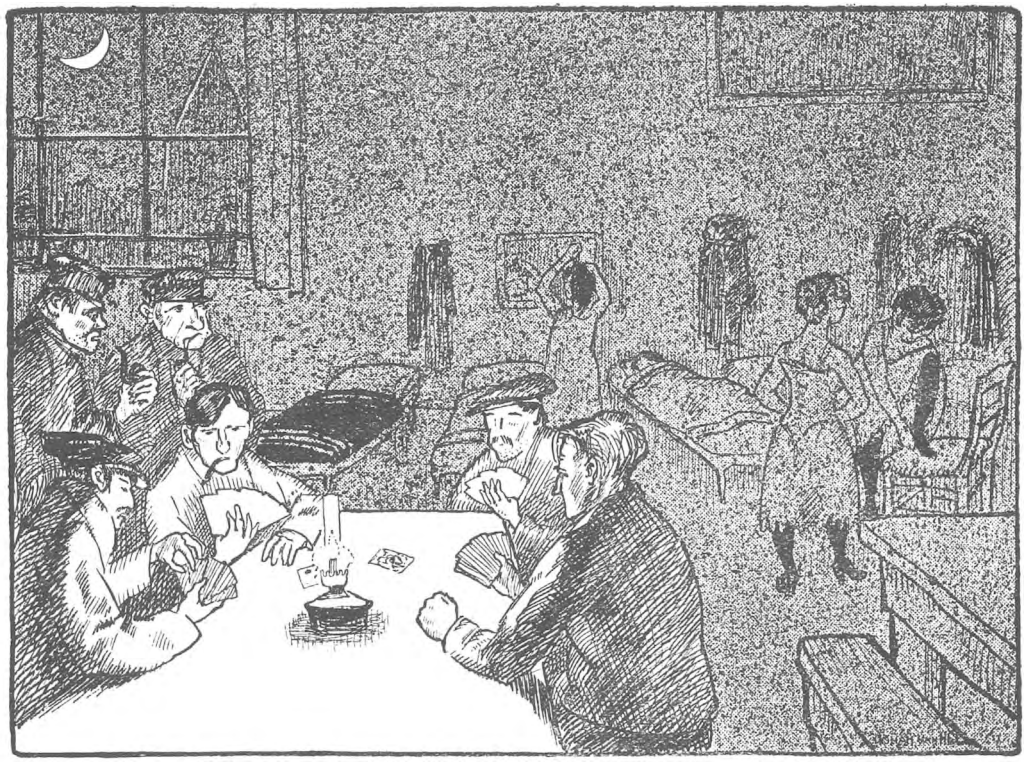

— De Belzen die rookten en speulden kaart en onder de hand kropen die wijven in 't bed. —

Dat als Vlaanderen nou is aan Nederland kwam; hoe 'n groote eer dat dan veur hun weur.
En umdat D'n Bels meer zo'n soort van bruur van ons is, nam ie der een, bij wijze van zoon,
As lezee bij'm aon huis um de mestput te lèègen, mit 'n segaor present — en géén loon!
Zoo holp dan ielkeen belangeloos mee, en de Belzen, uit dankbaarheid,
Vertelden veur 'n pruim tebak of 'n segaor, van 't bombardement en dien tijd
— Hewèl! 'k zeg tot m'n naobuur, Daor gaot 'm zùnne!
En daor gonk 'm: Zj-Zj-Zjt Bòm!!
't Was zjuust dat m'n wàaf en m'n kienderkes vluchtten.
Ik veur maan draoi der de 'als niet veur om!

Ja! 't Zijn aardige menschen! dat vond iedereen. Zoo beleefd en zoo vriendlijk en nèt
— Als 'k ze zie, zei Liesje van Leur, die op de H. B. S. geet, groeten ze allemaal diep met de pet,
En die eene, die knappe, zoo'n beetje menéér, zegt zoo éénig leuk Fransch: „Mademoiselle"
'k Heb al 's gedàcht of dat niets voor de tennisclub zou zijn; Mama vindt van niet; maar ìk wèl;
Ook d'n mannefaktuur zei: 't Dörp geet veuruit!... En verkocht al de klungels die ie vond,
En 't vrijen mit die djerns gong ok bes zeiën ze in 't dörp, alda ge der gin woord van verstond!

* *
*

Zoo was het dan één groot verbroederingsfeest; óveral
door het gansche land,
Wier gedanst en gedronken op de vrindschap en trouw
van Belgiën en Nederland.
De vluchtelingen stuurden aan prinses Julejaantje, 'n
poppenwagen mit inskripsie kedoo,
En in Elst gongen ze me'n lijst rond veur koning Albèèr;
veur 'n gouen sigarenpijpken of zoo.
In Den Haag deej de rijke Belsche jonges, die nie vochten,
veur der land tòch veul goed; heusch 't is wáár!
Ielken dag Sepanje drinken op d'n uitslag van d'oorlog;
en dan 's nàchts nog weldadigheidsbazaar!

Ik eiges het òk nog aon weldadigheid gedaon; mè name
toe mit 't kleedings-kommetee,
'k Zeg: Jan, da zullen wij beien nou is doen; daor
proffeteeren we allicht nog wa mee!
Afijn, dat was dan ok wèl het geval!...' Van àlles wierd
er gestuurd;
En toen wij d'n rommel op 'n hoop neergegooid en samen
uitgesortierd.
De vrouw van mijn en van Jan ers is méé uitgezoch, of
der veur ònze jonges bijgeval niks bij was,
'n Wollen muts veur Truitjen en 'n buiske veur Piet;
och, da kumt dan allicht is te pas!
De vrouw van Jan viet 'n mooie damesmantel mee naar
huis — Nee, da's waor, zei ze dà weur toch zund,

Dat zo'n smerrig Belsch wijf zùk mooi Zondagsgoed
zou dragen!... aldàt het 'r graag is gegund!

...Nog nòòit he'k zòveul damesspullen gezien; en duk
van zo'n wonderlik soort!
„Spesjaal onderboksen", a'k de waorheid zeggen mag
(aldat dat dan wel niet zoo hoort!)
Dien dikken boerin, daor achter uit 't veld, stuurde 'n
gróóte, rood-baaien mesien;
'k Zeg; Wa's dà nou? Da lijk wel 'n soort luchballon, of
'n Pruisischen Zèppelien!
— Bèl nee jong! zei Jan. Ik wies èrs òk nie wat 't weur.
Maar kijk hìer, d'r zitten twee pijpen aon.
't Zal zoveul as d'n boks van 'n olifant zijn, mè veilig-
heidskleppen d'r aon!
Van d'n vreule was der ok een, mè roze strikskes, en die
rook heelemaal naar odeur.
'k Zeg — Foei, foei wat onzeedlik, nog wel 't adelik
wapen, en ge kijkt er aon alle kanten deur!
...Maar zoo ìs nou da vrouwvolk, dat akelike ding, daor
vòchten ze bij d'uitdeiling om,
En dien baaien, die zo'n bèste nog weur veur de kou,
daorum lachten ze d'r eigen half krom!
't Was maar géven en weldoen. Toe der lest weer een ziek
was, kwam d'n veldwachter um eiëren bij mijn:
'k Zeg — Nee, ìk duuj al zat; àls maar kleeren uitdeilen!
...Ja, zeit-ie, zóó kan 'k óók royaal zijn!

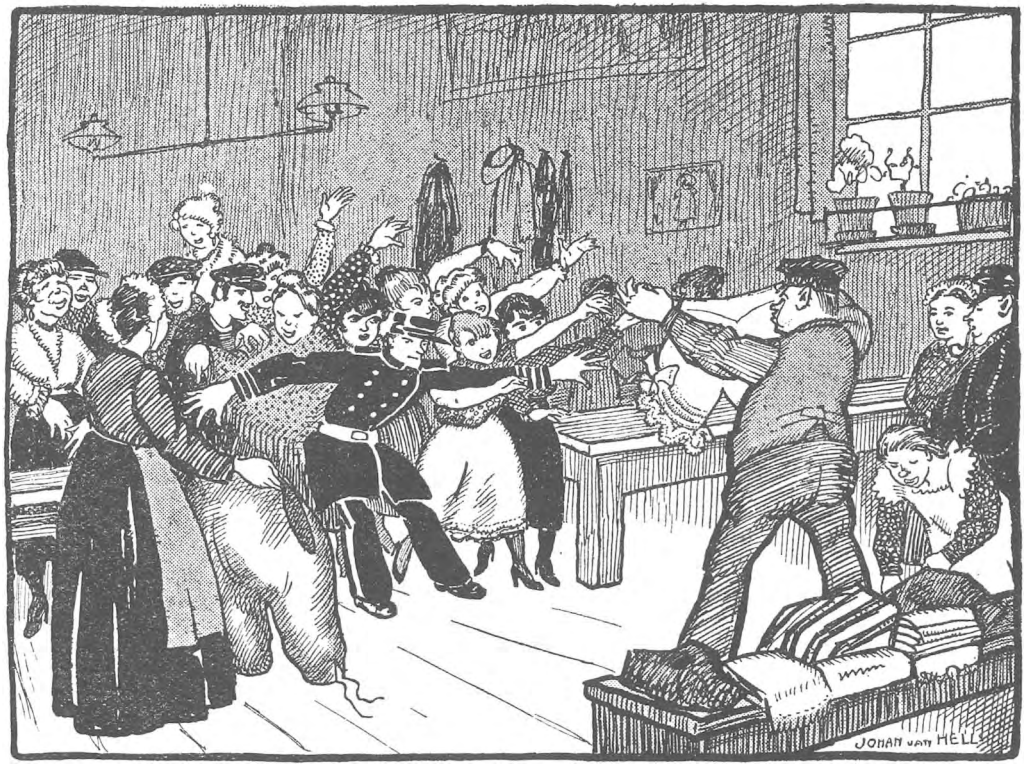

— Van de Vreule was der òk een, mè rooze strikskes, en daor vochten ze bij de uitdeiling cm. —

'k Dink — 'k Zal oe wel kijgen! Ik mè zo'n Bels naor z'n
vrouw; (doar he'k vroeger nog 'n poos mee gevrijd!)
En wij de kast leegehaold, en zoo's die wijven dan zijn;
— Vat maar mee; hier, umda *gij* et zijt!
Maar 'n paor dagen laoter was dien Bels der alwéér!...
'k Zeg En dat van éérgiesteren dan?
— Ma jao! zeit ie. D'n sjampetter* had 't weer weg ge-
haold!
„En hij vluukte, ik verschoot 'r haos van!"
...'k Sprook d'n veldwachter aon; 'k Zeg: Gij zijt òk 'n
kjerl! Lest zeide eiges. Kijk maar 's bij mijn wijf!
— Ja, verdikkeme! zeit ie, dat kan nou wel zijn! Maar
'k heb zelf haast geen hemd meer aan 't lijf!

* * *

Zoo leefden we gelukkig en gong alles goed, tot dat na
'n dag of tien,
D'n spaorpot leeg weur, en d'r wer „moos" bij most. En
daor hadden ze d'n duvel aon gezien!
Die veur wèkeliks geteikend hadden ontkenden da nie.
Maar die zeien — Da was zóó te verstaon,
Dat 't natuurlik na afloop van de eerste week — mit
betaolen moes zijn gedaon!
En toe was 't maar de kwessie — hoe raken we ze kwijt?
Maar wij hebbe 'n best goevernement,
Die zeien tegen die Belzen: — Ze verlangen zoo naar je
thuis! Hier heb je 'n vrij retour Antwerpen present!

* veldwachter.

Maar die minschen die zeien — Der is thuis gin brood!
En 't vrouwvolk was bang veur d'n Pruis.
Wij 'n regeeringstelegram: — Schieten is niet gevaarlijk;
Duitsche leger meent 't bèst! Kompelmenten
aan de koning en wèl thuis!
En toe gongen de fesoenlike minschen dan weg; maar ze
zeien nog geen ins goeien dag
En die't er over bleven wieren in de kost uitbesteed, de
man veur twee kwartjes per dag.

Maar toe ze in 't dörp woonden, was 't nij's der ok af —
't' Zijn krek minschen as ikken en gij!
Zeij d'n een tegen de ander... En wa'n boerespraok! En
veul splijnt* zit er òk al nie bij!
En dan altijd bijleggen mè kleere en mè geld; da wordt
ok vervèlend met d'n tijd!
Overal ontstond er, bij èrm en bij rijk, algemeene onte-
vredenheid!
De ouwe heer Stuijp was slech' in z'n schik, want dien
„lezee" had 'em uit dankbaarheid,
En broederschap, veurdat ie bij 'm weg-gong, in de
gang 'n soevenier neergeleid.
De bewaarjuffer die betaolde nie meer, toe ze heurde
van café „'t Witte Peerd",
As van wege, dat daor zoo schandáólig veul, „kouwe
koffie" en zoo wier verteerd!

* geld.

En tante Koos miek der eige heel èrg ongerust, „Of die
menschen wel waren getrouwd?"
Zo'n oud wijfke en zo'n kjerl van tachentig jaor, die ze
in 'n hut bij mekaore hadden gedouwd.

Dien halven beron was bij Duys uitbesteed, op de kweek,
achter 't huis van Van Leur,
Daor had ie bij de steunkemissie eiges um gevraagd;
want veur de tuinbouw interessierde ie zich zoo veur!
...Zoo'n paor Antwerpsche mannen, die holpen daor ok
mee; die wouen niet, dat er veur ze wier betaold.
Maar híj kon dat natuurlik niet doen veur z'n stand;
want hij had 'n èchten boord um... nee, bepaold!
As die kjerls daor dan wèrkten, mit 't zwit op de kop,
dan stond hij der bij, me'n cigaret in de snuit,
En dan zeit-ie — Tjèn, tjèn, dàd ies góéd veur die ban-
diet'! Dan komt 't loie zwéét er wat uit!

— Als 'k dat wou, zeit ie, dan betaalde ik die onnoozele
twee kwartjes, met gemak door verkoop van 'n effect,
Maar 't is jammer om de koers en daarbij heb ik dat
geld voor een stoomfiets apart weggelegd!
't Was anders wèl 'n ongelukkigen minsch, want hij had
duk véúl last van z'n maag,
Te minste veur bônnen en zuurkool mè spek; maar geluk-
kig lustte ie biefstuk en podding nog wel graag!
Juffer Liesje zat d'n hàlven dag bij 'm op de kweek... En
lui was ie niet; dáór lag 't niet aon

Want dan leerde ie der Fransch, achter bij 't kiepenhok;
maar, toe papa 't merkte toe was 't gedaon!

Ik praotte ok nog wel is mit em, over den heg, en dan
schold ie op d'n Duts en zoo meer,
— Ik ben trotsch zeit ie, dat ik tot ons heldenvolk behoor,
want wij strijden voor recht en voor eer!
'k Zeg — Och, *ik* zit maar liever in de Bètuwe hier; daor
schieten ze oe nie zoo veur de broek!
Maar dàt, zeit ie, dat ie juist zoo verachtelik vond!.....
Holland zat benauwd as 'n muis in z'n hoek;
Ik begreep da niet, want hij had 'm toch òk maar ge-
smeerd; maar toe het ie mijn dat uitgeleid:
Hij had last van z'n hart, en ook moes 't beste deel van
't volk gespaard blijven voor na oorlogstijd.
En toe leende ie 'n paor beste schoenen van mijn, en van
d'n doomenie 'n dikke wollen das,
Veur de benauwdheid op 't hart; en bij 't steunkommetee,
vroeg ie of der gin fiets veur em was?
Maar dìe kreeg ie niet; want de arme minschen uit 't
dörp, keken tòch al zoo iezende zoer,
Dat die Belzen van alles maar kregen veur niks en maar
leefden op 't bonjour
Afijn, dàt is waor; sjíek zaggen ze der uit! D'n één mit
'n zwarte gekleede jas,
En 'n ouwe vuile pet van d'n stasion-kruier op, en 'n boks
daor gin bojem in was,

Zo'n héél klein menneke droeg burgemeesters pantelòn,
maar die was em nie krek naor maat
En zoo zagde 'm bij wijze van kroningsfeest, ielken dag
zak-loopen op straat
Zo'n Kaaiwerkerswijf had 'n boa um, en 'n hoed van de
domeniesvrouw,
En 'n vieze rok mè lappen van de baakster daoronder
Maar in d'oorlog kijkt 'n minsch niet zoo nauw!
— Ze loopen daor maar as Napoleons! zei Jan Vuil. Kijk
liever is naor míjn, en geef wat!
'k Zeg — Nou d'n Bèls daor 's ten minste nog wàt aon te
zien. Maar jóúw lilleke kop kennen w'al zat!

.....Afijn, der was nou ok wel wàt van aon; we hadde'
ok zo'n schooiersgezin,
Dat daor èrges uit zo'n luizebuurt uit Antwerpen kwam,
die hadden da zóó veur den zin:
Dat 't hier zoo'n soort van luilekkerland weur! Da dikke
wijf zoveul as princes;
Die vratten zich vèt, en zeien mit de kop in de nek,
Ze weuren nog nooit bij zùk min volk gewès!
't Eten wier ze um de beurt van de netàbelen gestuurd.
En d'n meester at 'n keer rijstenbrei,
Mar dà stuurden ze weerum; daor weuren zij nie aon
gewoon. Bij hullie thuis voerden ze de keujes
mit zu'k grei!
En toe ze ok nog ruzie maakten mit de jonges uit 't
dörp, umdat er een liep mit zo'n meid,

Wier de heele boel naor 't vluchtelingenkamp toegestuurd; en wie nie wóú wier 't verblijf opgezeid.
En toe ze daor dan wegtrokken naor 't Belsche Broederland, mit zakken vol kleeren op de nek,
Docht menigeen 'n woord: ...'t Begint duk met „Vrrr!"
En 't eindigt gemeinlik op „rrèk!"
Aon 't stasion hield 't Kommetee nog zoo'n soort afscheidsspierts; en die Belzen, aon 't raampje van d'n trein
Riepen dat ze hoopten, dat het ons góéd zou gaan, en dat er hier ok gauw oorlog zou zijn!

* * *

Voorts zoo as 't heurt: 't Belgische rijk nog 'n dankbetuiging, mè lak deraon, aon d'n onzen gestuurd;
D'n burgemeester ers 'n nijmodische buiging van buiten geleerd, en 'n rok gehuurd.
En toe op oodiejansie bij d'n Belschen gezant (as kommissie-veurzitter vrij reize eerste klas)
Um te solleseteeren veur'n ridderorde, van d'n Vlomschen Lèw, as d'n oorlog uit was.
En zoo hebben we da spulleke dan al wer gehad! En umdat d'n Bels der niet veul over zeit,
Schrijven w'eiges in Holland in de krant maar wer stukskes: „Hoe góéd dat wij zijn, en vol wèldadigheid!

En nou hiet 't: Wij zijn toch veul bèter as die Belgen, en dan maken ze der eigen maar dik!

Maar ìk zeg: De dwaosheid die zit aon weerskanten, en
agge 't maar ziet hedde schik!
En goeien en kwajen kunde overal vijnden; wij hadde'n'
paor bèste jonges hier
...Toe dien één de meid vroeg „of ze de deel al gekuscht*
had?"... Minsch, wat ha'vve duk samen 'n plezier!
En hard wèrken en altijd nou nog aon ons schrijven. En
toe ze gongen — van der èrmuujge cent
Gavven ze Tonia de vrouw van mijn toch verèchtig, nog
'n theeservies mè roozen present!
D'n beron dien he'k ok nog 'n keer is geschreven... „Waor
of ie die schoen' van mijn had?"
Die zou ie maar, schreeftie, as sóévenier bewaren; en aan
mijn denken, as ie ze droeg in de stad!

Ja, 't zijn anders wèl 'n bietje wonderlike minschen; nou
sting der al wer in de krant,
Dat ze, umdat Limburg tijdens Noach van België gewest
was, 'n stuk af willen nemen van ons land!
Maar ìk veur mijn, nee, dà geleuf ik nou nie zoo! Da zal
méér (krek as mit die schoenen van mijn)
Zoo bij wijze van: **'n aandenken aan het Nederlandsche volk, veur dien tijd van verbroedering** zijn!

* schoongemaakt

DE GEMEENTERAADSVERKIEZING.

Tegen den avond kwammen Toon en Bram, um den vaoder van de vrouw van me te filleseteeren mit de zeuventigste verjaordag van em.

We hadden d'n disch buiten bij 't achterhuis gezet; Tonia haolde de pot mè merèllen te veurschijn, en zoo zatten we gezellig op de bank te klazjenieren... Maar den jubelaoris eiges, za'k mar zèggen, die zat nog wel ìns zoo grummig te kijken as anders; want we hadden em nèt zoo lang gejudast, wis dat ie op segaoren had motten traktieren, en daor het ie 'n èrgen hèkel aon!

Hij zat mit de kop veurover, mit de winkbrauwe zoo lillik over de oogen, maar te grillen en maar aon de segaor te lurreken en op de grond spiertsen, en mar nìks zeggen!

Maar op ins wierd ie wakker.

Toon had 't der over, asdat 't rijk de zupsidie veur d'n aanleg van 'n straotweg deur 't dörp had toe gezeid... En as de provvesjaole staoten der nou òk veur zijn, zeitie, dan zu'vve 't nog belèven ok, da've mit de kar over de keisteen' klabotselen, krek as in de stad!

Maar vaoder medeen der wuust tegenin; mit de hand schèrmen en 't vuur van de segaor in de rondte knooien:

— Ze lijken wel gek, die kjerls!... Dien burgemeester mit z'n nijmodische kunsten; en dan d'n dokter, dien pillendraaier! Da's nog de slimste!

Altijd maar hìtsen en mar stooken! Erst die onnutte lantjerns langs de weg; en toe dien smerrigen stoep veur 't gemeintehuis, daor ge de nek haos' over zouwd brèken... En nou al wer da geknooi um daor van die lillike steen' op de weg te gooiën, daor de pjerds der eige de voeten op kepot loopen!... 't Is schànd!... 't Goeië geld maar mit hàndevolewèg gooien!...

— Ja nou, zei Bram. We zijn ok nog zoo wijd nie!... Wij hebben ers ok nog is 'n woordje mee te sprèken! De Raod steet half tegen mekaore; en wie dat er d'n verkànten plaots in zal nemen, dáór zal 't van af hangen of dat 't er deur kumt!

— Hebben ze nog gin kantedaot van „Modderwijk vooruit"? zeg 'k tegen Bram. Zouwt da nou niks veur jóú zijn?

Bram schudde mit de kop.

— Wat de kappesjeteíten van mijn aongaot meschien nou wèl! Maar veur ers zij ik maar 'n gewóóne radmaker. En sekonto weet ik héél bes, dat ik hier véél vijanden heb!... As d'n eenen minsch 'n bietje boven d'n ander uitsteekt, dan het ie gemeinlik veul vijanden! Dat heef de hestórie ons al geleerd!... En dan vuul ik m'n eigen ok meer genegen tot de organezásie tegeswoordig.

We hebben al 'n vergadering gehad. Maar we zijn het nog níet eens kunnen worden.

Afijn, ik zal binnenkort m'n polletiek pregram is opmaken! za'k maar zeggen.

We praotten nog 'n bietje d'r over deur, en vaoder was al wer ingesoesd.

...De kwessie ìs, zei Bram, toe 'k 'n eind weegs mit em mee liep, dat ik aan d'n éénen kant der ok al wer wat veur vúúl, veur die bestràting!

'k Dink, dat de wagens der ok al wer heel wat meer rajen op zullen verslijten, as ze daor over die keisteen' hen jutteren!

Ik zeg — Ja... Da's veur jóú nou wel goed. Maar 't algemeene belang, zie; daor motte ok mee rèkenen!

— Bin ìk dan soms gìn deel van 't algemeene belang? zei Bram. ...Afijn, uit prinsiepe zij 'k der òk tegen maar ik mot er toch nog is over prakkezieren...

't Kretieke mement is ok nog niet gekommen!

'n Paor daag laoter zaggen we mekaore werum.

De hofsteej van mijn ligt, zooas je wel weet, dich' bij 't demein van d'n vreule Van Homoet, en daordeur hebben ikken en de vreule nog al is mè mekaore te maken!

'k Was der ontbooiën um op 't kesteel te kommen en ikke de Zondagsche jas aongetrokken en d'r op af!

Krek da'k de brug van d'n huisgrach over wou gaon, kumt Bram der aon, op de rooië trijpe pantoffels aon, en 't plestron veur mit de grune blommekes, dat ie op de verjaordag van de vrouw van em gekregen het. Afijn, merakels deftig!

'k Zeg — Dà's kazjeweel! Motte gij òk naor de vreule?

— Ja... Gij ok?... 't Zal der dan tòch van kommen mit die nijë schuur van me! Ers hieten 't altijd: Dien ouwe;... Oò... die was nog zoo best!

Maar nou op ins giesteren stuurt ze m'n 'n bôdschap, asda'k der maar is over zou kommen praoten.

'k Zeg — Dan schijnt ze wel 'n goeie muts op gehad te hebben. Want ìk zij der ontbooien van wege die twee mérge erappelland, die daor achter neven 't land van mijn liggen. Die zou 'k der zoo gjern bij hebben gehad, maar ielekeer a'k der naor vroeg dan was 't mis!

Afijn 'k zij blij, dat'k nie allinnig hoef te gaon, want ik krijg der altijd zo'n bietje pijn in de buik van a'k op 't kesteel mô kommen!

We gonke de stoep op, en d'n huisknech mit die grocte, lillike bakkebaorden en de gauwe knoopen aon, gong deftig veur ons uit deur d'n marmere gang.

We liepen allebèi op de pruim te kauwen der achter aon. 'k Vuulde da'k der wit van weur... Maar Bram nog veul slimmer as ik!

— Hoe-hoe mòt da nou? zeit ie zachjes tègen me. Zoveul as mit dè eetekette? De klompen die schupte natuurlik uit, a'ge in 't zelon kumt!... Maar mit de pantoffels... mit de pantòffels!! Mot dat òk of nie?

...Toe... tóé zeg da nou is gáúw!?

— 'k Zeg — Joa, da wee'k òk nie!

D'n huisknech miek de deur open... 'k Had d'n eenen pantoffel al in de hand.

...Of zou 'k ze ok mar áón houwen? riep 'k tegen de vreule, die daor zo'n bietjen op zij naor ons zat te kijken, mè zo'n bril op 'n stökske.

D'n huisknech' miek 'n deur ope.
'k Had d'n eenen pantoffel al in de hand.

— Aánhouwen! bromde d'n huisknech.

Hij douwden ons de kamer in.

...Kijk dan uit de kòp! zei'k zachjes tegen Bram, die tegen m'n aon bonkte en m'n op de voet trooi.

De vreule gong mit de kop in de nek en de ooge half dich naor de schrijftafel:

— Wil je maer 'n beetje dechter bij komen!? zei se.

„Pèt af!" zeg 'k tegen Bram en gaf em der een in de zyj.

Ze keek is efkes naor ons en toe keek ze m'n medeen al wer over de kop hen.

...Zoo!?... O juist! Die quaestie van dat aerdappelenland!?... O, ja en die verbouwing van die schuur!?... Hm!... Juist enfin daer zou geen bezwáér tegen zijn! 'k zal daer nog eens met mijn rentmeester over spreken!

Ze lachte is efkes vrindelik tegen ons.

...Gaat u even zitten!

Bram sloeg 't freweele stoelkussen is 'n bietjen af mit de klep van de pet en we gonken op de punt van de stoel zitten.

— Wel?... En ik hoor dat jullie je zoo verdienstelijk maekt!? Voor die raadsverkiezing!?

Dat is dezen keer nog al belàngrijk, niet waer?

...Je bent zeker erg blij, dat er nu kans bestaat, dat die wegen nu wat verbeterd worden!?

— Jaowèl, mevrouw de vreule, zei Bram.

— O, dat is zóó heerlijk, niet waer! Te wéten, dat die arme paerden nu niet zoo zwaar meer hoeven te trekken!... Och! ik hèb soms zoo'n medelijden met die dieren!

Bram liet de pet vallen... Want hij kan de pjerds der eiges d'n lat ok nog al is over hen leggen.

— Jao-jaowèl mevrouw de vreule!

— Jae... we zullen nu maar hopen, dat we een verstàndig mensch in den raad krijgen.

— Jaowèl mevrouw de vreule.

Ze lachte a'wer is vrindelik en woof zoo is mit de hand deur de loch' hen.

— Enfin, dàt zal er nu wel dòòr komen!...

Twee zulke flinke mànnen! Als die er zich eens voor spannen!

— Jaowèl mevrouw de vreule!

Ik zeg — Ja, jaowel," gij zeg nou maar jaowèl!... Vóórspanne!... vóórspanne!? Uit pressiepe zijn've der nou eindelik níe zoo erg veur!...

— O. Kom, natúúrlik! Waarom niet? Zoo'n mooie

straatweg daar voor je huis, dat is toch héérlijk niet waar!?

'k Zeg — Jàà... Bij ons veurbij 't húís!... Bij mijn aon den uitweg laoten ze me tòch wel in de modder verzuipen! Dà zulde maor zien gebeuren!

— Wel nèè... dat moet u niet gelóven!... Enfin ik wensch me natuurlijk niet met die dorpspolitiek in te laten. Maer... als we nu in íeder geval maar oppassen, dat die meneere... och hoe hiet die ook weer; die dikke boerenmijnheer,... die mijnheer Bolk, dat díe er niet in komt! Dàt zou toch 'n beetje àl te dwaes zijn niet waar?... Dáárveur hebben we hier toch te verstandige mannen in de gemeente!... Menschen, die vergaderingen organiseeren en die in de courant schrijven; stukjes van „Hanje van Mie"; ja, ja, ik léés dat wel eens!

Ze lachte al wer is tegen me!

'k Zeg — Neeje dáór heb ik de centen nie veur...

— Oò... U bedoelt u zèlf. Ik wilde eigenlik zàggen... Maer enfin; 't zou nog zoo dwaes niet zijn!

'k Zeg — Jàà... as de vreule nou maar is gáúw zörgde da se 'n man had; dàn zouwen ve 't wel wèten wie da've der in moessen hebben!... Alhoewel wat da je daor zoo net van mijn zegt; 'k het er wel nooit zoo over gedoch. Maar... wie wéét, of da'k nog gin goeie kans zouw hebben!

— Jà, ja... Wie wéét... wie weet!? Goeie meddag! Van Dummelen!... De Lommer!

En veur da'k et eiges wies stonten we al wer buiten veur 't huis. Da gonk alles op ins zoo gauw!...

We zeien gin woord tegen mekaore, wis da've d'n eikelaon uit weuren.

Ik vuulde m'n eigen 'n bietje griebelig, zoo... 'k wit nie, zoo, of da'k m'n eige wel veur de kop kon slaon.

Ik spiersten is tegen dien lèw aon, daor op de poort bij de brug.

'k Zeg: Ja nou!... Wa movve nou doen?

— We zullen onze polletiek in 'n andere richting motten vuren! zei Bram... Ze heeft me ernstig rede gegeven tot nadenken. Ze praot heel wat beter as menig manspersoon.

'k Zeg — Ja; en 'n baord het ze òk heel wat bèter as menig manspersoon. Ze mocht d'r eige wèl is laoten scheren!

Maar dà wit 'k wel; da'k m'n eige deur da minsch nie laot koeienieren!...

'k Was der nog hitsig van toe 'k thuis kwam. Maar zoo zuutjes aon begon ik der toch wel en bietje anders over te dinken. 'k Liep 't land deur. 'k Dink: 't zou toch aorigheid zijn a'k da läpke grond der nou is bij kon pachten!

'k Zeg tegen vaoder; 'k zeg — Vaoder, hedde 't al vernomen asdat er goeië kans is, dat ie hier veur bij 't huis kumt te liggen dien steene straotweg. 't Zouw toch nog zoo gek nie zijn!... Mè name mit 't bietenrijën!...

Maar zoo as vaoder dan ìs! Ge kùnt mit dien kjerl nie praoten!... Daolik maar der tegenin. En dan maar mit de vuist' deur de loch hen schèrmen... en grìllen, da'ge der haos bang van zou worden!

— Hierr langs!? nóóit!!... Nooit van z'n lèven nie! Alda'k de steen' der eiges mit de negels uit mos' haolen!...

Maar zóó motten ze tegen mijn nie beginnen! Dan word ik der toch ok zoo giftig tegen in! Dan dink 'k bij m'n eigen — En nou zal 't juis gebeuren!

— Ja nou, zeg 'k. Wach maar is, wis dat ik in den raod zit?

— Gin wóórd meer! schraauwde vaoder. D'n huis in!... En naor bed toe! Hedde gin ins meer respèk veur d'n ouderlike macht. Aáp van 'n jong!!

'k Zeg — Bedáór 'n bietje. 'k Zij gin klein kijnd meer... 'k Zij vijf en vjertig jaor... en hier in mijn huis hedde gij niks te vertellen!

— 'n Soosjelis zijde! schrauwden-ie. 'n Soosjelis!

'k Gong op em af.

— En nóú is 't uit!! zeg 'k.

't Schol mar 'n bietje, da've mekaore bij de wol vieten.

Tonia d'r tusschen in; en schrauwen! 't Was nog schànd veur de buren!...

D'n volgende mèrege was Bram al bij me.

— 'k Het er is over geslaopen, zeit-ie... En gíj kumt in de Raod!

'k Zeg — Ja jong, mar da géét toch nie. 'k Zij mar 'n gewóón keujesboereke. Op z'n minst zouw 'k dan toch 'n boord aon motten hebben, en die kan 'k nie um de nek vèlen!

Bram tikte mit de pijpesteel op tafel:

— Gin poerlemantee's... Gíj kumt in de raod!... Gij zijt onze man! We motten der een hebben, die nie als te veul verstànd het!... Van de polletiek mein 'k natuurlik!

'k Zeg — Ja maar, bij wa veur 'n partij heur ik dan eindelik?

— Nou motte is góéd luisteren, zei Bram.

Veurlóópig zijde antirivlesjenéér!... En Kristelik-historisch, zijde!... En libberáól!... En Ròmsch... as 't zijn mot...

'k Zeg — Ja; ik het 't eiges wel nooit zoo krek gewèten. Maar dà lijk me dan toch wel 'n bietjen àls te veul!... En Romsch zij 'k in ielk geval nie. Zijde nou gek? Wat is da nou?

— Dat is polletiek, zei Bram. En nou za'k oe medeen vas 't volgende pregram is opgèven!

Primo — Dinkt er al vast um, da'ge Zondag naor de kjèrk gaot. De minschen zeggen, da'ge tegeswoordig niet heel zuiver-in-de-leer zijt... Naordat dien heer mit da goddelóóze lange haor bij oe in pension gewist is... Ja, ja, ja, ja, Sprik me nou maar niet tègen!

En dan sekonto: veurloopig maar niet te veul over de wegenkwessie praoten!... En dàn, — als hóófdpresiep: Maar tusschen de partijen deur-glijen, zoo glad as 'n kwab-aol za'k mar zeggen!... En dan mèregen der maor op uit um stemmen te gaon winnen en de minschen maar nooit tegen spreken as ze wat van de polletiek of de godsdiens zeggen; want da kunnen ze niet vèlen! En mè name hier in Moderwijk niet!

Maar d'n volgenden dag kon 'k der toch maar niet toe kommen um der op uit te gaon, um te gaon wèrven!... En hoe langer da'k der over prakkezierde hoe meer da'k der benauwd veur wier.

— Gaot er dan toch zìtten jong, zei Tonia.

Ge lupt den heelen tijd maar krek hen en weer as 'n broedsche kip!

Ik miek de geps van de boks 'n bietje los:

'k Zeg — Ja! 'k Het 't zoo benauwd! Giesterenavend he'k 't gekregen. Toe 'k van Bram werum kwam. Krek toe da'k daor veurbij 't kjèrkhof kwam lupt er 'n zwarten hond over de weg hen. En 't is nog maar korts gelejen, dat Djèrk Zwartjes begraven is. En ik geléúf daor nou wel nie aon; maar medeen daorop he'k 't dan toch mar gekrègen... Zo'n vrìmd gevuul! Hier... dáór! Krek of dat me der een aon 't hart zit te knpen!

— Och jong leuter toch nie! Da' kumt allinnig maar van die akelike verkiezing. Wat duu'de oew eigen der ok mee te bemujen!?

Naor d'n eten kwam tante Jaon efkes aonloopen „'t Nieuws-van-d'n-Dag", numen ze der in 't dörp nog al is duk'; want ze is zooveul als baakster en dan krijgt 'n minsch hier en daor nog al is wat te heuren!

— Hè, hè... En da's véúl eer veur Hanje, zei se. Op zo'n wijs kumde ok al wer is mit de hoogheid in aonraking!

...De vreule is anders niet èrg gemeenzaam wa!?

— Och jaowel, zeg 'k. Da gee nog al... Waarum da?

— O,... ik doch da maar zoo; umdat ze de linnenmeid de kamer had loaten uitlochten, toe gullie der gewist zijt!

...„Die boerenmenschen, die brengen altijd zoo'n verschrekkelijke lucht van tabak mee!" had ze gezeid.

Ik kreeg der hoe langer hoe meer 'n hèkel aon! Maar ik doch' — Veur de éér mot 'n minsch ok al véúl doen, en ik der maar is op uit!

...'t Erste da'k zag, toe 'k de straot op kwam, da was bij de schutting van de schôl-mit-den-bijbel. Mè gróóte letters hadden ze 't er mè krijt op geschreven:

KIEST HANJE VAN MIE, LETTERKUNDIGE!

VELE KIEZERS! † † † †

...En daor neven 'n hoop keujes geteikend met zo'n krulstârtje.

...En al de minschen die ik tegen kwam begonnen al te lachen, zoo gauw da se me zaggen.

— Hanjé!? schrauwde Tinuske. Gao-de der op uit, um 't witte ves te koopen? En de glansees... en 't bóord!?

'k Zeg — Verrèk mar!

'k Gong schielik „'t Witte Peerd" binnen.

D'n onderbaos van de steenoven uit Wolferden zat 'n borrel te drinken bij de tapkast.

'k Gong bij 'm zitten en prizzentierden em 'n nije. 'k Dink — A'k hùm veur me heb, dan he'k de heele steenover al vas' veur me.

We râkten zo'n bietjen aon 't praoten mè mekaore, over de polletiek:

'k Zeg — 't Zouw 'n mooi ding zijn veur de steenovesgasten, às we 't geluk is mochten hebben, dat 't er deur mocht kommen die nije straotweg, wa!?

Hij plok z'n eigen is aon da kleine snörreke.

...'n Móói ding!? ...'n Mooi ding!? ...Wie vreet er z'n eige dik van, as de indestrie veuruit gaat!?

't Kappetaal!... 't Kappetáál!... En d'n arrebeider die kan der maar weer wat harder voor zweeten! 't Eenige middel van verbetering is, dat we in het bestuur van ons land mànnen krijgen van vooruitgang —; van verstand!

'k Zeg — Juis!... Zóó mo'k 't hebben! Mannen van verstand!... En daor motten we 't op aonhouwen mit de gemeenteraodsverkiezing... As ik der beveurbild is in zat, zeg 'k: Ik zou dadelik àl 't loon dubbel uitbetaolen. En àl 't kappetaol in ins afschaften!... Behalve van de boeren natuurlik, umdat die 't nie kunnen missen.

— 't Eérste wat ik vraag, zeit-ie. Dat is of 'n mensch vrijzìnnig is. Wij willen vrijheid!...Vrijheid!... Vrijheid des wóórds, en van 't idée!... En as ze uit der eigen niet met ons meegaan, die stomme boeren hier, die konzervatieve dompers, dan zullen we ze der wel met gewèld toe dwingen, as de dageraad der vrijheid aan-breekt.

'k Begon m'n eigen al kwaadaordig te maken. Maar 'k dink lao 'k m'n eige nou bedaord houen, veur de polletiek!

'k Zeg — Ja nóú... da's nog làng nie gezeid, dat wij boeren zoo konzervetief zijn!

— Ben je dan vrijzinnig? zeit-ie.

'k Zeg — Nou jáá. Vrijzinnig!?... Vrijzinnig... 'k Zij eindelik meer zoo... vrijzinnig-konservatief!

— Dan ben jij 'n kerel van niks, zeit ie.

'k Zeg: Lup naor de weerlich'!

...En dien borrel, die kan'tie eiges betaolen, die 'k 'm geprizzentierd heb, riep 'k tegen d'n kastelein, medeen da'k opstond.

'k Dink bij m'n eige — Dáór vuult 'n minsch z'n eige dan toch òk nie bij thuis bij 't òngeloof!... Bij die libberaole vuliken!

Ikke Zondagemèregen der op uit naor de kjèrk.

Toe 'k veurbij D'n Hoenderik gong, kumt voader Jaonus krek de poort uit.

Die beië Djerns van em, ielk aon 'n kant, mit zwartgaoren handschoen' aon en 't psalmboek in de hand.

'k Dink — Móóiër worden ze der òk al nie op mit de jaoren. 't Wordt hàrd tijd da'se is aon d'n man kommen, anders dreugen ze op d'n duur heelemáól uit.

Alle drie liepen ze mit de kop umleeg of da'se wat op de grond liepen te zuken. Want vaoder Jaonus die hoort tot degeen', die mit de kop umléég naor de kjèrk gaon, motte wèten.

—'t Gif gin pas, zeit-ie, um daor maar zoo um oe hen te loopen koekeloeren a'ge naor de kjèrk gaot!

Ikke van zelfs ok mit de kop veurover gaon loopen.

'k Zeg — Mooi gruijzaom weer van de mèrege, wa!?

Op zo'n wijs is 't nog wel is plezierig da' ve 'n eind te kuiëren hebben, naor de kjèrk.

— Da hóéf nie plezierig te zijn! zei Jaonus grummig. As 'n minsch naor de kjèrk geet, dan géét ie naor de kjèrk, aldat 't règent of nie!

'k Zeg — Och nee, dáór zou 'k 't nou ok nooit um laoten, maar 'k heb in de leste tijd nog al is duk' las' van steenpuisten gehad; en dan kan 'k 't onmeugelijk uithouwen um op 'n bank te zitten.

— Dan schijnt de vrouw van oe daor òk nog al is last van te hebben, zei Margriet, aldeur maar mit de kop straf naor de grond. Die he'k vleej' week ok al nie in de kjèrk gezien.

'k Zeg — Ja, die ook! Ge mot er mee te doen hebben wa!

We weuren zuutjes aon onder 't andere kjèrkvolk gerakt, en krek toe 'k is efkes mit de kop veurover op zij loerde, zag 'k Evert d'n Uiver neve'm'n op loopen, mit de neus in de loch' en de oogen half dich',want die heurt wer zoveul as tot de Mit-de-kop-umhoog-Sekse.

'k Doch' — Dat wordt 'n kretiek geval veur me!

— Hè hè, zeit-ie, lup-te den weg al te bestudeeren, Hanje, veur d'n tijd da ge in de Raod kumt zeit-ie, da ge zoo in de modder lupt te kijken!?

Ikke de kop umhoog. 't Zeg — Ja Evert, jong. Als 't van mijn af zal hangen; dan zeg ik mit Da Costa den grooten dichter: — Zij zullen hem niet hebben onzen dierbaren ouden weg!

— Nóóit! zei Jaonus.

Nóóit! zeg 'k, mit de kop umleeg.

— Afijn, maar daar zal ok wel nie veul kans op zijn, zei Evert. Want 'k hè geheurd, asdat ze Jan Bolk, van d'n Greshof in de Raod willen hebben, en da's nog is 'n boer van onverdörven beginselen!

— 'k Zeg „Beginsele!?"... Dà vette keuje da het maar één beginsel: Dat 'n minsch 'n gróóte metwors is!... Maar nèt zoveul der in stoppen, wis dat er nie mer bij kan!

...Maar afijn; ik wil nou gin kwaad van em zeggen, umdat 't m'n konkerent is... Want ge het 't netuurlik al geheurd, asdat ze mijn òk kantedaot willen stellen!?

Evert trok de boks 'n eind op.

— Och; gao toch ewèg!

— En waorùm nie?

— Och gao toch ewèg!... Daor zijde toch vuls te stom veur!... „Raods-lid in 't kéújeshok!"

— Ik begrijp niet Evert, da' je daor nou nog wyjer over déúr gaot, zei Jaonus. Ge kent Hanje van Mie toch ummers krek zoo goed as ik, dat ie der nou een-keer plezier in het um van die kijnderächtige aordigheidjes te bedenken. Aldat ik 't héél onbetamelik vijnd, da no'k zeggen; as 'n minsch op weg naor de kjèrk is.

...'k Liep na de kjèrk is bij Bram aon:

'k Zeg — 'k Scheij der mee uit mit de kantedatuur. De minschen willen 't gin ins geleuven! Ze verneuken me der allemaol mee.

Bram zeut in de witte hemdsmouwen, mit de èrms over mekaoren in de leunstoel.

— Jà!... Ik begin der 'n zwaar hoofd in te krijgen!... Je bint nie polletíek genog!... Ik heb al geheurd, asdat er verscheien minschen 'n steen des aanstoots aon genomen hebben, zooas je daar van de morgen, op weg naor de kjerk, mit de kop hebt loopen te draaien en te knikken as 'n dolle hond.

„De kòp die valt 'm al veurover van grutschigheid!" zeien ze.

'k Zeg — En nou doch 'k nogal, da'k is fijn polletiek gewest weur. En nou is 't nòg alwer nie goed! Hóé mo'k 't dàn doen?

— Hùm as aksempel vatten, Hanje!

Bram wees mit d'n duim naor 't portret van menister Kuyper, dat ie in 'n bruine freweele lijst op de schôrsteen het staon... Hùm navolgen, Hanje; deur dik en deur dun. Mijn prinsepaol d'n prumjéé... Dàt is de weg Hanje um 't te leeren! ...Polletíek, menneke... Polletiek!

Gisteren he'k de vreule bij me op verziete gehad!

Efkes veur de dierenbeschèrming geteikend!...

En daormee duuj ik 'n goed wèrk; en medeen he'k der 'n nije schuur mee verdiend!

— Lôp minsch!... Dierenbeschèrming! Dan motte 'm zèkers op 'n prizzentierblaodje naor buiten toe dragen agge 's mèrreges 'n vlooi vangt?

— Die niet, Hanje! Dat is 'n klein dier... Die niet, díe hebben gin gevuul.

'k Zeg — Ja nou goed! Gij beschèrmt dan mar!... Ik gaoj deneeren zouwd d'n burgemeester zeggen!...

Ik kuierde mit de pet in de hand en de zaddoek over de kop, deur de zon naor huis

'k Was haos' te lui, da'k de voeten opbeurde.

Tonia had 't eten al klaor: Heeten bliksem (a'ge 't permeteert da'k 't zeg!) mè rolpens! — En daor houw 'k anders merakelsch veul van. Maar 'k had niks gin zin. Naor 'n stuk of zes plekskes scheej ik der al uit!

'k Zeg tegen de vrouw, — 'k Geleuf da'k ziek zij!... 'k Gaoj van de middag nie naor de kjèrk, al zou 't wèl goed zijn van wege de polletiek.

'k Trok de jas uit en gong in de bedsteij op de rug liggen en zo'n bietje prakkezieren en stemmen uit rèkenen; en slaoj m'n eigen van tijd tot tijd zoo is 'n vlieg op de kop kepot, die me um de ooren hen soesde: — Hierr, vulik, motte m'n op de neus gaon zitten?... Klets jong... Al wèr een veur de dierenbeschèrming!

Dat àkelike wijf dan toch ok!... „Naor tebak ruiken"!? Wa verbeeld ze der eige wel!?...

Maar afijn, laot 'k der nou maar niet wijer over prakkezieren!... Hoeveul ha'k der nou ok wer? — Toon, da's zeuven. En dan vaoder da's acht!... En dan Bartje! Dan raoi 'k da'k maar is 'n nije pet bij em koop... da's dan negen.

Maar medeen vlieg ik van schrik overeind in de bedstei. 'n Spektakel in d'n hof minsch!... 'n Hond aon 't blaffen! En de kiepen aon 't schrèken!... En da jutterde bij mijn onder 't venster mar veurbij!... In één sprong was 'k deruit.

'n Smerrige, geelächtige hond, mè lang haor, zat tusschen de kiepen. Mit de achterbeen' wijd uit mekaore galoppierden'ie der achter op.

Ikken as de wéérlich' op de kouse-sokken uit 't raam gesprongen en em mit 'n ouwen blompot achter de vodden gegooid! 't Was hóóg tijd! Hij had een van de jonge haantjes al te pakken, dat de vééren der afvlogen!

Medeen heurden ik daor op zij van 't huis der een roepen mit zoo'n hooge pieperige stem:

— Bizjóé, bizjóé!... en op 't eigeste oogenblik zag 'k de rooië perresol van d'n vreule deur 't gruun hen schiemeren.

'k Doch ers dat ze „bezjóér" riep, um me te négeren, maar medeen kwam dien hond op der afhollen.

—Bizjóé dan toch... wil je wel eens híer komen..... stòùte jongen!

'k Deej krek of da'k der nie zag en klom 't raam deur. Ik trok m'n eigen aon en viet 'n gróóte pruim; want anders he'k zo'n kijnderächtig gevuul in 't gezich, da'k nie wît, hoe da'k de moel mot trekken, a'k mit zo'n veurnaamheid praot.

En mè name nóú; want 'k vuulde da'k wit weur van verninktheid.

De vreule sting mè Tonia te praoten aon de keukendeur. 'k Doch lao'k m'n eige nou goed houwen, van wege de kantedatuur.

— Jáá ja... De boer was bóós op je! zei se tege d'n hond van der, die mit de tong uit de bek, neven der op de

grond lag te hèchten. En dan nog mè zo'n akelike verwaonde uitdrukking um de snoet, ofdat ie wou zeggen: -- He'k em dà nou is nie netjes geleverd!?...

Ze tikten em is efkes mit de glansees op de kop:

...Maar 't was ook héél stout van je hoor... Om die lieve keppetjes zoo te verschrekken!

'k Zeg — Néé, heur... da het niks te beteikenen. Da's maar spulsigheid!... 't Is 'n aordig hön'je!

— Chrrrr! zeit-ie medeen da'k em over de kop wou aaien. 'k Doch — A'k oe kríjg, lúperd, dan verzuip 'k oe!

— Wel!?... En ben je niet zenuwachtig; nu met die spannende daegen vòòr je!? zei ze.

'k Zeg — Ja, mevrouw de vreule. Der zijn der altijd zo'n hoop die 't oe nie gunnen! A'k nou maar is 'n bietje pretèksie had van d'n een of andere hooggeplaotste veurnáámheid!... Want 't slìmste is nog, dat ge zoo in de onzekerheid zit. 'k Kan der soms haos nie van slapen. 't Trekt me duk' deur de tand hen, a'k der maar aon dink!

— Arme man! zei se. Je ziet er wèrkelijk betrokken uit. En je gezicht is zoo gezwòllen; ik meende daedelik al aan je te zien, dat je kiespijn hadt!

'k Zeg — Och... kiespijn!?... Ja nóú... toe dan mar! 'k Verschoof de pruim is 'n eindje achter de kiezen!

...Kunnen we de vreule bijgeval niet is dienen mit 'n kummeke zute room? Wil je der niet is efkes ìn kommen?

— Nee dank je! zei se. Ik kwam in 't voorbijgaan maar eens even bij je aan om eens te hooren of ik je als lid van de dierenbescherming mag opgeven?

Ik keek is efkes naor de kiepen:

'k Zeg — Ja daor heb ìk ok zo'n hèkel aon, as de dieren zoo mishandeld worden... Ja nou; a'k je daor dan plezier mee kan doen, dan kunde m'n naam wel opschrijven.

— De jaarlijksche bijdrage is 'n gulden, zei se. Daer zal ik den tuinman dan wel eens om sturen!

'k Zeg — Bíjdrage!... 'n Gùlden? Ja Dà mo'k dan toch nog is overleggen!... En wa kríjg 'k daor dan veur?

— Jae maer dat is toch natuurlik voor 't goede doel! En daarvoor krijg je dan een blaadje!

'k Zeg — Och jao... „'t Goeie doel"... 'n blaodje!?... Veur 'n gùlden!? Dan za'k der toch maar liever van afzien.

— 't Is merkwaardig die angst van jullie boeren, zoodra er over geld gesproken wordt, zei se der medeen zoo nitsig boven-op.

'k Zeg — Ja nou; 'n minsch gooit dan toch ok maor zoo niet 'n gulden veur nìks in de geut!...

Ik vuulde da'k m'n eigen alwer hitsig begon te maken...

— Ja nóú, zei Tonia. Ze kunnen de pjerds duk ok lillik afbeulen.

— Niet wáár!?... Och ja, 'n vrouw begrijpt zoo iets toch altijd veel beter! zeit d'n vreule.

Medeen dat ze der eigen naor Tonia umkeerde, zag 'k, dat dat akelike murmel van 'n hond de ooren al wer in de hogte stook, en mè zukke vàlsche, grune oogen naor de kippen loerde.

— Húús-toe, lillekert! dink 'k. A'ge toch 't hàrt het!? Ik tróói em is efkes op de start!

— Iiw...ì. i...iii... zeit-ie. En medeen tegen m'n aon 't keffen en mit de tand' grillen!

— Maar m'n hémel, wat is er?... Bizjóé. Lieveling!... Wat dóét u dan toch met die hond?

'k Zeg — Och, 'k geleuf, dat ie 'n bietje pijn in 't buikske het. 'k He'm daor strak ok al gräs zien vreten!... Ze keek me mit 'n wuus gezich aon en gong der zonder gin ins goeiendag te zeggen van deur.

D'n volgenden dag hadde 't gedonder al! Toe 'k mit de keujes van de Wageningsche mart kwam, zag 'k Bram krek d'n brug van 't kesteel over kommen, maar hij deej krek of dat ie me nie zag, toe'k em aanriep.

D'n volgenden dag heurde ik, dat ie de vergadering van „Modderwijk-Vooruit" op Zaterdag uitgesteld had. Maar ik zeg tegen Toon: Wa zijn dà nou wer veur kunsten? Dan kan der toch ummers haos gin een van de boeren tegenwoordig zijn! Dan valt 't toch ommers samen mit de vergadering van Patremonium!... Da weet-ie toch òk wel!?

'k Gong der hen um der mit em over te praoten:

— Níet thuis! zeit de vrouw van 'm.

'k Zeg — Ik meinde anders da'k em krek nog de schuur uit zag kommen!?

— Níet thuis! zei se.

En 's middags was 't al wer krek 't eigeste.

De heele week kos ik em niet te spreken krijgen!

'k Zag 'm nie veur Zaoterdagaovend op de vergaodering... Op 't leste mement kwamt'ie derin, mit dien bruinen strooien hoogen-hoed op de kop; en gewèldig kijken, da'ge der de pet haos veur af zou zetten!

— M'n tijd is zéér bezet, zeit-ie, toe 'k em aonsprook... En 't spijt me, maar je moet je maar niet àls te groote verwachting maken van je kandedatuur, zeit-ie. Je hebt je eigen 'n bietje in de sloot gewèrkt... Ik zal je maar deur Toon laten voorstellen; dat is bèter uit polletiek oogpunt.

'k Zeg — Zijde nou gek! As gíj me eiges nie veurstelt, dan kunnen've 't krek zoo goed laoten!

— 't Spíjt me, zeit-ie. Daar kan níets meer aan veranderd worden... Ik heb m'n konstruksies!

Medeen was ie al op weg naor de bestuurstaofel.

...Verburcht ers de netulen veurgelèzen, en toe stond Bram op:

— 't Bestuur heef van 't jaor besloten um z'n eige netraal te houwen en de kantedaotstelling over te laten aon de leejen!

Toon beurden 't achterste efkes van de stoel af, en stook de veurvinger umhoog:

— Dan stel ìk veur da've Hanje van Mie vatten! Hij kreeg der 'n rooië kop van en medeen gonk ie der wer zitten.

— En ikke veur Frikke d'n rentmeester van de vreule! riep Dorus.

Djèrk Lijmers, — d'n blikken domenie — rok z'n eige d'n langen hals uit, dat ie de kop 'n eindje boven de andere minschen uitstook:

— Jàn Bolk! piepten-ie... Opschrijven... véúr mijn!

Maar medeen stond Bram al wer op en klopte mit d'n hamer:

— As ìk ers dan nog is 'n advezeerende stem mag uitbrengen, dan zou ik er op willen wijzen, asdat indertijd de netabelen hier in 't dorp zich aon onze vereeniging onttrokken hebben! En booze tongen hebben gezeid, asdat onze vereeniging bèter „Modderwijk àchteruit" genaamd kos worden!

... Aan òns nu om thàns te bewijzen alsdat wij den vooruitgang van ons dorp bëoogen!!

Hij begon te gàlmen, krek als d'n domenie!... Aan òns thans om mede te wèrken aan den eisch dezes tijds; aan de verbètering der wegen!...

„Verbètering!!" schrauwde der een op de achterste rij. Ge lijk wel gèk... Gij! Gróótmoel!

Bram zwaoide de vinger deur de loch'!

— Stìlte daor op de trebune! riep-tie mit 'n stem, dat 't zoo dàverde, anders laat ik de zaal ontruimen!

...En wij àllen weten, wie dat Jan Bolk is! gonk-tie wyer; aldàt we hem moeten respektieren vanwège zijn gezetenheid, aangezien dat ie 'n man van kappetaal is.

Want wij wèten asdat ie 'n man van stilstand is! En stìlstand is achteruitgang!... En daarum stel ik veur, alsdat we hem van de lijs rejeeren!

...Mar d'n blikken-Dominie stond al wer overeind.

— En dan verklaar ìk hier openlik, asdat jij 'n verrájer bint! schrèkten-ie. Op de veurige vergadering hedde eiges nog gezeid, asdat we dat nóóit konden toestaan, dat geldverknooien aan die wegen!

Omdat ik seedertdien de polletieke zijde ers bestedierd heb, zei Bram. Ik buig het hoofd en erkèn, asdat ik gefaald heb!

Maar ik schààm me daar niet veur!... Het bóétekleed ontsiert den man niet!

— Gin geleuter!... Stèmmen! riepen ze achteraon wer.

Der wier 'n kemissie veur de stem-opneming benuumd en de minschen zatten mit de moel open en de aojem ingehouwen te luisteren, toe de stemmen wieren veurgelèzen:

Jan Bolk dartien... meneer Frikke vier en twintig en ik eíges... dríe!

— Der is verráód gepleegd! Da geet hier nie zuiver toe! riep Toon.

'k Vluukten 'n keer in 't Fransch.

'k Dink: Drríe!?...

Da's ééne stem van m'n eige... één van Toon; en één van Heintje-Revolver d'n veldwachter die me nog blújig 'n paor borrels gekost het.

Dan het ie nog gin ìns op míjn gestemd... híj mè z'n boetekleed, verdulleme!

Bij de herstemming wier Frikke gekozen! De minschen schrauwden en praotten deur mekaore toe've de zaol uitgongen!...

'k Zeg — 'k Wil 't wel geléúven! zeg 'k tegen Toon. De héële onderhoorigheid van Homoet is opgekommen. Der mankiert er gin één! ...'t Is dan toch wèl vrimd, asdat die vergadering krek tegelijk mit de veeverzèkering mos vallen? zei 'k hard op, krek toe Bram langs ons veurbij gong. Maar hij lèi de kop nog 'n bietje wijjer achter in de nek; en mar mè zo'n íezend geleerd gezich recht veur uit kijken, krek ofdat ie gin mìnsch zag!

D'n volgenden dag toe'k em tegen kwam woof ie zoo deftig-bedaord mit de hand... — Góéien dag! zeit ie.

Nog 'n paor daag laoter zetten-ie de pet veur m'n af en 'n week daarna keken we allebèi mit de kop in de loch' en naor dien tijd he've mekaore nie mer aon gezien.

— As ze Jan Bolk nou nog gevatten hadden, in stèi van mijn, zeg 'k tegen Huiskes d'n kleermaker, die ok nog al 'n veurstander van de modderwegen is, umdat de minschen 't grèi daor meer mee verslijten... Dáór wi'k dan nog van af zijn. Die het zoveul cente, dat ie mar niks hoeft te doen as mar d'n heelen dag op bed liggen en mar vrèten!

Maar dat ie mijn verraojt veur da kleine, luperige kjerlje van 'n rèntmeister, die as 't er op aon kumt nog minder centen het as ik, en daor 't m'n eige nog góéd van heugt, hoedat z'n vaoder daor in da kleine huisken aon d'n tol woonde en veur 'n halve stuiver aon de pet mos tikken!... Dà za'k em nóóit vergèven!

— Hij hoef bij míjn nie mer aon te kommen veur rippe-

raosiewèrk, zei Huiskes. Ik stik gin nááld meer veur em uit... Aldat ie ok mit de kònt deur de boks hen lôpt!

— En bij de boeren hoeft ie òk nie mer te kommen, zei Pietje. ...Ik slup de wagen nog liever zònder raoj over d'n weg hen, asda'k ooit bij díen kjèrl nog 'n rad laot maken!

Der weuren der heel wat, die 'n lilliken hèkel aon em hadden gekregen.

Na de vergaodering ikken en verscheie andere boeren veur „Modderwijk-vooruit" bedankt; en wij 'n advertensie in de „Betuwe" gezet:

Medeburgers!

Stemt op Jan Bolk... Een verstandigen boer van den goeden ouden stempel. Hij zal uwe belangen behartigen! Zéér vele kiezers!

— Láát ze der maar uitgaan... Laat ze der maar uitgaan! had Bram tege Toon gezeid. Voor éénen afvalligen boer he'k der sebiet wer twéé van d'n arrestookeresie wer weerum!

'k Zeg — Dà motte 'm nageven!... De polletíek die kent ie uit de kunst!

Ielk oogenblik zagde'm mit d'n een of ander van de hoogheid over de straot loopen... En as ie der maar èfkes kans toe zag, bij míjn der mee veurbij d'n huis kommen.

Zoo gauw as d'n dokter bij vrouw Dammers d'r uit kwam, dan nam ie d'n hoed af, mit 'n geweldigen zwaoi... èn vrindelik lachen!! En dàn veur zo'n kjerl die ànders altijd zoo zóér kijkt:

— Verrekskezéér me dokter, riep-tie dan al uit de vjerte, da'k zoo astrantig bin. Maar ik moes je sebiet veur 'n gewichtige kwessie sprèken! En dan kuierden ze nèven mekaore d'n uitweg uit, naor d'n rentmeester.

As de vaoder van Tonia ze veurbij zag kommen, dan begos-tie al te rìllen van kwaodheid. En maar achter 't keujesschureke mit de vuis' naor ze staon te schudden!

— Steen' over de weg gooien! Dat de minschen der eige de been' breken... Dáórum makt ie z'n eige der zoo druk mee dien pillendraaier, dan kan-tie maar wer rèkenings schrijven, en de minsche maar wer rottekruid voeiëren! Dien móórdenaar!

'k Was in de leste tijd wer heele goeie vrinden mè vaoder geworden!

'k Zeg — Ja... maar d'n burgemeester, die 's nog véúl slimmer!... Ze zeggen asdat Bram haos iederen dag bij em op 't gemeintehuis zit; en mar pampieren aon de konegin schrijven... En 'n flesch mè sampanje hadden ze der bij hebben staon, zèi Boereke! En alle daag geet ie der, op de vilegepee, maar op uit, um te wèrven. En maar van alles beloven!... Asdat ze veul minder in de belasting hoeven te betaolen as Frikken in de Raod kumt; en asdat er sekuur 'n trem naor Els zal kommen, maar dat die 's wijnters niet deur de modder hen kan, zolang as der gin straatsteen op de weg liggen... maar da liegt ie toch ummers; dien schumert.

Vaoder viet me bij de knoop van de jas, en da's altijd zoveul as 'n teiken van hóógachting:

— Góéd, zoo Hanje! Góéd zoo, m'n jong!

Ik wies wel da ge op den duur wer bij oew verstand zou kommen!

En nóú za'k oe is wa laoten zien!

Hij haolde 'n paor smerrige stukken pampier uit de tebaksdeus... „Veur de kràntl" zeit-ie.

En da motte gíj veur m'n opsture. Want da wi'k nie hoe dat da mot!...

't Was haos niet te lèzen, zoo beverig schrijft ie. En alles en iedereen mar uitketteren!

'k Hè nog nooit zo'n gek stuk gelèzen.

— Weg met de keisteenen! — stond er boven... En d'n burgemeester die mot er uit!... En d'n dokter ok! En wíe is der hier de baos. Den boer of niet?

En zoo mar deur!.....

'k Zeg — Nee, dà duu'k nie!... A'k dàt opstuur dan zetten ze me sebiet in de kas'!

...Dóén Hanje... Wèl doen! A'ge 't duut, dan zulde mè Sinterklaos dien tebakspijp van me present hebben, die ge mijn op de verjaordag gegèven het! Ik rook der tòch nie uit. Ik houw nie van die nije spullen!

'k Zeg — Neeje die wi'k nie weerum hebben! Maar 'k wil dat ingezonden stukske wel 'n bietje veur oe veranderen!

Ikke 's avons aon d'n gang. Ik kreeg d'r eiges schik mee, toe 'k een-keer begonnen was.

— Boeren zijd gewaarschuwd! zetten-ik der boven. Medeburgers laat u niet lijden door valsche raadslie-

den!... De rivvolusie woekert voort! Eerst lantarens, nu weer de wegen!!

Had onzen voorvader den Battevier lantares van noode, of stoepen aan het gemeentehuis!?... Néén!... Hij had zelfs in het geheel geen gemeentehuis of diergelijk. Hij vergaderde onder den ruizenden eik des wouds mit de stjernen en de maan als zijne verlichting. En onze grootvaders!? Moessen zij bijgeval steenen straatwegen hebben? of diergelijk?... Neen, en nogmaals néén. Hij gebruikte den weg, gelijk de natuur denzelve geschapen heef...

Afijn; en zoo maar deur!... Allemaol ruumden ze der over, toe 't in de krant sting, asdat 't zoo méésterlik geschrèven weur.

Maar d'n eenen minsch is àltijd afgunstig op d'n ander.

D'n anderen Zondag ha'k tante Jaon al wer bij me.

...*Ik* vond 't wel móói, zei ze. Mè name, da van dien ruizenden eik!... Maar de burgemeester die ha gezeid, heur ik, asdat 't insgehéél gin kwaod zou stichten! Daorveur was 't vùls te belachelijk!... „Boombast", weur 't, had ie gezeid...

'n Poske laoter kwam ik 'm tègen. Mit da' lilleke wijf van 'm aon d'n èrm en d'n buik veuruit spatsierden-ie over d'n weg hen. En maar grollen van 't àsmaa, da ge 't uit de vjerte al kos heuren!

'k Dink bij m'n eige — De kjerl is 't me nie weerd, da'k em goeien dag zeg... Maar ik deej 't tòch mar!

— Bezjóér!! zeg ik. Ik stook d'n veurvinger 'n klein

bietjen umhoog en spiertste medeen veur de grond!... 'k Dink — We zullen is zien, wie dat er belachelik is!

Hij kreeg der 'n róóie kop van.

D'n volgende mèrege kwam Heintje-Revolver der al aonstappen; da'k op 't gemeintehuis mos kommen.

...Bezjóér, zeg 'k tegen d'n burgemeester,
en ik spierste medeen veur den grond!

— Och minsch! Dáór hedde 't nou al! Nou motte meschien wel de kas in, da'ge in de krant hè geschreven!

'k Zeg — Ge lijk wel gek. 'n Minsch kan toch schrijven wat dat ie wil!

Maar ik vuulde m'n eige toch wèl 'n bietje zenewechtig.

'k Gaf Tonia en de kleine jonges de hand.

'k Zeg — Houwd oe-eige maar goed!... En toe mit Heintje der op af.

D'n burgemeester zat mit 't wetboek veur de neus aon 't beroo!

...Johannus van Dummelen!?... zeit ie. Geboren te Modderwijk, op den 27en September van het jaar 1866, zoon van de echtgenoten Arie van Dummelen en Maria van Vloten...

'k Zeg — Jao... dà wi'k al làng!

— Géén brutaliteit! zeit ie.

'k Zeg — Nóú, wa motte dan van me hebben?

— Je wijze van groeten bevalt me niet! zeit-ie.

Je hebt gespuwd, toen je me passeerde,... Wàt heb je daarmee bedoeld?

'k Zeg — As der mijn 'n vliegsken in d'n mond kumt, dan spíerts ik!... Nè zoveul a'k wil!

— Dat wensch ik niet aan te nemen, zeit ie.

'k Zeg — En hedde me ànders niks te vertelle?... Dan kunde in 't vervolg bij míjn op 't beroo kommen.

— Ik heb je ontboden als hoofd van de politie, zeit-ie. Om te onderzoeken of artikel 266 op je van toepassing is!

...Opzettelijke beleediging, zeit-ie. Mòndeling in 't openbaar aangedaan... wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste 300 gulden!...

Als je me excuses vraagt, zal ik het voor ditmaal nog laten loopen, zeit ie.

'k Zette de pet op de kop. 'k Zeg — Gij kunt mijn de kníe kussen! (of eindelik zei ik 't nog 'n klein bietje ànders; maar da gift gin pas um zoo maar in zo'n deftig boek te laoten zetten!)

— Je bent gewáárschuwd, riep-tie me nao. De volgende week ga îk naar Den Haag. Dan zul je er méér van hooren!

'k Sloeg de deur achter me dich, dat 't zoo runkelde.

'k Gong onderweg efkes aonleggen bij Hent-oome aon 't Halt, um 'n pötje bier te vatten en 't geval is mit d'n een en ander te bepraoten.

Van Driel, d'n timmerman zeut mit Hent-oome op de bank in de veranda.

—Jà, ja, zeit-ie. Die verkiezings, da wit wat! 't Lijk wel haos ofdat er óórlog is in 't dörp. D'n eenen minsch kijkt d'n anderen aon, ofdat ze mekaore de oogen uit de kop zouwen willen krabben!... En 's nachs trekken ze der mè trôpkes maar op uit de jonge jonges; mit de leer op d'n rug en de styselpot onder de jas; en de boel maar vol kalken en maar pampieren oppläkken! Tot op de deur van „'t huiske", bij Jan Bolk hadden ze mè krijt der op geschrèven:

„Jan Bolk zit hier op den ersten kamer!"
Mit 'n houteren bril, da steet veurnamer!

...Ge wît niet hoe dat ze 't prakkezieren!

En bij mijn d'n houtschuur, die mot 't maar wer kùn-

nen! ...En dan duk' zukke schandaolige dinger dat ze der opschrijven!... Hij begon op ins te lachen:

Giesteren nog wer van Bram en d'n Vreule... Och ge zult daor òk al lich al van geheurd hebben!

'k Zeg — Jàà — Och, maar dà geleuf 'k nou nie! Daor is ie veuls te lillik veur!... Aldà'k em nie veul vertrouw! En aldàt ie der verbaosd duk hen geet; en altijd maar dèftig mit d'n zwarten jas aon en d'n Zondagschen pet op de kop.

't Is anders schauw, zei Hent-oome, hoe dat de minschen al respèk veur 'em krijgen, nou dat ie zoo duk op 't kesteel kumt. Onder d'n minderen man zijn der al verschèien, die veur em aonslaon, as ie daor zoo gewèldig over den weg heen kumt stappen!

...Ja, ja, zei tante Jaon, die 'k onder weg der over aon sprook... *Ik* zeg altijd maar zóó! Als de minschen èrges zóó veul over hebben te zeggen, dan is der altijd wel wàt van waor!

Medeen heur ik daor zo'n gepiep, as van 'n kruiwagen achter me; en medeen da'k umkijk: Daor kumt ie aon op dien ouwen, rooien, houteren vielegepee, wijdbeens, mit d'n hoogen hoed achter op de kop.

— Dáor geet ie al wer hen; riep 'k hardop, „d'n reismenister" op 't ootemebiel van dartien gulden.

Hij keek gin ins op zij.

— En dà mot d'n postbooj dan toch maar mit eigen oogen gezien hebben! zei Jaon.... Asdat ie 't pertret van

d'n vreule op d'n schôrsteen het staon, in 'n bruine freweele lijst!... Dan motte toch wèl groot samen zijn!

Iedereen in 't dorp sprook over em... De kantedaoten eiges weuren nog nie half zoo beruumd as hij!

'k Zeg — Daor geet ie al wer hèn
d'n „reis-menister"; op 't ootemebiel van dartien gulde!

Zondags wieren Jan Bolk en Meneer Frikke deur de partijen der op uit gestuurd um naor de kjerk te gaon;

en deur de wèèk is efkes de deur uitgelaoten um 't dörp deur te kuiëren en de minschen is vrindelik goeien dag te zeggen. En in zóó wijd hadden wij op d'n vijand véúr! Want Jan Bolk die weeg wel dríehonderd pond en Frikke da's maar zo'n klein, onóógelik kjerlje.

Maar anders wier der van den ònzen zooveul kwaod verteld, da'ge op 't lest haos zouw geleuven, dat er op d'n heelen wereld gin een zo'n lillik kjerl weur: „Prúven"; niks uitvuren; nie zuiver zijn mit de centen van diakenie... En toe mit die meid bij em, toe die weg most, daor zou hij òk wel meer van afwèten!

En wij van zelfs daor tegenover zoo 't een en ander bedoch van d'n rentmeester!: ...Asdat 't wèl vrimd was, hoe dat er altijd zoo weinig fruit uit de kassen van de Vreule kwam... en asdat da wijf van hum zoo mager wier; dat dàt ok z'n oorzaak wel zou hebben!

D'n blikken-Domenie die der mè mijn nog al is op uittrok, wies zo nou en dan nog al is wat aorigs uit te prakkezieren!... Maar 'k had er op 't lest toch níe veul hoop meer op.

Der was haos gin minsch, die geleufde dat Jan Bolk nog kàns had.

— De organezasie ontbreekt hullie, zei Bram tegen Toon... Twee darde van de stemmen zijn've al zèker van. De Fiktorie is òns!!

Eindelik was d'n dag aongebroken!...
't Was lèkker weer en de zon scheen wàrm.

Overal in de hèrbergen zeute der 's mèrges vroeg al minschen. Maar 't grutste deil, vijanden; want de stalhouwers die zijn véúr de keisteenen, en dus was der nog al vrij pruves!

'k Gong der op uit, um 'n vigelant te zien te krijgen, maar overal was alles al deur Bram besproken!

— Blijfde gullie maar gerust thuis, zeit er een. Ge het tòch gin kans!...

Maar, ziede! De boeren hier bij ons, da's 'n vrìmd soort minschen!... Erst der eige maar nèrges mee mujen en mar nìks zeggen, en thuis mit 'n zóér gezich op d'n tebakspruim zitten knauwen. En dàn, op 't leste mement, dan trekken ze de boks is op, knuppen de jas dich en krabben der eigen is um de moel; en dan zonder 'n wóórd te zeggen staon ze op ins op en gaon mit 'n rizzeluut gezich d'n huis uit... — Ho, ho is! dinken ze dan bij der eigen. Wij zijn der òk nog!

In d'n veurmiddag leek 't wel of dat 't twidde Pinksterdag weur. De rijtuigen jutterden maar deur 't dörp hen. De Brik van d'n dokter, 't wagentje van de netaoris, en de landouwer van den ouden Jan. „D'n orang-oetang" mit d'n hoogen hoed op, op de bok, en Bram op de rooië pantoffeltjes, in de gekleede jas, mit 'n segaor in 't heuf' en de been' lankuit der achterein.

En overal de manslui die der op uit teegen um te gaon stemmen en de vrullie in tropkes over den heg mè mekaoren aon 't praoten.

'k Was efkes op d'n tebakshof aongeloopen.

— 't Geet mis, zei Drikkus. Alles veur Frikke!... Daor gùnt hedde Djèrk-van-Griet ok al wer mit dat akelike bord over de rug: — Kiest G. Frikke!

'k Loer den heelen mèrgen al op em. 'k Heb nog zo'n mooi gedrukt pampiereke veur em, van 't mond-en-klauwzeer!

— Djèrk kum is hier jong. Dan zulde 'n kummeke kjernemelk hebbe!

Djerk zette 't bord van de rug en sloeberde 't kummeke leeg, en onder de hand, dat ik em 'n bietjen aon de praot hiew miek Djerk 't gouw in order:

...Zie zoo, Djèrk. Hier hedde 't bord. En dan gaorde gíj maar wer wyer!

En dáór kuierden-ie wer hen, mit 't bord over d'n rug:

VERDACHT VEE
G. FRIKKE.

...Wa staode gulie daor toch te lachen, zei d'n Veldboer toe ie 'n poske laoter veurbij kwam. Gaot er liever maar is op uit, um 't èrbeiërs-volk te bepraoten. 't Is nog làng nie verloren!... D'n domenie is véúr ons! Hij is giesteren bij verscheiën minschen al aon gewest!

'k Zeg — Da's toch nie wáór!?... En hij het gezeid, asdat ie z'n eige sebiet netraol zou houwen!

Hedde dan nie geheurd, hoe den dokter em veur de kop gestooten mot hebben!?

Die mot gezeid hebben da ge op d'n domenie tòch nie rekenen kost; die zou z'n eigen toch wel weer deur de boeren op de kop laoten zitten!...

'k Zeg — As dàt zoo is! Dàn der op uit, jonges. Mit de kop umhoog! Nòg is Alkmaar niet verloren!

'k Gong ers naor huis um 'n kummeke koffie te drinken en um 'n uur of twaolf, tegen dat de èrebeiërs mit de schafttijd naor huis gongen, kwammen de boeren van alle kanten opzetten.

Van héél gunte wijd uit 't veld kwammen ze over d'n Wetteringschen-wal her gebolderd: De boeren van 't Lieshout, mit d'n kreupelen bonk veur d'n tilbrie!... D'n-Ekster mit alle èrebeiërs van em boven op d'n veewagen... 'n ander al wer op 't hotselkarretje, mit 't bouw-peerd dervéúr mit de modder nog aon d'n buik, en de maonen um de kop....

't Was 'n krijgslùstig gezich; da's zuiver waor!

Ik elges was mit Drikkus in 't Utrechsche wagentje mee gerejen en wij der op uit naor de kiepen-kazerne um de èrebeiërs op te haolen.

Maar medeen op d'n hoek kwam d'n Landouwer der aon mit Bram derin.

— D'n vijand, Drikkus! riep ik... D'n vijand! Hij geet er òk op af naor de kazerne!

Drikkus lei de lat der over heer, dat 't pjerd de achterbeen' in de hogte gooide en dat 't stòf in de rondte vloog.

We weuren der krèk nog efkes eerder. En medéén wij de kazerne in.

Bram stond nog 'n poske te beraojen veur 't rijtuig en toe me'n vuil gezich de segaor weggegooid en 't pertier dich geslagen en daor reed ie al wer hen!

...Bij Jan Haks zatten ze nog te èten. Pjerdsbônnen mè spekvet en erappels, want hij verdient nog geen gulden per dag, en dan mit twaolf kijnders!... Afijn, maar ze motten 't ok niet te weelderig hebben de èrebeiërsminschen. Dan worden ze maar te ontevrejen. En hij 's toch al zo'n bietjen 'n rooië!

'k Zeg — Instappen Jan! 't ootemebiel steet véúr! Erste klas veur niks!

— 'k He't Bram beloofd! zeit-ie. Ik stem veur Frikke, da's 'n volksman, dan hedde teminste nog kans dat er is wat veur 'n èrebeiërsminsch gedaon wordt!

— Wie het er tot nog toe wat veur je gedaon, zeit Drikkus. Frikke of de boeren? Kende dan gin dankbaorheid meer?

— Gedaon hebben ze nóóit niks veur mijn, zeit-ie. Als ze me nóódig hebben, dan kummen ze me haolen!

— Maar dat is dan toch mar òns brood, dat jij gevrèten hebt! zeg ik.

— Ja nóú, zei-ie. Maar daor he'k dan ok hàrd zat veur gewèrkt!

...Ik zal oe is wat zeggen, zei Drikkus. Ik heb van 't wijnter 'n heel bietje werk aon 't elzestompen hakken!... Zoude der nog niet is over denken!?

— Ja nou, zeit-ie. Ik zal nog is zien. Maar meeryen duu'k nie. Wa mot Bram dan wel van me dinken.

— Afijn ik wil je niet dwingen, zei Drikkus.

Kom vort maar Hanje. We wèten wat da've te doen hebben op 'n andere keer!

Mar op ìns stond da wijf van 'm op, mit de vörk in de hand en de haoren zoo sloederig um de kop hen.

— En a'ge niet dáólik meegaot, schrèkte ze, dan za'k oe dèr eiges bij de kòp hen sleupen. Eigegereide kjerl, da'ge der zijt!

Wie z'n broood da'ge vréét, die z'n wóórd da'ge sprekt! ...Véúruit!!

En hij zàt al haos in de wagen!

Bij 'n ander mostte 't wer ànders aonpakken.

— Hedde oew kiezersplicht al vervuld, Hoogveld? zeg 'k, toe ve d'r in kwammen.

— 'k Stèm nie op Jan Bolk, zeit-ie. Die kjerl is nog veul stommer as ik eiges!

'k Zeg — Dien man die het gin verstand nóódig! zeg ik. Daorveur het ie dan toch de centen! En woude gij dan zo'n akelik kjerljen in de Raod hebben as dien Frikke!?...

Het die der 't pestuur veur!?...

Vijnde gij dat 'n mooi gezich, zo'n petiterig klein kjerlje mè zo'n muizeköpke, daor in zo'n gróóte deftigen eikehoutere stoel!?...

...Da lijk ummers op nìks. Da kan toch 'n klein kíjnd

begrijpen, dat daor 'n kjerl in heurt, die 'n bietjen veurkommen het!

— Nééje!... Wat dàt aongaot, zei Drikkus. Dàn d'n burgemeester!... A'ge 'm daor zoo aon d'n ketting ziet liggen, daor zoo mit d'n buik achter d'n grune tafel, en dan zoo mit de prizzedentshamer in de hand. Dan motte éérlik zeggen: 't Is of dat d'n kjerl derin vàst-gegruijd is, zóó waordig ziet ie der dan uit. Dà's waor!... Aldàt 't 'n lamzak van 'n kjerl is!...

— Ja nou, zeit-ie, dáór is wel wat van waor.

En wa kan 't mijn ok schèle wie dat er in kumt!... Dan maar Jan Bolk!... As der tenminste 'n rondje aon zit?

Toe've bij Bartje veur de läpkes-winkel stil hiewen, stond de vigelant van Bram krek veur de deur te wachten.

Bartje was z'n eigen al aon 't klaor maken um mit em mee te gaon.

'k Zeg — En wàt hedde gij dan aon míjn beloofd, toe 'k die nije boks bij oe besteld heb!?

— Hèj. Wà zedde!?... Veur Jan Bòlk stemmen wa!?

— Ik verzoek je, dien man met rùst te laten, zei Bram tegen me. Deze man behoort míjn! Ik geloof dat er hier een van ons beiën te véúl is in d'n winkel!

'k Zeg — Da geleuf ìk òk! En dan zulde gíj 't wel zijn!

We weuren der allebei bleek van!

— Je wéét wat we besproken hebben, zeit ie tegen Bartje.

— Hèj... Wat!? Wà zedde? Van die gordíjnen, wa!?

Ja nou. Dàn veur Frikke!... Maar dan hoef 'k nie mee te ryjen wa!?... Van wege de klandizie!

Bram stond al mit de deur in de hand.

...Moog ik u maar verzoeken um vóór te gaan, meneer!? zeit-ie tegen me, mit de kop in de nek en de oogen half dich, krek as de vreule.

Ik dink bij m'n eige — "k Zal oe wel krijgen vad'je! En ikke efkes laoter der weer hen.

'k Zeg tegen Bartje. 'k Zeg — Ik zal zörgen, dat 'r nóóit gin boer meer de voet bij jou in dien voddewinkel zet! Da ge daor nou veur dien Frikke gaot stemmen!

...Hèj... Wà zedde!? Ikke veur Frikke? Níe, waor jong! Níe waor!... Jan Bòlk mo've hebben wa!?... Die het veul meer centen wa? Maar ik het da mar zoo tegen hum gezèid, zie!

Over 't algemeen ha'vve nog al veul suukses. Maar ge had er anders vrimde bij!

D'n een die mocht nie van de vrouw uit gaon um te stemmen, umdat ie d'n veurigen avond zat thuis was gekommen; en „'t eierbukske" die was wel veur Bolk, maar die most ers is bij Pietje d'n buurman gaon vragen.

'k Zeg: Gao toch weg jong. Da motte eiges toch wèten! Gij zijt toch antirivlesjeneer en Pietje die 's soosjelis, da's toch niet 't eigeste!

— Kan me nie schèlen zeit ie. Pietjen is d'n buurman van mijn en wat Pietje duut, da duuj ik ok!

Efkes laoter was ie werum. — 'k Duuj 't nie, zeitie. Pietje die stemt op Frikke en dan duuj ik 't ok!

En toe konde maar praoten!... — 'k Duuj 't tòch nie! zeit ie. Mit oeuw buren motte goed blijven; da héúrt zoo!

'k Zeg — Mit zukke minschen is gin praoten! En wij is naor 't stemberoo gaon kijken, hoe dat 't er mee stond.

Langzamerhand weuren de meeste stemmen der gewist en de heeren van de stem-opneming zatten 'n broodje mè kaas te eten.

Zoo nouw en dan kwam Bram nog is mit de vigelant veur bij rijen, maar meer um geweldig te doen, want der kwammen der nie veul meer. Maar op 't lest had ie der nog wer een te pakken: D'n ouwe Tijme, den wegwèrker.

Bram had 'n verbaosd rooië kop en de pet scheif, op zij, want hij had nog al is aongestoken hier en daor. Hij viel 't rijtuig haors uit toe ie d'r uitstapte. D'n pantoffel vloog 'm over de weg hen.

Der gonk 'n klein hoeratjen op bij d'n ingang van 't schoolpertaal, maar medeen hiewt ie z'n eigen wer goed.

Hij viet Tijme mit de hand bij de schouwer en zoo kwamt ie 'm opbrengen.

— Míjne hééren! Deze man kan niet lezen, en niet schrijven, zeit ie tegen de kemissie.

Wíe mot je helpen um 't biljèt in te vullen? zeit-ie tege Tijme.

— Ja nou... zei Tijme. Gij elges ummers. Da he'vve nou toch al uitgemakt!? Veur twéé kleintjes en 'n dubbeltje segaoren!...

— Stìl! zei Bram. Kom méé dan mar. En zullie 't hóksken in um 't biljet in te vullen.

't Was onder de hand merakels heet geworden en de meeste minschen trokken op huis op aon.

Um halfvijf, tegen dat 't bekend kos worden, begon 't wer wa drukker te worden op straot. Maar veurnamelik, zoo meer de burgers en 'n inkelden van de heerestand, want wij boeren, wij houwe daor nie van! Wij zeggen: ...Maar nèt doen, of dat 't oe niks kan schèlen en de kop maar ewèg houwen!

We zeuten mè z'n drieën bij Jan Bolk in de achterkamer, daor ge krek 't gezich het op 't gemeintehuis: ...Ik eíges en Drikkus en d'n Blikken-domenie.

Jan Bolk zat mar te zweten in d'n grooten leunstoel die de minschen zeiën, dat ie al vas had aongeschaften um der aon te wennen veur de Raod!... Krèk precies, of dat ze der 'n keuje van zeshonderd pond op 't achterste in hadden gezet; mit dien dikken nek zoo'n bietje veurover, en dan nog gin vìnger verruren!

We weuren allemaol nog véúl zemelächtiger as hij eiges. Maar we deejen maar krek of da've der gin ins aon dochten en praotten zo'n bietjen over 't mond-en-klauwzeer en loerden onder de hand naor de minschen, die bij 't gemeintehuis stonten te wachten.

Op ins kwam der 'n bietje beweging in, en Toon dieve op verkondschap hadden uitgestuurd, kwam achter de tuin deur.

— Stèmberoo „Wolferen"! riep-tie deur 't raam... Precies op de kòp af gelijk! Allebèi zeuven en dartig.

— Daor zij'k zat mee tevrejen, zeg 'k! 'k Wies veuruit,

da've de heele steenoven tegen hadden. Afijn en 't is ok maar 'n kleintje.

— Hîjàà! zèi Jan Bolk.

— Dan zu'vve der nog maar is op klinken, zei d'n-

Jan Bolk in de eikenhouten stoel.

Blikken-domenie. A'ge 't goed vijnd, dan za'k m'n eige nog maar is 'n glaoske wíjn bijschenken!

— Hîjàà, zei Jan Bolk.

— Efkes laoter heurden we 'n hóéra uit de vjerte en teglijk zaggen we der een op de vilegepee springen en op 't dörp aon rijen. 't Hàrt da begon me te bonzen. 'k Kon nie mer op de stoel blijven zitten:

— Lôp dan toch hàrder, riep ik deur 't raom tege Toon. Wàt is 't?...

Hómoet! schrauwde ie werum.

— Veur wie?

Hij schudde mit de kop.

— Negetien tegen twéé en vjertig!

Ik trok m'n eige wer naor binnen, da'k mit de kop tegen 't raam bonsde.

— Wèl vervluukt... Dà het „d'n baord" em gelèverd!

— We moeten leeren berusten, zei d'n Blikken-domenie. Laten we dan nog maar eens een versterking nemen veur 't gemóéd!... E-è-èn Bram die mot de pet tegen de zolder gegooid hebben van plezier, zei Toon... Hij het er krek een op uit gesuurd um de meziek veur van avend te bestellen, veur de serenaosie.

Medeen gonk der al wer 'n hoera op!

— D'r op àf, Toon!... Gáúw!

In 'n halve menuut kwam Toon der al wer aon hollen.

Hij viel mit de hand veurover in 't gräs toe ie de sloot over sprong. De pet vloog 'm veuruit, maar medeen wastie al wer overeind.

— Veur óns... Veur óns! schrauwden-ie.

Ik sprong 't raam uit.

— Hóéveul!?... Hoeveul dan toch?

...Mòdderwijk!... Zéúventig stemme meerderdheid!!

— Hóéra jonges, riep ik.

— Ja, jà! zei Drikkus. Maar we zijn der nog niet!... Nou Gesperen nog; en da's der 'n groote!

'k Zeg — 'n Minsch zou der zénewächtig van worden meneer Bolk!... De hand' die rillen me der van.

— Hjàààà, zèi Jan Bolk.

— Maar meneer Bolk, is nog al 'n bedaorde minsch van neture wa!? zei Drikkus. Die màkt z'n eige nie zoo gauw overstuur wa!?

— Nnéée, zei Bolk.

— Dan zu'vve nog maar is 'n nije segaor aonsteken, zei d'n Blikken-domenie, ùw ter eere!...

Medeen stoven de minschen bij 't gemeintehuis uit mekaore.

'n Gróót lewaai gonk der op. 'n Paor boerejonges vieten mekaore bij d'n èrm, en aon 't dansen en zwaoien mit de pet in de hand!

— Jan Bòlk... Hoeràààj... Leve Jan Bòlk!

— We zíjn der... We zíjn der, schrauwde Toon. Twéé stemmen meerderheid!

Van alle kanten kwammen de minschen aonzetten um te fillesteeren.

Jan Bolk bleef maar in de stoel zitten en liet z'n eige bij de slappe hand vatten.

— Wèl bedankt, zeit-ie... Wèl bedankt!

— Laten we dàn maar een drinken op onze overwonnen zetel! zei d'n Blikken-domenie.

Ik stook 'n paor segaoren in de zak onder de hand dat ze dronken, veur de moeite die 'k gehad had.

'k Zeg — Ik gaoj 't vas in 't dörp zeggen!...

Maar medeen da'k mit Drikkus in 't karretje wou stappen hiew Heintje-Revolver m'n aon.

D'r is 'n dagvaordiging, van 't kantongerech! Dà zal oe centen kosten, da'ge d'n burgemeester beleedigd het.

'k Zeg — Ja, 't is goed de kompelmenten aon de vrouw van em!

...En binnekort krijgde 't ontslag as brandmeester òk, had ie tegen d'n klerk gezeid.

'k Zeg — Jong zanik me nóú nie aon de kop! 't Kan me nóú allemaol niks mer schèlen. Van d'n avend bestellen we 't meziek in d'n tuin van d'n ouwen Jan!... En dàn d'n ssóés der mar zoo gerégeld in-houwen, zei Saortje!...

— Véúruit knol!...

Ik lei de zweep der is over; en wij d'r over hèn gejutterd!

Oome Toon aon 't halt stond al op d'n uitkijk.

— Wíe!? schrauwden-ie.

— D'n ònze! schrauwde Drikkes werum.

En wij mar wer wyjer en tegen iedereen maar geroepen en mit de pet en de zweep gezwaoid!

— Dáór hedde d'n dokter! zeg 'k op ins.

Hij reej op de vilegepee veur ons uit, mit de kop umleeg en 'n lillik gezich.

'k Hiew medeen 't pjerd 'n bietjen in, en wij 'n eind

uit 't karretje gebogen en mit 'n dèftigen zwaoi de pet af genomen:

— Dààg dòkter!... Góéien dààg!

— Hij schròk op ins, en keerde de kop 'n bietjen um.

— Wat ìs er? zeit-ie grummig. Wat zei je?

We lachten is vrindelik tegen em.

— O nìks! zeg ik. We zeiën oe allinnig maar goeien dàg!...

Overal was 't 'n hoerah en 'n lol in 't dörp, daor-ve veurbij kwammen. Alle vijanden weuren in 't hol gekropen.

Toe we veurbij Bram kwammen, zatten de luiken pot-dich!

En in de vjerte kwammen 'n trop blagen aon, mit 'n gieter en toeters en paor potdeksels, die der op af trokken naor Bram. En mar zingen:

...En de bóéren hebben 't overwònnen,
Hiep hiep hoeraa... hiep hiep hóéraa!

— 't Schol maar 'n bietje, dat ie me de glaoskes van ' tafeltje schupte. —

DE KLASSIEKE NUTSLEZING.

'n Zaterdagavond ha'k krek 'n varsche pijp aongestookt en d'n duffelschen aangetrokken um der 'n kleintje te gaon vatten bij „Jan aon d'n blauwe steen" toe Tonia me wer weerum riep:

— Hanje, zei-se, 'k lees daor krek in de Bètewe, dat er 'n Woensdag 'n klassieke lezing gehouwen wordt in „d'n Engel" en nou ha'k gedoch: 't Is haos 'n jaor geleejen dat d'n kleine Djèrk geboren wier, en gij het tòch „'n goeje gehad", mit die twee dragende keujes van oe, „da'vve der maar is hen gonken. Want v'lee jaor he'vve ommers ok zo'n eeuwige schik gehad op de Kjermis in Els'; toe mit die voordrachten van dien Bètewschen kemiek; weette da nog?"

Ziede, Tonia van mijn, die houwt er nog wel is van um der is 'n keer uit te gaan, alda ze nou d'r zéuvende al het; en a'k 't oe eerlik mot vertellen: Ik elges òk nog wel; al da'k vlee joar haos kantedaat veur de gemeenteraod gewist zij, en dus zoo zuutjes aan 'n man van pezizie word!

— Nou allo zeg 'k laa'vve dan maar is 'n keer op de portemeniks sloan!... Maar dat „klassiek"; wa zouwt da zijn!?

— Bè jong! da's natuurlik zooveul as dat 't 'n hóógen

is, die'ter kumpt; krek as da ge nou beveurbild 't klassekaol bestuur het!

Afijn! Ikke medeen naor buurman Toon; want die mot der ok altijd bij zijn, bij zulke gelegendigheejs.

't Is toch verbaosd zoude zeggen. Nou is 't ins in 't jaor dat de vrouw van mijn uit zal gaon; en laot er nou daolik aweer wat tusschen kommen!

Tonia had krek d'n ouwe „kiepshoed", zoo as ik die geweunlik nuum, weer zoo'n bietje opgepolletoerd deur' ter 'n vlèrk van den goudfesant op te naaien, die kortsgelejen aon de pip gesturreve weur, toe dat de kleine Djerk 'n Deinsdag-e-mèrregen 't sprauw krijgt, en toe was 't natuurlik „huilen mit de pet op"!

't Was èrg spijtig, da was 't! Maar ik doch': — Hanje m'n jong: ge kunt den ersten geboortedag van oew jongste keind zoo maar niet ongevierd veurbij laoten gaon... aldàt ie 't sprauw het! En daorum he'k Driekske van d'n brug maar gevragen um mee te gaon, want a' ge zonder djern uit gaot dan is ter toch ok niks gin aorigheid aon vijnd ik.

Um half zeuven weuren Toon en de vrouw d'r al, want die hebben eiges gin gerijj, en Driekske zouwen we aon den brug op gaon halen.

— Nou, adjuus Tonia! zeg 'k. Gij vat maar 'n zuut börlje met 'n pleske, a' ge de kijnders naor bed gebroch het; en 't beste heur!

Maar Tonia was 'n bietje uit d'r hameur, umdat ze

eiges nie mee kos,, en riep nog zoowat, van: En nou niet te veul pruven en niet te laot thuis kommen! Maar da he'k nie meer geheurd, want ik had 't pjerd al bij de kop; en daor sjoeksten we hen!

Der was al 'n hoop volk bij mekaore, toe've derin kwammen; d'n burgemeester en de netaoris en de sikkeretaoris en nog veul meer, afijn de heele grootheid.

Nou! mijn kon da nou nie schelen, maar Driekske wierd er 'n bietje benauwd van, da wij daor allinnig van ons soort boerenminschen tusschen weuren.

— Hanje! zei-se, en trok m'n aon de jas; Hánje, 'k heb de handschoen' vergeten!

— Zijde gek djern en wa zouwd da!?... Gij zijt zonder handschoen' nog wel 'n heel bietje aoriger as 'n deil die ze wèl aonhebben! zei 'k hard op, dat da magere scharminkel van den netaoris 't heuren kos... Ziede, a'k da nou wil dan kan 'k ok nog wel is zoo'n kompeldementje maken! Da he'k nog van uit den tijd toe 'k nog 'n jong kjerl weur; toe was 'k èrg lastig veur de jonge djernjes, da zeien ze allemaol.

Aon d'n ingang van de zaal zat er een mit kaortjes veur 't aantree; 'n Gulden de man!

'k Zeg: kan 't nie wa minder, nou we mit z'n vieren zijn? zeg 'k.

— Nee, zeit ie, dàt gaat niet! zeit ie.

't Zeg: Veuruit dan maar, mit de geit! maar ik vond 't èrg schriel van em.

Afijn, we troffen 't nog al goed mit de plaots; Teminste: Da dochten've!... Der weuren'der krek nog vier open, vlak veuraon bij de planken, daor de spreker op zou kommen.

Toe ze der allemaol zeuten, sting de prizzedent op en zei, dat wie dat er wat te kommandieren had, dat ie 't dan sebiet most doen, want asdat de spreker 't insgeheel nie verdragen kos, dat ie gesteurd wier.

— Gif mijn dan maar 'n boere-kejèkske juffertje, riep ik tege dien djern achter den teunbank. Driekske en de vrouw van Toon vieten 'n avvekaatje en Toon eiges ok 'n boere-kejèkske mè veul suiker.

Toe ie derin kwam begonnen ze allemaol al te trampelen, mit de voet'. Maar ikke nie!... 'k zeg: Neeje menneke; ers motten've is kijken hoe da' ge 't duut; veur aleer da'k oe appelezier!...

'n Lange zwarte jas had ie aon, krek as den domenie, behalve dan dat ie 'n knevel had!

— 'k Vijnd 't krek 'n gewòne minsch, zei Driekske. Niks gin senie agge'm zoo ziet; haos gin háór het ie op de kop.

— Da kumt van 't stedieren, zeg 'k. Want 't mot 'n iezend geleerde kjerl zijn, zeggen ze!

...En 'k had geheurd, dat ie k'lenèl bij 't soldatenvolk weur, maar hij het de knoopen nie aan, zie 'k, zei de vrouw van Toon. Hij mag wel oppassen, da Koeleman-d'n-veldwachter em nie kalezíert; die he'k strak nog veur aon de deur zien staon!

— Houw suut jongens, nou begint ie!

Nìks gin steek verlégen weur'tie.

Hij keek is zoo'n bietje um zich hen, wat dat er veur volk in de zaol zeut, en veegde z'n eigen moel af, mè zo'n klein zadduukske mè blommekes derop, dat ie zekers van de vrouw van 'm meegeratst had.

...Krek dat ie beginnen wou kwamt den dokter der in, met de heele reut kijnders derachter aon.

Nou, dat duurde aweer zo'n klein kertiereke, veur dat die zatten;... en hij daor maar mè zo'n effen gezicht naor staan kijken; of dat ie zeggen wou: — Ge mo' níe dinken da'k de moel los mak, veur en alleer da gullie der allemaol zit.

'k Dink: Dáór motten we van proffetieren Hanje!

...Ik wipten'em is achterover:

— Gif mijn der dan ers nog eentje! riep ik achterum.

— Sssst! riep ter een achter in de zaol...

Hij d'n kraag van de jas 'n bietje rech' getrokken en is 'n keer gerocheld; en daor gonk 't hen.

— Sierenoo d'n Besserak!...

't Was dan zo'n soort vjers;aldat 't insgeheel nie erg bes rijmde; en merakels làng was 't! Schouw!...

Al gong'de nou op de kop veur me staon hen en weer loopen, dan zou 'k oe nòg nie krek meer kunnen vertellen hoe dat 't eigelik nou krek in mekaore zeut.

D'n veurnaomste da was dan zooveul as 'n ridder, mè'n iezend groote neus,... tenminste da zeit ie, alhoewel da'ge

der bij hum niks van zien kos. ...Dàn hadde nog zo'n djern, die'ter heel duk in veur kwam.

...Verstomd, hoe hiette die nou toch ok wer!?... „mit de boks aan", daor he'k 't aon onthouwen... Juist! Krek: „Ròksaan" hiette ze! En dan hadde der nog 'n ridder bij: „Kristiaon"; dat 'n heele knappe jong weur in 't gezich' maar 'n bietje verlegen was'tie... en dan nog zo'n hooge: „d'n Kies"; en dà was toch zo'n lupert! As'tie veur hum spulde, dan grilden'ie krek zoo lillik, as Hentje van den dijk, as'tie vuil is!

En vorders weuren der nog 'n heele trop, maar daor weet 'k der geen een meer van; ze mosten ze ok nie zukke vrimde namen geven, vijnd ik, waor's da nou goed veur?

'k Zal 't oe dan maar is krek vertellen, zooas ik 't nou nog zo'n bietje veur de kop heb!...

't Begon derèk al merakels vremd!...

— 't Was dan zoveul as in de kemedie ...Ers 'n hoop praotjes van allemaal soort van minschen, daar ge nou net niks van begrijpen kon; en toe der dan eindelijk een zou gaon speulen en da ge nou krek doch, da ge veur oew centen is wat heuren zouwd,... toe kumt dien Neus derin, in de kemedie, en hij op dien kjerl af, die daor stond te speulen, umdat ie 'n hèkel aon em had.

— Alloo gij!... Deráf stinkert! ...

— Waorum da? zeit d'n ander.

— Aldurrum!... zeit d'n neus.

— Da duuj ik nie! zei d'n ander en insgehéels nie veur ou, snotneus!

— Mâk me nie vuil! zei Sierenoo, anders za'k oe aon 't pluut* rijgen!...

De minschen der umhen aon 't hitsen en schrauwen:

— Gooit 'm deruit dien kjerl!... Gooit 'm der uit!

Maar Sierenoo had er lach aon, en hij op 't teneel af.

— Op zij!... Op zij, zeit ie... Anders dan stek ik oe allemaol hardstikke kapot.

Nou; da wi'k oe wèl vertellen; 't is z'n geluk dat ik der nie bij gewist zij, anders had ie 't zoo mekkelijk nie gehad! 'k Had em mit de tebaksdeus veur de kop geslagen, dat de rook deraf vloog; krek as Wimke d'n uiver, toe die mit z'n zatte kop aon 't spiktakelen gonk, v'lee jaor met 't ijsfees'; krek da Puk aon 't veurdragen weur.

— Neeje, is 't waor of nie!?... Dan hedde der altijd zo'n paor bij, die de boel deur de war motten trampenieren!...

— Afijn maar die minschen daor in de kemeelie, hadden nie veul tegen 'm in te brengen; totdat er op 't lest een kwam, die keraazie had. — Gij most maar is 'n bietje minder praotjes hebben, zeit ie tegen em; en maar is naor dien neus van oe kijken, want 't is schouw zoo lillik as'tie is... en gróót... foei 't is akelik!

— Dàt is ie! zei Sierenoo, 't is 'n kokkert; haar hedde nou anders niks te vertellen? Neeje menneke, dat hadde dan nog wel is heel wat bèter kunnen zeggen. Beveurbeeld: — Pas op jong, dagge'm nie in de koffie stekt agge 'n kummeke drinkt! of: Zijde nie bang dat de min-

* me·.

schen meinen zullen, dat er brand in de schôrsteen is, agge de rook deur de neusgater henblaost?... Of: Daor zoude nou 'n goeie duivenkooi van kunnen maken, van die neus van oe! ...

En zoo maar deur! 't Was wonderlik hoe dat ie 't allemaol in de kop kreeg, en da zoo maar van z'n eige te zeggen! Och minsch wa he'vve zitten lachen!

— Maar waor hèt ie 'm dan toch, dien kanjer van 'n neus!? zeit de vrouw van Toon.

't Zeg: — 'k Dink, dat ie 't te lastig vijnd um em ielekeer weer af te zetten as ie veur 'n ander spult! Maar 't zou toch veul aoriger gewest zijn! Weette nog dien keer op de rizzeteer-vereeniging, toe Gijske dien veurdracht hieuw! Och, och wat had die der 'n mooie; zo'n groote rooie, zo'n vurige! En duur wast'ie gin ins; 'k geleuf twaolf centen of zoowat.

— Afijn! Maar zooas dat dan geet! Van 't eene woord kwam 't andere en op 't lest zullie de piek uit de schee getrokken en mè mekaoren aon 't vechten.

Nou; Sierenoo kon der merakels goed mee overweg dus die had 'm al gauw tusschen 't vestje gepurkt. 'n Deil van de minschen hadden der schik mee dat ie 'm zoo goed had afgestraft, maar der weuren der ok bij, die der niks mee aon de pet hadden, umdat ze nou insgeheel gin veurdracht zouwen heuren veur der centen.

— Hier!... Vat aon! riep Sierenoo en hij góóide d'n vollen geldbuil midden tusschen 't volk. En toen was 't van zelfs medeen „Sinterklaos" en weuren ze al weer

zuut. Ja 't was anders wel 'n eeuwigen plevòn-schupper, dien neus; want toe'tie mit 'n vrind van 'm nog 'n bietje bleef zitten praoten, had ie gin ins geen dubbeltje meer over, um 'n broodje te vatten aon 't befèt!

— Hedde wel gezien, zeit dien vrind van 'm, hoe dat Roksaan sjenie in oe het!? Och jong, ze had toch 'n lol, toe gij daor dien kjerl zoo afgestraft het!

— Is 't tòch waor? zeit de neus.... En hij in z'n draai, want hij had altijd veul edee in dien djern gehad; maar hij had altijd gedoch, dat 't tòch niks weerd zou zijn, um dien lilliken kokkert van 'n neus van em.

Krek dat ze daor zoo over zitten te praoten, kumt er al wer 'n andere kjerl aonhollen, òk 'n vrind van 'm!

— Hùlp!... Sierenóó!... Sierenoo! Aoch jong, asteblief help me toch, want ze zitten m'n achter de boks! Wel hònderd man; en ze willen me derop kommen...

— Nie meer as honderd? zeit d'n neus; dan zal 't nog wel gaon!... en hij naar buiten um ze is efkes moores te leeren.

„Einde van d'n eèrsten aksie!" zeit de spreker.

— Twèè boere'kejèkskes en twee affekaotjes! riep ik naor d'n teunbank.

...En hoe vijnde 'm nou nog al? vroeg Toon.

'k Zeg — Nou, 't geet nog al... 't géét nog al!

— Maar Gijske duut 't toch bèter, — zei de vrouw van Toon.

— En Puk ok! zei Driekske.

'k Gaf der 'n stomp mit de knie — Praot toch nie zoo hard djern! Hij kan 't bes geheurd hebben; hij kéék krek toe ge 't zeij! En 't is toch ok nie plezierig veur zo'n minsch as'tie 't heurt. En daorbij zeggen ze nog wel in 't dörp dat ie 't hard nóódig het; dat ze van 't Nut 't lozies veur 'm motten betaolen!

— Neu, Neu... 't is héél aorigjes! zei 'k hard op, dat ie 't goed heuren kos.

Onder de hand was'tie aweer begonnen!

Roksaan had den Neus 'n briefke gestuurd, asdat ie maar is bij der zou kommen, um is 'n kummeke koffie bij der te drinken... en 'n bietje mit 'r te smoezen in 't donker!... Tenminste da meinde ie dan wel. Maar da viel 'm lillik tegen.

Da za'k oe is vertellen; dat was nou toch weer zo'n echte leeje streek, zooas die djerns dat dan kunnen uitprakkezieren.

...Ik wou oe maar is efkes gefilleseteerd hebben, da' ge dien kjerl giesterenavond zoo afgewammesd het! zei ze toe ie bij der kwam. Want daor he'k eiges dan toch ok zo'n geweldigen hèkel aan!... Dat akelike jonk da lôpt me d'n heelen tijd maar achter de rokken, aldàt ie wit, da'k niks van 'm hebben mot!... En toe begon ze nog zoo'n bietje te vlemen: — Weette nog hoe da we vroeger nog mè mekaore gespuld hebben!? Ja, zei se. Da blijf' altijd toch maar zitten! en daorum mag ik ok altijd zoo gjern 'n bietje mit oe praoten... En toe is 'n keer flink gezuch'; en 't kerset 'n keer rech' getrokken:

...Och; lao'k et oe maar in ins zeggen:

— 'k Heb 't lillik te pakken, de leste tijd.

Sierenoo spiertsten 'n keer deur de tand' heer:

— En wie is 't? zeit ie.

— 't Is 'n soldaat, krek as gij! zei Roksaan, met de oogen zo'n bietje schèel, zooas die djerns dat dan kunnen doen.

Sierenoo rilden al van plezier.

— En waor dient ie? vroeg d'n neus alweer.

— Bij de kaskenade! zei ze.

Zie, da was dan zooveul as de kompie daor'tie bij heurde; en wat wou 't geval: Da was d'n eigeste daor de neus ok bij diende.

Dus: Nóú is 't wel sekuur dat ze mijn mot hebben, doch' Sierenoo, maar veur de sekurigheid vroeg'tie nog mar is wijer.

— Enne... en: Is 't 'n knàppe jong?

— Merakels mooi is'tie zei Roksaan... Nou, goeie merrege, toe wiest'ie natuurlik al genogt, dat 't mis weur! Afijn 't was dan ok zoveul 'n ridder, die bij de kaskenade diende.

„Kristiaon" hieten-ie.

Maar ik vond 't toch 'n vàlsche streek van die djern, da ze d'n neus zóó bij de neus gehad had!

Maar 't vrimdste was, dat ie der insgeheel nie vuil um wier! en dat dien ezel eiges nog mee holp um hullie mit d'r beien aon 't vrijen te bringen; en dan was dien Kristiaon nog wel d'n eigeste, die 't em nog korts geleje

wel tien keeren achter mekaore veur „neus" uitgemakt had.

— Einde van d'n twidden aksie zeit d'n spreker.

— Twee boerekejèkskes en twee affekaotjes! bestelden ik!...

't Gong aweer wijer!...

En zooas dat dan bij de grootheid geet: Ers mekaore briefkes schrijven, mit „Liefe Schat" en „lekker dier"; of wat ze daor dan in zetten. Maar da kon'tie eiges nog gin ins, dien Kristiaon; da mos de neus aweer veur 'm doen... Afijn, ikke veur mijn duuj zukke dinger nog wel zo gjern elges af. En dan: mòndelings; mit de oogen dich'... en maar nie veul zeggen! Maar, allebeneur: ielk op zijn wijs! 'k Kwam dan eindelik zoo wijd, dat Kristiaan der 'n keer op 'n avond op uit trok um te gaon vrijen.

Roksaan zat krek 'n bietje op de bank veur 't huis um wat uit te lochten.

— Avònd! zei Kristiaan.

— Góéiën avond! zei Roksaan.

Kristiaan gonk der neven zitten, maar hij had da wèrk nog nie veul bij de hand gehad, konde wel zien; want hij hiewd de moel maar dich' en maar 'n eind van der af blijven zitten!

— Kom jong; vertel m'n is wat! zei Roksaan.

...Kristiaan al zo'n bietjen aan 't tottelen...

Ik-kik-kik... en toe eindelik kwam 't eruit: Ik bemin U! zeit ie.

— Oóó... zei ze en toe begos ze zo'n bietje te giebelen.

Maar die jonge djerns — da weette ok wel — die hebben maar liever da' ge 't nie zeìt, maar dà'ge 't maar dúút!

— Ja, zei ze, da's nou wel aorig... maare... ànders niks?

...En ik-kik... heb altijd al zoveul van oe gehouwen zeit ie. Och zoveul... zoveul... Maar hij bleef maar stiekum neven der zitten.

Roksaan, die kroop'ter al is 'n bietje dichter nèven, op de bank. — Nou zei ze, a'k 't dan mot zeggen. Ik het de leste tijd ook duk aon oe gedoch!... Och en dan vuul ik 't toch hier zoo kloppen! ...

...Awéér niks!

— Tóé! zeg nou ok is wat.

— Och Roksaan ik hou zoveul van oe.

— Jawèl zei ze, dat hedde nou al 'n paor keer gezeid, maar waor kunde gij dat dan aon vernemen?... Ik vuul da nou daolik weer hier. Vrimd wa? Vuul da nou toch is hoe dat dat hier weer klopt! ...

...En zij de hand aon 't kersjèt, en de kop zoo is achterover geleid; en nog 'n bietje dichterbij gekommen en zo'n bietje tegen 'm aon gaon liggen.

Maar dat akelike jonk: — Ja, ja... Och nee, zeit ie, dat ken ik wel; daor he'k eiges ok wel is duk' last van.

...Wel verditteme nog is toe!!

't Is of dat d'n jong 't nie begrijpen wìl! Zei Driekske.

Maar op 't lest had dien Roksaan der dan ok meer als zat van, en zij den huis in!

— Gij mot oew eigen maar is achter de ooren afdreugen zei ze tegen 'm, of zoo wat. — Néé! A' ge dan ok zóó bleuj zeit, dan motte maar liever insgeheel niet der op uit gaan vijnd ik; wà gij?

— Kristiaan, Kristiaan, ... Gij kunt wel weer naar huis toe gaan! zei de vrouw van Toon.

We knepen mekaoren in de knieën um 't lachen op te houwen.

— Sssst!... stilte!... riepen ze achter in de zaal.

Maar 'n poske laoter wier 't nòg al mooier!

Kristiaan kwam werum, en toe had ie d'n neus meegebroch, um 't sàmen is te gaan prambieren; en toe gonken ze mit der beien onder 't raam staon en toe mè keisteentjes tegen de ruiten gooien, net zoo lang wis dat Roksaan in 't nachtjak op 't bellekon kwam.

Maar toe kreeg Kristiaan 't heelemaol te benauwd! En toe most d'n neus 't em verechtig veurzeggen wat dat-ie tegen der zeggen mos'.

— Foei, foei, hedde ooit van z'n leven, zù'k zout gevrèten!?

En 'n hoop flauwe kul, da se tegen mekaore zeiën! Daar konde nou net nìks van begrijpen!

Maar Roksaan die scheen der nog al zjenie in te hebben want op 't lest zei ze asdat ie maar d'n boom in mos klimmen en dan zoo bij heur op 't belkon kommen.

En wilde nou toch wel geleuven, dat ie toe nog haos nie dorst, dien schietert van 'n jong. Sierenoo mos 'm der zoowat mè geweld hen-sleupen! — Hij krijgt 't gebrek der haos' van, as ie der maor aan dìnkt! zeg 'k tegen Toon.

...En toe, op ins dien eigesten avond gonken ze nog trouwen ok al!

— Dà zal ze niks meevallen mit d'n uitzet! zeit de vrouw van Toon. Niks... Gin greij, gin lakens, gin spreijen vjerrig! 't Zal míjn vernieuwen hoe da gaan mot!"... — En gin luren ok nie! zei Toon.

'k Zeg — En dan weette ok nog gin ins ofdat ie z'n eigen kost wel kan verdienen, of dat ie ze maar zat in de kous het!?...

Maar dáár wordt tegeswoordig maar nie meer op gelet!... As ze 't trouwen een keer in de kop hebben, dan praot maar toe Tieneske!... Daor hedde nou Djerk-van-Tijn, die mòs en die zouw maar mè geweld trouwen, en nou zit ie mè zestig cent daags en 'n vrouw mè zeuven kijnders, daor 't oudste nog gin zes jaor oud van is.

...Neeje wa hedde dan nòg; a' ge 's mèrges nooit gin lepke varsch spek op 't roggetunnis het?... Niks ommers!...

— Maar dà wee'k wel; da 'k wou, da 'k nog is wat te pruven had! zei Toon.

— En ìk ok! zei Driekske, die d'n tong al is 'n keer stiekum deur 't glaoske hen gehaold had.

...En dan zeg'k as ze 'm op 'n anderen keer weer is laoten kommen, dan motten ze mit 'm verakkerdieren, da' ge der eentje kunt vàtten agge zin het; want 't is méér as èrg zo'n kijnderechtige smaak a'k in de moel heb! Ik wunkten' al is, maar de kastelein deej krek of dat ie 't nie zag...

'k Doch', 'k wou da' ge der nou maar is méé uitscheej. Maar hij leesde maar al deur!

Maar ik had er ondertusschen wat op geprakkezierd!

— Einde van d'n darden aksie! zeit-ie eindelik.

— Víer boerekejekskes en víer affekaotjes! riep ik.

De minschen die der um hen zatten begosten te lachen.

Onder de hand begon ie al weer overneí!

't Was nou opins oorlog geworden en Kristiaan most derop uit um te vechten.

Da had dien „D'n Kies" 'm geflikt; dat weette wel, dien schumert! Die had 't òk al op dien Roksaan veurzien. Die doch by z'n eigen „misschien dat ze 'm dan kepot schieten en dan zal ik 't er op aan leggen da Roksaan mit 'n goeien vrind van mijn trouwt, daor 'k nog al is bij aon huis kan kommen... en zoo... ja... och; 'k durf 't haos niet te zeggen...: Zo'n smerlap van 'n kjerl! En dan weurt ie eiges nog wel getrouwd! 'k Schâmde m'n eiges haos veur Driekske! Ja; is nie waor!? Wa mot zo'n jonge

djern daor nou wel van dinken, da 'k der naor zó'n lillik stuk meeneem!...

Maar 'k geleuf eindelik niet dat ze 't in de gaoten had; want we heurden der ok al nie veul meer naor!

Toon was aan 't vertellen gerakt over de Nimweegsche kjerremis en wij hadden de stoelen wat dichter neven mekaore geschoven en nou begonnen we der goeie schik mee te krijgen.

Die kjerl spulde maar al deur; en op ins begonst'ie 'n spiktakel te maken en mit de erms en de been' te scharlementieren, dat 't maar 'n bietje schol, dat ie me de glaoskes van 't tafeltjen afgeschupt had.

'k Zeg: — Neeje vadje, zeg 'k, dà motte me nie lappen; dan krijgen've ruzie mè mekaore!

— Ik kan van de nach nie slapen, zei Driekske; zukke oogen as die kjerl kan opzetten, mè name as ie veur dien schumert van 'n d'n Kies spult!

— Och, och en wa miek d'n minsch z'n eigen over stuur; 'k doch' met tijen dat ie der by neer zou vallen.

'k Zeg — Toon, zeg 'k; die mosten wij van 't zommer in de kjersebongerd hebben! Da zouwd er 'n goeie zijn um de sprauwen te keeren!

— Einde van d'n vijfden aksie! zeit d'n spreker.

— Zès boerekejèkskes en zes affekaotjes! riep ik.

Hij keek mijn is aan of dat ie wou zeggen: Nou; gullie kunt 't òk, daar!

Maar eiges had ie der ok 'n glaoske bij!... Mè suiker-

waoter!... Aj 't mar geleuven wilt!... Alhoewel, hij had 't wel noodig òk wel!

Want toe op 't lest, toe gonk 't zoo, dat „de Kies" d'n „neus" deur 'n paor kjerls liet opwachten, um 'm de kop in te slaon; en toe rochelden'ie toch nèt zoo krek of dat 't wezenlik waor weur, da Driekske me van benauwdigheid bij de hand viet.

Nou en toe veurdat ie sturf toe kwam 't medeen uit, dat híj vroeger altijd die briefkes veur Kristiaon aan Roksaan geschreven had en 't hum had veurgezeid, wat dat ie mos' zeggen, toe dien keer aon 't bellekon. En toe zei Roksaan tegen de neus, dat ze eigelik altijd al op hùm verliefd was gewest ...'k Zeg: Maar dà kunde mekkelik zeggen a' ge tòch weet dat ie kapot geet. Wà gij!?...

En hij had er al zeuven jaor lank op verziete gekommen in 't klooster, daor se naor to was gegaan was naordat Kristiaon gesneuveld wier!

'k Zeg: Dà had ze 'm dan wel is 'n bietje éér kunnen vertellen!

...En dan d'n neus eiges ok! As tie dan toch ok zoo beestig fel op die djern weur, dan had ie der toch ok wel is kunnen vràgen.

— Ge kunt 't lich' efkes gaan heuren! zeit Keesje-de-Knol, die al ach' keeren 'n blauwtje het geloopen; maar daor het ie gelijk aan ok!... Neeje, 't was eeuwig zund, dat d'n minsch zo'n akelik stuk gekozen had; da's waor. Want speulen kost'ie uit de kunst; da konde duidelijk mèrken as ie beveurbîld veur die Roksaan spulde.

Da was nou eigelik 't eenige, daor've um gelachen hebben.

De vrouw van Toon kon der eige gedurig haas' nie meer goed houwen. — 't Is krek of da' ge d'n ouwe Jetje de koeihuujster heurt! zei se.

En dan in ins, as ie dan beveurbild veur dien monnik spulde die'ter in veur kwam, dan zouwde, a' ge de oogen dich' had gehad, der 'n kwartjen um verwed hebben, dat 't d'n ondermeester van Valburg weur, die'ter sprook; zó'n bomstem had ie dan! Neeje 't was verechtig, 't was zund, da's zuiver waor!...

Toe 't uit was hadden we gedoch', da'vve de been' teminste nog is van de vloer zouwen krijgen. Maar da was zekers nie klassiek genogt; want al die juffers hongen der eigen 't bònt um de nek en gonken naor huis.

En toe zijn've met z'n vieren um de kachel gekropen en toe het Driekske nog is veurgedaon hoe dat ie spulde veur Jetje de koeihuujster, en toe hevve nog 't mêste schik gehad van d'n heelen avond. In 't wagentje he'vve 'n lol gemakt, dat 't pjerd haos op hol sloeg!

't Was drie ure toe've thuis kwammen; en ik zong: „Tonia de lamp is uit!!!... Tonia, de lamp is uit!"

— Ge most oe eige schàmen, zeij Tonia, veur 'n getrouwde kjerl um mè jonge djerns uit te gaon, as oew eige kind 't sprauw het. En dan zoo veul te pruven!...

— Dà's nie woar, djern, zeg 'k, 'k het er maar zeuvetien op! En mak oe eige maar nie bezurgd, da'k óóit weer

naor 'n klassieke lèzing gaoj; da's ins gewist, maar nooit meer!... ...

'k Lag nog haos nie op bed of 'k sliep al, maar 'k droomde zoo benauwd, da 'k hulp begon te schrauwen.

— Hooeh... hóó! Lillike schùmert ...ge schupt me de glaoskes van tafel!...

Tonia gaf me der een in de zijj. — Hóúwt de moel dan toch Hanje! Motte de kijnders nou nog wakker maken!?

Ziede, op zo'n wijs zoude nog haos ruzie mit de vrouw krijgen ok, van die akelike klassieke lezings!... Afijn: maar 'k het 't wer afgekust! En nou is 't van zelfs alles weer goed!

DE REIS VAN HANJE VAN MIE NAAR AMSTERDAM.

Ge wèèt zeker wel, da'k nog al is 'n stuksken in de krant schrijf: in „De Betuwe": *Een afgeluisterd gesprek*, of *Samenspraak tusschen Gèrt en Jan* en zowat!... Afijn, — al zeg ik 't eiges — nogal aorig um te lezen zoo; en daorum doch 'k: Kom vort; ik stuur der is 'n keer een naor d'n pensioenganger! Die had altijd zoveul kaskenade over de letterkunde, umdat ie daorveur stedierde; dan zal'tie is zien, dat ie altijd vùls te min over mijn gedocht het!

Erst heurde ik niks; maar d'n twidden keer kreeg ik 'n heel vrindelik briefke van em: Dat ie 't héél mooi vond; „echte kunst"... en dat ik 't sekuur in 'n buukske mos laoten drukken. — Dan ben je zóó beroemd schreef'tie, en je zult er zeker 'n hóóp geld mee verdienen!

Nou, beruumd zij 'k al zat; ze kennen me overal, wel drie uren in 't rond; tot in Wageningen toe, zeggen ze me allemaol goeiendag a'k mè keujes naor de mart gaoj. Dà kan me nou nie schèlen; maar geld verdienen, da's nou krek 't liefste, da'k duuj!

Ik had ok al is 'n keer zo'n buukske gelezen mè van die kleine stukskes; „Schetsen van Valkland", nogal aor-

dig; ok al nie veul minder as die van mijn; dus ikke aon em geschreven of dat ie dien kjerl bijgeval kende, dien Valkland, dan kos ik daor is infermieren hoe dat ie dat aonlei, en hoeveul dat er gemeinlik de prijs per stuk veur gevraagd wier!?

Hij weerum geschreven, asdat 't maar 't beste zou zijn, dat ik eiges maar is 'n keer mit dien Valkland kwam praoten en asdat ie 't wel vast is mit em besprèken zou.

En nou vleeje week, krek da'k de bokspijpen bij de pot-kachel zat te dreugen kumt de postbooj derin mit 'n briefkaort:

Beste Hanje,

...Mijnheer Valkland zal je met veel genoegen Dinsdag a.s. 's avonds tegen een uur of zeven bij zich op zijn bureau aan den Amstel ontvangen; en dan moet je maar wat vroeg komen, dan maken we er meteen een letterkundig congres van, met een paar kennissen van mij. En daarna een fijn dineetje met een lekker wijntje erbij, dan ben je vast in de goede stemming als je bij hem aankomt!

Met vriendelijke groeten, ook aan de vrouw en Antje:

FRITS VAN DOORN,
Litt. kand.

— Wie is dà nou?

— D'n pensioenganger ommers djern! ... 'k Zeg: Hij wil me toch nog wel mee anders!

— Och, zei Tonia, ìk heb 't àltijd wel gezeid dat 't nog zo'n kwaoje jong nie weur!

Maar den volgenden dag most ze der al niks meer van heuren: Den heelen tijd maar jammeren: Zo'n gevaorlikke reis en zoo lang van huis en zoveul centen as 't kosten zou!

'k Zeg — Gao toch weg, 'k gaoj der toch juist hen veur den handel!

'k Zei giesteren nog tegen den barbier:

— 'k Geleuf da 'k 't nie minder duuj as vijf en twintig gulden.

— Zijde gek jong zeit-ie. Wel hònderd kunde vragen; 'k weet dat eiges deur de schrijfbehoeften, hoe schandaolig veul dat daoraon verdiend wordt.

— Ja nou, as 't dan mot, dan mot 't, zei Tonia, en dan kunde der medeen veur mijn 'n nije rok veur koopen!

Maar zoo as dat dan geet, dan zitten ze oe medeen allemaol op de nek: ...En veur mijn 'n bokkewagen, zei Hannuske!... En veur mijn 'n pop! riep Truitje... En ikke 'n toeter, schrauwde Djerk.

'k Zeg — Ja, sekuur. — Da za'k oe allemaol beloven!

— Maar gèven ok! zei Djerk.

'k Zeg: Nou goed! mit d'n twee en dartigsten van dezen maond dan! En toe was 't van zelfs in order!

Ikke den volgenden dag naor den ondermeester.

'k Zeg — Meester: Vertelde gij mijn is: 'n Letterkundig congres; wa beteikent da? Daor hebben ze mijn veur uitgenoodigd in Amsterdam, umda'k in de krant schrijf!

— Nou, nou, zeit-ie: dat is een heele eer voor je Hanje!... Afijn; da was dan zoveul as 'n vergaodering van allemaol schrijvers; en hij de volgende Zaoterdag mijn 'n deil boeken meegegeven uit de bibbeljeteek. „Dan kun je tenminste een woordje mee-praten", zeit-ie.

Ikke meedeen den eigesten avond nog aon de gang. De jas der bij uitgetrokken en de vrouw 'n kummeke koffie gezet en toe aon 't stedieren!

Ik viet 'n boek van Jac. Van Looy „Proza"... Wel haos 'n vóét dik weur 't.

'k Zocht er 't kleinste vertelseltjen uit, „Een Wandeling".

— Wa zitte toch te grillen!? zei Tonia.

'k Zeg — De meester die het gezeid, asdat dit bijkans nog wel een van de beste weur. Maar ik begrijp der niks van!

Wa beteikent dà nou?

...Nog worden de melodieën niet volzongen in het van glazene schilfers overal wiebelende bosch.

Sprenkelingen van zang, het gesprokkel nog niet uit is in het rotriekende!

We schoten allemaol in de lach.

— Foei minsch wa'n smerrige kjerl! zei Tonia.

— Oewe! D'n rotriekende! schrauwde Hanneske, medeen dat ie d'n kleinen Djèrk de pet van de kop sloeg.

— Da zijde gij eiges! greinde Djèrk.

'k Zeg — Houw suut jonges, maak toch nie zo'n spiktakel!...

— Gij liefste zijt... het snééuwwit middelpunt...

Nou zuvve déze maar is prambieren: Vreederik Van Eden!... Zouwd da nog fremilie van Van Ede d'n voerman zijn?

— Heur is efkes!... Tonia! zeg 'k tegen de vrouw, die der krek mee bezig weur d'n kleine jong de borst te geven.

Ik viet de pijp uit de moel:

> .... Gij liefste zijt het snééwwit middelpunt
> Van mijne wéreld en in ú vereend
> Wordèn de strálen van mijn licht-bestaan
> Gij liefste zijt mijn bloeiend àkkerland....

— Aach, schei toch uit jong, zei Tonia mit 'n rooie kop, medeen da se der eigen 't jak dichtknupte.

'k Zeg — Nou is dat dan nie mooi?... Dan kun-ve van de hèrfst misschien nog knollen bij oe plukken.

'k Zeg — Maar díeje kan 'ter niks van. Da he'k al wel gezien!

'k Zal maar is 'n vjers vatten van Willem Kloos!

> ... Ik ween om bloemen in den knop gebroken!...

— Hèch, wa'n àkelike, flauwe kjerl! zeg 'k.

— Ja nóú... zei Tonia. De grániums zijnt em van 't wijnter zekers kepot gevroren! Da 's dan ok níe plezierig veur 'm. Da kan ik m'n eige nou bes begrijpen. Toe v'lee jaor die mooie floks van mijn kepot gevroren is, toe ha'k der ok wel haos um kunnen schauwen zoo spijtig was 'k der van!.....

Ikken al wer 'n ander gevatten van Couperus; maar daor wier 'k zoo slaperig van; vijf menuiten laoter lag 'k mit de kop op tafel te snurken!

Toe 'k wakker wier heurde ik 'n zacht gegicher, en de stem van de vrouw die aon 't veurlèzen weur.

Tonia en Antje zeuten nèven mekaoren uit 'n boek te lèzen. Antje lag der mit de neus haos op; en 'n róóie kop haden ze allebei!

'k Zeg — O; da's ummers da boek van dien Heijermans:

„Kamertjeszonde"... of hoe hiet 't ok wer?

Dug 't nog al zo'n bietje?

— Hi, hi, hi!... 't Is 'n bietje vrìmd, zei Tonia, mit de vinger in de mond.

— Nou ìk vijnd 't anders nog al aordig! zei Antje.

De vrullie keken mekaoren is aon en medeen allebei mit de hand veur de mond aon 't proesten.

'k Zeg — Lao mijn ok is kijke!... Maar Tonia sloeg schielik 'n deil blaojen um.

— Hóú nou toch is efkes djern!.....

— Oewe; da's nog veul slimmer as da van dien Kweerido! zei Antje, toe've der efkes in gelèzen hadden.

En medeen zag 'k 'n woord jong! Zóó lillik!... As d'n domenie 't gezien had, dan zouw-tie dien Heijermans sekuur nooit bij 'm op de kartechesaotie hebben willen gehad!

'k Sloeg medeen 't boek dich en lei 't in 't kammenet.

'k Zeg — Hent-'t-keujen is mit tijen wel is rauw in de

moel; maar dien Heijermans die is der nog niks bij! Ze kunnen der nie veul van; da he'k al wel gezien!

Afijn ik zal 't hullie wel is veurdoen, daor op da kongres.

De volgende mèrege; wij de spullekes bij mekaore gezoch.

'k Zeg — Dien ouwe, zwarte jas van me, die ziet er ok al niet érg letterkundig meer uit; 'k geleuf da'k der medeen maar is 'n nije vat!

Ikke d'n eigeste middag nog naar Dolman d'n kleermaker um d'r een te laoten aonmeten, en toe 'k weerum kwam, medeen efkes bij Bram Kuiper aongeloopen um de kachelpijp van em te leenen, want die van mijn eiges, die hebben ze mit de begraffenis van d'n langen Jan heelemaol verrinnewierd.

'n Woensdag mèrege weur 't pak der nóg al nie.

'k Zeg — Ik kum sekuur te laot aon de trein! zeg 'k tege Tonia, die 'n kemijne kaas en 'n bietje van de slacht veur d'n pensioenganger in de karrebies aon 't inpakken weur.

Maor op 't leste mement kwam Dolman der aonhollen, mit 't nije pak in 'n handdoek geknupt onder den èrm.

— 'k Heb 't met veul zorg voor je gemaakt, zeit ie; umdat je altijd 'n weldoener veur me geweest bent. En als die heeren in Amsterdam bijgeval vragen, waar je dat mooie pak vandaan hebt, dan zeg maar dat Dolman z'n eige beleefd voor de klandizie aanbevolen houdt!

Ikke 't pak aongetrokken en den hoogen hoed opgezet. Maar Tonia aon 't lachen:

— Nou ziede der krek uit as Paul Kruger! zei ze.

'k Zeg — Ja gij het goed lachen; mar de boks zakt m'n af. Hij het em vuls te wijd gemakt! Da's nou toch wat te zèggen, da's nou toch wat te zeggen!

Ik kan der d'n heelen tijd toch nie mee in de hand loopen!

De vrouw haolden 't naaimandjen uit 't kammenet.

— Ge zijt ok zoo zèmelechtig. Staot dan toch is 'n bietje stil, dan za'k der 'n opnaaisel in leggen.

...Ziezoo; en gao nou mar gauw.

— En de komplementen van mijn aon d'n pensioenganger, zei Antje. En hier is 'n päkske veur 'm, da motte maar is aon em geven!

En a'ge bijgeval dien Kweerido is ziet, dan motte maar is aon em vragen ofdat ie hier ok nie is de kos' kumt. Da zal wel 'n aordige jong zijn dink 'k!

— En dink der nou um, dagge nie over de vloer spiertst a'ge bij die minschen op verziete kumt, zei Tonia, toe ze de karrebies in 't karretje zette. En dan weette wat de meester gezeid het, van die lilleke djerns, die daor in de stad loopen, en dat ge niks weerum mot zeggen as ze wat tegen oe zèggen!

—En nie mit de moel uit 't raampje van de kepee liggen gapen, zeit de vaoder van Tonia. Ik hè 't korts nog wer geheurd, asdat er een de heele kop wier afgeslaogen, toe der 'n andere trein veurbij kwam.

'k Zeg — Ja, ja, ja. En gij maar niet te veul mit de kop over d'n onderdeur hangen en tegen Toon liggen schrauwen! Gegroet! ...Veuruit maar Jan!

Overal daor we deur 't durp reje stonten de speesjale vrinden m'n al op te wachten.

— Ge mot oew eige der niet tusschen laoten nemen, daor in Amsterdam, schrauwde Bartje.

— Hij 's oe nog gin ins veul te groot, d'n hoogen hoed van me! riep Bram. Hij kumt oe nog gin ins wis aon de ooren!

'k Zeg — Neeje! De vrouw het er 'n paor blaojen van 't Nieuws van den dag in gestopt!... Hadjéé é!

Aon 't Halt viet ik 'n kaortje twidde klas. 'k Zeg — Jan, nou brengde gij de karrebies maar op 't perron. Maar dan motte àchter m'n aon loopen. Da steet meer letterkundig! Dat duut de knecht van de beron ok altijd...

Ik stapte in de kepee. 'n Deftigen heer zeut er in, mè 'n boord um de nek en 'n hoogen hoed op, krek as ikke.

— Goeien dag! zeg 'k en 'k stook d'n vinger is umhoog.

Hij keek is efkes van de krant op, en medeen leesden-ie al wer wijer.

'k Zeg — Smerrig wéér, wa?... We zullen de beesten van 't jaor vroeg de wèi uit motten doen!

Hij knikte is mit de kop, maar hij zei al wer niks.

'k Zeg — Mot je bijgeval ok naor 'n kongres? zeg 'k.

Hij trok d'n neus 'n eind op.

— Wel néé! zeit-ie. Wat voor Congres?... Hoe kòmt u er bij?

Ik zeg — Och, ik doch da maar zoo, umda gij d'n kachelpijp ok op het, krek as ik!... Ik mot naor 't letterkundig kongres. 'k Zij Hanje van Mie; daor hè je zekers wel is van geheurd. 'k Schrijf nog wel is in de krant.

— Nee... daar heb ik nooit van gehoord! zeit ie. Hij haolde de schouders is op.

'k Dink: Wa'n vervèlende kjerl zijde!

'k Viet is 'n klein pruimke uit de tabaksdeus.

— Kan ik je bij geval ok dienen mit 'n varsch klun'je? zeg 'k, um em der tusschen te nemen.

Maar daor most ie niks van hebben.

— Meneer? zeg 'k naor 'n pôske. As 't nie astrant is. Hoeveul hedde gij veur dien hoed van oe betaold?

Den dezen hier he'k van Bram Kuijper geleend, die kende misschien wel? D'n radmaker, die taor neven de kjèrk woont!...

Hij het al duk' dienst gedaon. Meest van tijd mit begraffenissen.

't Lest het Jan-de-muis 'm op de kop gehad...

Maar hij hauwt zijn eige maar goed. Hij wilt em aon mijn verkoopen veur drie gulden, zouwd dat te veul zijn?

Hij bromde wat in z'n eige en trok de krant veur de kop.

— Op 't lest ha'k der dan ok zat van, toe ie maar heel niks weerum zei.

Ik zat ers 'n tijd op de ruiten d'n polka te trommelen en toe begon 'k uit vervèling bij d'n heer 'n kringske um de leersen hen te spiertsen.

'k Doch — 'k Zeg gin woord meer tegen oe, zuurmoel da ge der zijt! Maar a' ge daor zo'n tijd niks te praoten het, daor worde op 't lest toch ok zoo lammenaodig van.

Bij 't station van Opheusden keek ik uit 't raamke.

'k Zeg — Daor steet Kees van Jet ok. Ze zeggen dat ie den hit verkocht het! Hedde dat ok al geheurd?... Tff!

'k Was krek mit d'n twidden leers van em begonnen; maar medeen dat ie 't zag: hij de voet achteruit getrokken.

— Ik heb geen lust om van die koffiehuispraatjes met u te houden! zeit ie. En ik moet u verzoeken om daar met dat spuwen op te houden.

— Wees maar niet bang, zeg 'k. 'k Raak der nooit neven! En dà mot 'k zeggen: Gij het veul weg van Jan-van-d'n-dijk; da's òk zo'n iezegrummige kjerl!

Hij grolde nog 'n bietje achter in de boord en toe gonk ie in d'n anderen hoek ziten.

...'k Hè m'n eige nog haos nooit zoo verveeld... 'k Was blij da've der eindelik weuren.

Ik al is rond gekeken, maar de pensioenganger was nèrges te zien.

'n Hoop minschen liepen d'r hen en weer, da'k der benauwd van wier.

'k Zette de karrebies der neer en stook 'n pijp aon. De minschen bonkten van alle kant tegen m'n aon, en 'n kjerl mè 'n teschken in de hand brook de nek haos over de karrebies... Hij aon 't vluken dat 't meer as schand weur.

'k Zeg — Dan motte der maar overhèn stappen!

Toe dat 't wa stiller geworden weur gonk 'k op zo'n kjerl af, mit zo'n meziekpet op de kop.

'k Zeg — Hedde gij bijgeval ok zo'n heertje gezien mè lang haor?

— Zeg?... Mot je mèn hebben!? zeit-ie.

'k Zeg — Neeje, jóú nie; gij zij mijn vùls te lillik af!

Aon d'n uitgang stond de pensioenganger te wachten, mit 'n vrindje van em.

Hij lachte al toe ie me zag.

— Verduiveld, zeit ie. Wat zie jij er sjiek uit. Ik zou je haast niet mer kennen met die hooge pot op. Hoe gaat 't thuis? Met de kinderen en Antje en met de vrouw van je; nog altijd even dik en gezond?

'k Zeg — Nou; 't gee' nog al. Van de nach het ze nog al 'n bietje last van pijn in 't lijf gehad; maar anders nogal best. Ge zouwt de komplementen van der hebben en ze het nog 't een en ander veur oe in de karrebies gedaon van 't keuje da've v'leej week geslach hebben.

Der kwam krek 'n illetriese trem veurbij en wij derin!

Ik zette 't benneke neven me op de bank en miek 't dekseltje dos.

'k Zeg — Hier hedde al vas 'n leverwors.

Zo 'n mager juffertje me'n kromme neus, en glansees aon de hand, dat daor neven me zat, schoof 'n heel eind op zij!

— Ja, ja, ja, ja! zeit d'n pensioenganger. Doe dat er nu maar weer in; dat zullen we thuis wel eens kijken.

'k Zag wel, dat ie bleuj wier. Maar daor he'k juist lol in!

'k Zeg — Ja, maar wach nou is efkes. Antje het er nog 'n päkske veur oe in gedaon. Lao' ve da ers nou is kijken; want daor zij 'k eiges den heelen tijd al zoo nijschierig naor gewist.

—Verstomd waor hebben ze 't nou toch in gestopt... Neeje, da's de hûtkees... en da's de balkenbrei... Hou stil; daor hedde 't!

'n Builje mè segaoren zat der in.

— Die het ze sekuur bij mijn uit 't kammenet geratst, zeg 'k. Ik kan ze duidelik kennen. Zo'n bietje zwart-ächtig zijn ze!

En 'n briefke leit er bij:

...Ik dink nog dukwijls aon dien avend toe dat de boer in 't hooischureke...

Medeen rok d'n pensioenganger 't me mit 'n rooie kop uit de hand.

Dien Verdonk, da vrindje van em sloeg z'n eigen op de knie van 't lachen.

'k Kon m'n eige haos nie goed houwen.

'k Zeg — Dan heb ik toch mar gelijk gehad! zeg 'k.

— We moeten er hier uit! zeit d'n pensioenganger me'n kwaod gezich.

Medeen da'k op wou staon hiewt de trem me'n bonk stil en viel ik wer op de bank weerum, tegen da juffertjen aon.

— 'k Sou bij de jufvrouw op de schout chaan sitten! zei zo'n klein joodje, dat aon d'n anderen kant zat.

'k Zeg — Och neeje; lao'k da nou ok mar níe doen. 'k Hè krek 'n nije boks aon!

— Kòm je nou haast, riep d'n pensioenganger.

...Zeg eens waarde heer, zeit-ie, toe've der uit weuren. Denk er een beetje om, dat je hier niet bij jullie in Modderwijk bent. Je kunt maar niet alles zeggen wat je voor den mond komt!

— Nou jà, zei Verdonk. Hij bedoelt het zoo kwaad niet. Laten we nu eerst maar eens een borrel gaan drinken.

'k Zeg — Dà hedde goed gezeid Verdonk!

— En waor motten we nou gaon kongressen?

— Hier, bij mij op kamer! zeit d'n pensioenganger. Hier zij we er!.....

We gonken naor boven; nog al 'n aorig kamerke, mè veul printen van naksche djerns, en naor buiten uitzicht op zo'n stinkgracht.

'n Stuk of wat van die wijnderige heertjes zatten der al. Allemaol van de letterkunde, zeit ie. Zo'n klein menneke mit 'n bril op de neus zat 'n pampiere stinksegaoreke te rooken.

— Hier heb je meneer De Groot! De gevierde dichter van „Lentebloemen", zeit d'n pensioenganger.

— Ah,... meneer Hanje van Mie! Ik heb al zoo dikwijls over u gehoord, zeit ie.

'k Zeg — Nou, ikke van ou anders nog nooit. Maar Jac. van Looy en Van Eeden kommen die niet? zeg 'k tegen d'n pensioenganger. Hadde die der nie bij kunnen vragen?

— Nee, zeit ie. Die zijn al te oud; die fuiven niet meer!

'k Zeg — Nou, da ha'k anders nog wel aorig gevonden; daor he'k tenminsten is wat van gelèzen!

Medeen kwam der iemand mè groote stappen de trap op loopen.

— Dat zal Joost zijn! zei Verdonk.

'k Zeg — Joost?... Is da òk al 'n dichter?

'n Dikke jong me'n vrindelik gezich en 'n groote steenpuis in de nek kwamt er in.

— Of dat 'n díchter is!? zei de pensioenganger. Joost van den Vondel?... Heb je daar nooit van gehoord?

' k Zeg -- O, dieje? Ja... maar ik wies niet dat da nog maar zo'n jungske weur. Ik meinde dat de meester daor vroeger op school al over sprook?

— Ja, maar ik ben er vroeg bij geweest! zei Vondel.

Hij sting den heelen tijd maar te lachen.... 'k Geleuf sekuur, dat ze me met hùm der òk al mee tusschen gehad hebben, zoo van achteren bekeken!

...'t Was anders wel 'n aorige jòng! — D'n pensioenganger 't vierkantige fleschken is uit de kas gehaold en ingeschonken en toe 'n fíjne segaor opgestookt en wat gepraot. Ze prambierden mìjn van alle kanten d'r tusschen te nemen: — Of dat dien eenen hààn van mijn nog zoveul èier lei... en of dat da waor weur, dat de vrouw van mijn d'n pensioenganger gekust had en dat ie daorum weg gemotten had?... 'k Zeg — Jà! „Kussen"; mit de pôllepel um de kop!

Afijn 't gong der lollig heer. En ze schonken mijn

maar in; en maar schik, dat ik 'm zoo gauw naor d'n onderwereld kon jagen! 't Wier hoe langer hoe meer spiktakel! Dien De Groot zat z'n eige maar dik te maken, dat de dichters zoo slech' betaold wieren. 'k Zeg — Ja jong! Dàn de keujeshandel dáór zit méér aon!

En hij miek z'n eige toch overstuur!

Mit de béén over tafel, en maar praoten en z'n eige maar mit de hànd deur 't haor krabben.

'k Zeg — 'k Geleuf, da ge 'n bietje last van juk aon de kop het?

— Ja; zeit ie, ik heb tegenwoordig wel eens last van kongessies!... of zoowat nuumden ie't.

'k Zeg — Oòò, hedde dáór las van?... Afijn; och wij numen ze gemeinlik nou maar zoo mè zo'n gewóne naam; da weette wel! Maar làstig is 't! 't Kleine djernje van me het ze lest ok wer gehad. Ge kunt er duk ok al niks aon doen. Op schôl, dan ziten ze daor neven mekaore die kijnders, en dan hedde ze veur da'ge 't weet! En hier mit al die stadschen vuliken in de trem!

Ge mot de kop mar is goed mè brandewijn wasschen!

...De anderen die lachten 'm uit, dat ze der rood van wieren, maar da vond ik kijnderechtig; want da's waor, ge kunt er duk niks aon doen!

— Kom Hanje houd je glas nog maar een bij, zeit d'n pensioenganger. En steek eens een nieuwe sigaar op!

'k Zeg — 'k Vijnd 't toch wèl plezierig zo'n kongres. Alhoewel, da'k eigelik wèl gedoch had, dat 't 'n bietje anders zou zijn!

— Ja; maar zóó gemakkelijk kom je er niet af! zei Verdonk. We zijn hier allemaal bij mekaar gekomen om eens een van die stukjes van je te hooren; dan kunnen wij daar vast eens over in de krant schrijven en de menschen aanbevelen om het te lezen als je dan een boekje uitgeeft.

'k Zeg — Dus zoveul as „kretiek" zouwt de meester zeggen!?... Ja nou; houw de moel dan maar is efkes.

Ik haolden 't schrijfboek uit de zak daor de vrouw de stukskes uit de krant veur me in opgepläkt had, en ikke veurgelèzen van „Frans Rosier".

Toe 't uit weur; zullie allemaol in de hand aon 't klappen:

— Bravo, dat heb je er goed afgebracht. 't Is kolossaal!...

— Dat zou dunkt me wel iets voor de Nobelprijs kunnen zijn! zei Vondel.

'k Zeg — Wat is da veur ding?...

— Dat is 'n prijs van vijftigduizend gulden. Die wordt ieder jaar uitgereikt voor wie 't beste verhaal heeft geschreven.

— „Vijftig duizend?" zeg 'k. Maar ge zult 't wel liegen.

— Nee 't is de zuivere waarheid!

'k Zeg nou: Da kos 'k bes gebruiken; maar daor zal zo'n stommen boer as ik wel nie veul kans op hebben, want dan zullen der wel veul liefhebbers zijn!?

Ja; maar der weuren nie veul die zukke lollige stukskes schreven, zeiën ze. En die mosten ze juist hebben!

'k Zeg — Ja; te minste dieje, die ik gelèzen heb daor was nie veul aon. Zoo sjegrijnig as dien Van Eeden, en dien Kloos en Couperus zukke vervèlende kjerls en zoo kijnderächtig; en dan zukke schuinsmarcheerders as dien Kweerido en dien Heijermans... Maar dien Valkland dà was nog wel lollig; da kon nog wel is 'n kwaojen konkerent zijn!

Vondel begon te lachen.

— O ja, zeit ie. Daar moet je vanavond heen, hè? naar dien mijnheer Valkland!... Nou, dan moet je dáár ook maar eens flink opspelen over die schrijvers, vooràl over Heijermans; dat zal hij wel graag hooren. Die twee kunnen mekaar niet uitstaan. Die hebben ruzie gehad over een kritiek.

'k Zeg — Nou laot dat maar aon m'n over!... Maar nou mosten we ers is 'n eind de stad in kuieren.

'k Viet den hoogen hoed, en wij der samen op uit. Wij ers is aongestoken in zo'n klein kroegske daor ge op 'n tonneke mos gaon ziten; gin ins gin stoelen.

'k Zeg — Nou da vil me nie hard mee; ok al nie veul mooier as in „Nooit gedacht".

'k Zeg: Nou gaon've da groote kafé daor is in, zeg 'k, toe've in de Kalverstraat kwammen.

— Och nee, laten we dat nou maar niet doen, zeit d'n pensioenganger. Dat café daar is veel te duur!

'k Zeg — Da kan mijn nie schèle. Ik traktier 'n keer. Kom vort jonges!

Maar d'n pensioenganger stond maar te treuzelen.

— Dat kun je toch niet dóén! In Polen! zeit ie, tegen Vondel. Als er toch kennissen zitten! Dat gaat toch niet!

'k Zeg — Nou wa hindert dat? As der vrindjes van jou zitten, die kunnen der òk wel eentje van me krijgen. 't Kan me vandaog niks schèlen, aldat 't m'n 'n halve koei mot kosten!...

't Zat er al vol minschen; maar bij 't raam was der nog 'n taofeltje vrij.

'k Lèi d'n hoogen hoed onder de stoel en sloeg is op taofel.

'k Zeg — Jonges, 'k begin der goeie schik in te krijgen.

— Héé j... Keldèr schrauwden ik. Kum is efkes hier jong!

De minschen der umhen begosten te lachen.

— Je moet niet zoo'n bek op zetten! zei d'n pensioenganger me'n rooie kop.

'k Zeg — Dan mot ie ok mar komme!... Vijf boerekejèkskes! zeg 'k tegen d'n kelder.

— Dat hebben we hier niet meneer!

Dan maar vijf klare mè suiker!... Héé j pas 'n bietje op! zeg 'k tegen 'n heer die achter m'n um liep en m'n op de rand van de hoed trooj. Ik he'm van Bram Kuiper geleend!

— Maar wie legt er nu ook z'n hoed op den grond!? zeit ie. Daar ginds hebt u 'n kapstok.

'k Zeg — Die kjerls hier in Amsterdam die vijnd ik

niks oarig. Vuls te veul praotjes hebben ze. En niks gin rispèk veur 'n minsch, aldat ie 'n hoogen hoed op het, en 'n zwarte jas aon. 't Zou toch bes hebben kunnen gebeuren, dat ik 'n domenie weur; da kan zo'n kjerl mijn toch ok nie aon 't gezìch' zien!

...Maar de djernjes daor he'k méér schik mee!

We zeuten vlak aon 't raam. Der kwam krek 'n iezend deftig juffertje veurbij, me'n haoze-velleken um d'n nek en 'n teschken in de hand.

'k Zeg — Wat hebben ze daor nou toch in zitte?

— Nou; zoo van alles! zei de pensioenganger. 'n Beurs... en 'n tramkaartje... en 'n fleschje odeur, en 'n zakdoekje.

'k Zeg — Ja nou dan zal ik in 't vervolg d'n zaddoek van mijn ok in 'n koffertjen meedragen motten!

Maar ànders: Líeve djerns zíjn 't hier. En ik geleuf da se veul zjenie in mijn hebben! Ze kijken gedurig zoo naor mijn, as ze veurbij kommen.

Kijk dieje daor nou wer is onder dien grooten hoed uit loeren en tegen me lachen!

— Ja, ja, zei d'n pensioenganger. 't Is maar goed dat Tonia 't niet ziet!

'k Kreeg hoe langer hoe meer schik in 't kongres.

'n Poske laoter, toe 'k m'n eigen efkes bukte, umdat ik meinde, dat 'k 'n dubbeltje onder bij de poot van de taofel zag liggen, heurden-ik dat er wat bij m'n in de boks krakte.

'k Zeg — Och Heereminschen, nou scheurt m'n 't op-

. . . Lieve djerns zijn 't hier. En ik geleuf, da se veul zjenie in mijn hebben! . . .

naaisel kepot, dat de vrouw der ingeleid het. Ik vuul 'm al afzakken!

Ik viet 'n touwken uit de zak: 'k Zeg — 'k Weet 't goed geprakkezierd. Die bijnd ik der zóó um hen!

— Ja maar, ben je nou rázend! Dat kun je híer toch niet doen, zeit d'n pensioenganger.

Ga daar ginds maar aan het eind van de zaal; daar die deur met een spiegel er voor.

Ikke der hen, en dat daor is in örder gemakt; en toe gauw weerum, want ik doch bij m'n eigen: anders kan 't goed gebeure, dat ze me in d'n tijd d'n borrel van me hebben leeg gedronken, veur 'n lolletje.

Maar ze weuren vuls te druk mè mekanderen aon 't rizzenieren. Joos Vondel zat mit 'n rooië kop maar te pruven en wonk tege de djernjes die der veurbij kwammen; en De Groot zat z'n eige maar wer mit de hand deur 't haor te strijken en aon 't snörreke te pluizen, en mar àldeur over de spiegelegie; of hoe dat ie 't nuumde.

'k Doch bij m'n eige, hoe 's 't nou toch méúgelik dat 'n minsch z'n eige daor zoo overstuur mee kan maken!?

— Ja, ja, zeit d'n pensioenganger. Als hij eenmaal de sluizen van zijn welsprekendheid heeft opengezet!...

— Hanje is er al stil van geworden, van den weeromstuit, zei Verdonk.

'k Zeg: ...Jaaa... Och jao... Neeje dà nou niet. Maar van sluizen gesproken! Um oe de waorheid te zeggen, 'k zij bang, da'k 't mit d'n kastelein aon de stok krijg. Hij zit daor achter da beffet gedurig zoo naor me te lóéren!

— Ben je dwaas; waarom? Je hebt toch niks gedaan!

— Jaowel jong... Sst nou; nou kijkt ie wer!... „Slúíze" jong!? Daor gunt! Da weette wel, daor 'k krek gewist zij, daor is 't níe pluis! Ik trek daor aon zo'n ding, aon zo'n postelijne handvat! En op ìns!! Daor géét me daor èrges 'n sluis open za'k mar zèggen; of da er 'n déúrbraok aon d'n Rijndijk weur. En da bléét maar aon de gang; en maar sóézen en maar kletteren!... 'k Zij bang zat, dat 't heele huiske daor onder waoter lupt; meschien da'k 't een of ander kepot getrokken heb... daor; zo'n sluis of zo wat; ik wit 't òk nie! Maar 'k zeg, waorum schrijven ze 't er dan ok op? „*Trek!*" sting der op. 'k Het 't eiges gelèzen!

Ze lachten der eige half kepot. D'n pensioenganger vielen de manen over de oogen.

'k Zeg — Ja gullie het goed lachen. Maar da kan me centen zat kosten as ze 't merken!

Als 't anders niet is, zei Verdonk, dan wees maar gerust. Die sluizen zijn allang weer gesloten!

'k Zeg — Is 't sekuur waor?... Nou; da's 'n pak van m'n hart!

D'n kelder kwam der aon, mit 'n paor bällekes gehak en 'n bietje selderij der over, veur Vondel.

'k Zeg — Gif mijn ok is 'n stuk of vijf zes van die dingskes.

— Ja, maar we gaan zoo eten! zei Van Dijk.

'k Zeg — O, da hinder niks; da's zoo maar bij wijze van veurpruufke!

'k Zeg — Daor krijgde goeie dors' van, zeg 'k toe 'k ze op had had. Nou beginnen we nog is overnij!

We vieten der nog 'n paor... — En nu moeten we langzamerhand ook eens op stappen, zei d'n pensioenganger.

Hij wunkte d'n kelder, en wij vas' onder de hand betaold.

— Eene gulden négentig!? zeg 'k. 't Is nog schand, 'n dubbeltje veur zo'n onneuzel bälleke gehak!

— Afijn hier hedde twee gulde!

De anderen zetten d'n hoed op.

— Ga je nu mee Hanje?

'k Zeg — Jao, maar waor blijft ie dan toch?

— Keldèr!?

Maar hij deej mar krek of dat ie 't niet heurde.

— Keldèr!! schrauwden-ik al wer harder.

— Zet toch zoo'n bek niet op, zei d'n pensioenganger. Alle menschen kijken naar ons. Wat moet je nù weer hebben?

'k Zeg — Ja, laot ie dan ok kommen. Ik mot nog 'n dubbeltje van em hebben!

— Ja maar je dient die man toch ook een fooi te geven.

— Waorum? Ze geven mijn òk nooit niks present!

Maar veuruit dan maar!

We gonken naor 'n ander kafee um te èten en d'n pensioenganger traktierde op wijn. Alles begon me veur de kop te schiemeren.

'k Zeg — Da's kwaod grèi! Ge kunt bèter twintig boere-kejèkskes vèlen, as 'n half fleschke wijn!

'k Weur goeie vrinden mit Vondel geworden.

'k Zeg — Gij mos maar is bij ons in Modderwijk kommen wonen. 'k Zou 'n aorig djernje veur oe wèten: Antje van de Neuteboom. Da's nog 'n goeie dikke. Daor hedde nog is wat aon. En van klinktum het ze òk maar zat!... Dan hoefde den heelen dag maar niks mer uit te vuren as vjersen maken!

— Ik kom sikuur de volgende maand eens kijken, zeit-ie. Maar apropoo betaal even het diner voor me! Ik heb vergeten geld bij me te steken. Straks loopen we wel even bij me aan en dan krijg je 't meteen weer terug.

Naor d'n eten gonken we der weer op uit, um 'n kummeke koffie te gaon drinken, en toe 'n bietje hen en weer gekuierd!

In de Warmoesstraat kwammen we veurbij 'n pottegraaf.

— Zeg, lui. Ik heb 'n idee, zeit d'n pensioenganger. We laten een kiekje maken ter eere van 't letterkundig kongres..... Wacht even! zeit-ie; en hij medeen de straot in.

Efkes laoter kwam ie wer weerum en toe had ie daor nòg zo'n sterdentje bij em, en zo'n juffertje met 'n halven entvogel op den hoed en van die kousen mè kijkgaotjes.

'k Wier deftig veurgesteld: Homerus hietten ie; òk al 'n dichter, en zoveul as 't meisje van em.

'k Had 't er anders niet èrg op veurzien. Ze stond daor maar zoo tegen me te lachen en mè van die zwart-ächtige

oogen naor me te kijken, da'k der tureluursch van wier... En 'n wolk van haarolie um der hen, da ge der wel 'n uur in de wijnd kos ruiken.

'k Noom den pensioenganger is efkes ampart. Ik zeg — Kende gij dien djern!? 'k Vertrouw 't nie zoo hard! Zouwd dat er nie zoo'n bietjen een van de Fielemantee zijn?

— Ben je nou gek? zeit-ie. Pas maar op, dat Homerus 't niet hoort!

Vooruit er in jongens!... Corry! Jij moet er ook bij op hoor!

De àndere stonden eers nog wat mit 'r te smiespelen. (Laoter hè 'k 't begrèpen, dat 't afgesproken wèrk weur!) En die djern stond maar te lachen.

'k Most er anders niks van hebben um daor in te gaon. 'k Hield de hand in de zak aon de portemenee. Maar 'k dink — as 't zo'n soort roovers-hol is, dan slao 'k ze mit de tabaksdeus veur de kop en dan sméér 'k em; nèt zoo hard as ik kan!

Maar da vil zat mee; 't was 'n gewone pottegraaf. 'n Gróót illetriesch lich' as 'n maon hong der; en hij ons op 'n rij gezet! Ik stond aon d'n anderen kant neve die djern... D'n pensioenganger stootte mijn aon. — Zèg, zeit-ie. Je moet die dame eens een beetje 't hof maken. Die Homerus is zoo jaloersch!

...Nou, dàt he 'k altij gjern gedaon; en 't was 'n lief djernje; dus ik al is zoo de kompelmenten gemakt. En ze wou maar wàt bes! Ze kwam ielekeer al dichter tegen

m'n aon staon. Néé; da's waor!... 'k Zij 'n getrouwde kjerl. — Maar afijn! 'k Zij der nou al wer vergèten!

Ze haolde 'n fleschke odeur uit 't täschke en mijn 'n heelen boel op de zaddoek gedaon. Homérus keek lillik. Maar 't schol mijn niks!

'k Zeg — Dà's waor juffrouw. A'k Tonia nie had!...

— Is dat je vrouw? zei ze.

— 'k Zeg — Ja! Ongelukkig genoeg. Nee, dà mag 'k nie zeggen... Maar ziede ze kijkt altijd zoo zóér En a'k dan zoo'n schoonen blom zie van twintig lentes!

...Ja, zeit d'n pottegraaf. Als die dame daar zoo staat te lachen kan ik geen opname maken.

'k Zeg — Wach' maar is; 'k zal d'r wel is efkes onder d'n èrm vatten, dat ze'n bietje stil steet!

— Hei, hei! riep Homerus.

Maar ik had 'r al te pakken en medeen drukte d'n pottegraaf op da bälleke: — Afgeloopen!

Wij der weer uit en 'n potje bier gaon drinken in zo'n café; mè meziek was der bij: 'n paor juffertjes in 'n witte jurk die spulden op de viool. We hadden 'n lol jong!

Ikke maar gekheid gemakt mit dien djern van Homerus; ze trooi me bij ongeluk onder tafel op de voet.

'k Zeg, Heej! Pas op, dat ge me de Zondagsche klomp niet kepot trapt; anders kunde 'm betaolen.

En zij toch aon 't lachen... Toe've buiten kwammen wier ik 'n bietje schiemerig in de kop. Ik viet Vondel onder den arm en aon 't zingen: „Wij gaon kongressen, wie geet er mee!?"...

Maar d'n Pensioenganger wier vuil:

— Hou toch je fatsoen! zei-ie. En jij ook Joost; we krijgen sikuur herrie!

En dien Homerus, die was ok al kwaod leek 't wel; 'n bietje jaloersch natuurlik. Mij bleef teminste 'n heel eind mit die djern achteraon.

We kwammen daor op den hoek veurbij zo'n suikergoedwinkel. 'k Zeg — Jonges 'k mot nog wat lekkers veur de kijnders koopen... 'k Gao de winkel in; maor toe 'k der wer uit kwam: Geen *minsch* meer te zien!

'k Doch', da'k der daor nog schielik een 'n andere straot in zag gaon, en ik riep nog is:

— Vondèl!... Maar medeen kwam der 'n veldwachter op m'n af. — Houd jij je 'n beetje kàlm! zeit-ie.

'k Was wuust; da's waor. Maar 'k dink: 'k Zal oe wel krijgen, Joostje. 'k Heb oe wel deur, mit 't danéé!

Maar 't was al over zeuvene. Dus 'k dink: Nou ers maar op „zaken" uit!

'k Vroeg aon zo'n agent hoe da'k 't beste naor d'n Amstel kwam. — Lijn 9! zeit-ie.

Ik daor op zo'n plein gewacht. En druk dat 't er was. Ge kon maar hen en weer springen mit al die karren en rijtuigen. En dan die smerrige Ootemebiele; ze zouwen 'n minsch tege de boks aonrijjen of dat 't 'n keujen is... Eindelik kwam d'n trem en ik derop af. — Is dit trem négen?

— Jawel! zei de kondukteur. En hij daolik zoo vrindelik tegen mijn lachen; en waor dat ik hèn moes? Maar ik ken dat allang; dan motten ze 'n fooi van oe hebben!...

Dus ik deej maar lillik. 'k Zeg: Dat weet ik eiges wel! En onder de hand, ik maar geluisterd as ie zoo'n straat afriep. Maar „Amstel" kwam maor nie. 'k Kreeg der pijn in de buik van! Maar ik wou 't aon gin minsch vragen. Dan zien ze daolik, da'ge gin héér uit de stad zijt, en dan dinken ze daolik — alwèr zoo'n stommen boer uit de modder!...

...Maar da dúúrde 'n poos!! D'n kondukteur keek al is naor mijn!... En eindelik zat er haos gin minsch meer in. Toe ie wer stil hield stapte de leste der uit... Ik bleef maar zitten!

— Nòù zul je der toch uit moeten vrind! zei d'n kondukteur. 't Is hier 't eindpunt!

— En d'n Amstel dan? zeg ik.

— O, dat is heel aan d'andere kant van de stad!

— Wel verdraaid! zeg 'k; dan het ie me der tusschen gehad. „Lijn négen!" zeit-ie.

— Jà! zeit-ie. Maar dan had je eerder uit moeten stappen.

Nóú; daor holp nie veul aon. En ik heelemaal wer mit d'n eigesten trem weerùm!

— Toe 'k der uitgestapt was, ik nog is gevragen en eindelik 't beróó gevonden!

Ze wouen me ers nog gins ins inlaoten. Maar 'k zeg — Ja; hij het eiges gezeid, dat ik mit genoegen moes kommen.

Afijn, dan moes ik maar meegaon.

Hij zat daor aon 't eind van de gang in zo'n kantoor,

zo'n kjerlje mè 'n dik-ächtig gezich... Hij lijk veul op Lewie die d'n melkwagen rijdt, maor dan deftiger! 'k Had van te veuren alles krek uitgerèkend, hoe da'k 't zeggen zou, maar toe ie daor zoo mit die oogskes naor mijn zat te loeren achter 't beroo, toe wier 'k toch zoo zemel-ächtig da'k niks meer wies.

'k Lei d'n hoogen hoed op 'n stoel en gong der haos boven op zitten; en hij lachten is 'n bietje... 't Was anders gin kwaojen kjerl.

— Waar heb ik het genoegen aan te danken? zeit-ie.

'k Zeg — Och ge hoef me der nou nie veur te bedanken, zek 'k. 't Is maar, da'vve mischien samen zaken kosten doen!... En ik em verteld wie dat ik weur en van 't buukske: — Afijn, da het d'n pensioenganger oe al verteld... Frits van Doorn, die bij oe gewest is um der over te praoten.

Maar daor wies ik niks van af, zeit-ie; die kende ie niet, zeit-ie.

'k Zeg — Dà's vrimd... Afijn, dan zijde da zeker wer vergèten.

'k Haolde 't schrijfboek uit de zak. 'k Zeg -- De vrouw het al de stukskes bij mekaoren derin geplekt lees der maar is een, ze hebben der allemaol schik mee gehad bij ons in 't dörp.

Ja, dat hoefden-ie niet te lezen, dat geloofden-ie wel, zeit-ie. Maar da viel nog lang nie mee zoo'n boek in den handel bringen. Der weuren der al zoveul; en het kostte 'n hoop geld!

'k Zeg — Ja, maar ge kunt 't nooit wèten; misschien, da'k dan ok nog dien Nobelprijs lôt, daor die stedentjes van sprakken.

En dáór most ie toch op ins um lachen!

— De Nóbelprijs!? zeit-ie.

'k Dink — Ja; gij het er òk liever gin nije konkurrent meer bij!

'k Zeg — Ja nou der zijn der anders nie veul, die zoo lollig schrijven as ikken en gij! ...De meeste zijn zoo ververvèlend.

— Heb je dan nog al eens wat gelezen! vroeg'tie.

'k Zeg — Ja: „Vjerse van Kloos" en zo'n dik boek van Jak van Looy... Och en da zijn de slimste nog nie... Maar dàn die vùliken as dien Querido en mè name die „Kamertjeszonde" van dien Heijermans!..... 't Is nog schànd! zeg 'k.

Hij zat al zoo vàlsch in z'n eige te grillen! 'k Doch, dáór het ie schik van!

'k Zeg — Ja, ze mosten zo'n vent in de kas' zetten? As de vrullie 't in de hand krijgen, dan worden ze heelemáól gek!... Och veur míjn hindert 't nie.

— Zeg eens! zeit ie. Wat is dat voor 'n meneer, die je naar me toe gestuurd heeft... een student zeg je!?... Dan heeft ie je dat zeker óók gezegd, dat je dat van Heijermans tegen mij moest zeggen!?

'k Zeg — Nee; dà he'k van m'n eige. Da's waor; da vijnd ik meer as erg, dat ze zukke goddeloos smerrige dinger durft te schrijven!... 'k Schaamde m'n eige veur de meid!

— Nóú, zeit-ie. Dat is wel eens aardig om dat zoo eens eerlijk te hooren, want dat heb ik zèlf geschreven dat boek: „Valkland" is maar een aangenomen naam van me. Ik heet Heijermans.

'k Doch — Och Harrejennig; daor springt me de knoop van de boks!... 'k Zeg — Oo, maar 'k vond 't ok wel móói!

— Ja, zeit-ie. Dàt merk ik.

'k Wies nie wa'k zeggen zou. 'k Zeg — Nee da's waor, want ik heb 't gin eens gelezen. Allinnig maar 'n paor woorden.

Maar hij was op ins zoo deftig.

— Vèrder niets? zeit-ie. 'k Heb weinig tijd!

'k Zeg — Ja, zoude gij dan dat boek veur mijn kunnen drukken... of óvernemen? Ge kunt 't veur 'n klein bietje krijgen... 'k Doch' as ik hier maar weg zij!

— Ik ben geen uitgever! zeit-ie.

— Ja nou lees 't dan maar is; dan kunde oe nog bedenken!... 'k Lei 't schrift der gauw neer, zette d'n hoed op en ik der van deur.

Toe 'k wer buiten kwam he'k ers is gevluukt, en toé 'n dubbelden pruim tebàk gevatten... 'k Was hèllig!!

'k Liep 'n eind deur, en uitgerèkend wat 't me dien dag al gekost had. En nou niks verdienen!

...Maar dien Vondel!... Die twee gulde veur 't denéé die za'k hebben, dink 'k.

Ikke veur 'n dubbeltje segaoren gekoch, en aon d'n winkelier gevragen of ie bijgeval ok wies waor dat Vondel woonde: zo'n dikke jong mit 'n puis' in de nek!?.....

Nee, zeit-ie... Maar hij is in zo'n grooten Statenbijbel gezoch: — „Vondel!"... J. Vondel! zei-ie. Oudezijds-Vóórburgwal 63, vroedvrouw en masseuse; kan het dat ok zijn?

'k Zeg — Ja nou, vroedvrouw is-tie nou eindelik niet; maar da zal dan wel zoveul as z'n móéder zijn! — Wel bedankt!

Ikke der op uit en mè veul moeite de straot gevonden, en toe m'n eige half gek gezoch naor nommer 63. Mar da was d'r niet; 62 en 64 en niks der tusschen. Ik gong is heuren in zo'n klein ,smerrig kaffeetjen ofdat er bijgeval 'n nummer tusschen uit vergèten weur. — En die minsche mijn uitgelachen!... — Da zat aon d'n overkant, zeiën ze!... Stommen ezels daor in de stad! Altijd vrimde kunsten uitprakkezieren. Nog gin ins tèllen kunnen ze.

En toe 'k 't nummer dan had, toe begòn 't pas!

Ikke m'n eige ers haos kepot getrokken aon zo'n knop aon de deur. Zo'n heer die der veurbij gong kwam kijken en natuurlik òk al wer gelachen; en toe hadden ze daor dan zoo'n heel klein knopke aon de kant, daor moste op drukken... En zoo was 'k dan al aorig uit m'n heméúr.

Eindelik gong de deur zo'n klein bietjen open. Maar 't was der zoo donker in da portaol. 'k Zag gin minsch; maar 'k zei maar:

— Goeiën avond!... Mar ze zeiën heel niks weerum. 'k Dink: Lompe vèrkes!

'k Zeg woont hier juffer Vondel?

Alwèr niks!... 'k Had daor heel uit de vjerte wel heuren

schrauwen, maar ik wies nie, dat da veur mijn weur. 'k Douwde de deur 'n eind wijer open en toe zag 'k dat er gin minsch stond. Maar medeen al wer van héél boven aon de trap:

— Wíe daor?... En zoo gìftig!

'k Dink: Wat deksel; hoe het die kjerl 'm daor zoo gauw wer naor boven gesmeerd!? Dan is dien Joost zeker al wer thuis, en dat ie mijn in de gaoten het.

...Wie... dááár??

— Ikke! riep ik werum.

— Wìe is dat, stommerik!? schrauwde de kjerl. En 'n wijf kwam der ok al bij, en zullie aon 't schelden.

'k Zeg — Gif me liever die twee gulden mar is werum, die 'k aon da lieve zoontje van oe geleend heb.

— Wel vrr... hìer en gunter, schrauwde da wijf, wat mot jij fan me sòùn hibben?

...Zo'n àkelike spraok! Ge kunt nog gin ins verstaon wat ze zeggen.

'k Zeg — Ja nòù kum dan mar 's beneje! Waorum lupte dan wèg a'ge zuiver zijt?

— 'k Zal beneden kommen en je de deur uit gooien! schrauwde die kjerl. En daor héúr ik der een op de trappen. En op ins krijg ik 't toch benàùwd, zooas 'k 't nog nooit gehad heb... 't Dink: — Daor in die smerrige bandietenbuurt. — Nou vermòòrden ze me òk nog!

'k Bonsde de deur dich... En ik aon de loop... Nèt zoo hard a'k kon!

Maar 'n eind wijer hield ik stil. 'k Schaamde me veur

m'n eige. Ik keek achterum; en daor aon de deur stonten ze nog te schrauwen en te vluken.

— Lillike stadsche vlooienvangers! riep ik weerum. Oplichters, zijde; allemaol.

En toe zij 'k rech deur geloopen naor 't stesion.

De haoren stingen me nog overeind, toe 'k der aon kwam.

Aon 't befet ers 'n paor fleschkes bier gevatten um te bedaoren en 'n bietjen op te nuchteren, en 'k weur blij da'k wer in de trein zat. De been' deejen me zeer van mujigheid en alles schiemerde me veur de kop. Ik trok de betínes uit en gonk lankuit over de bank hen liggen.

Bij ons aon 't halt wier ik ers wakker, deurdat de kondukteur me bij de voet rok en zei da'k der uit mos.

De vrouw lag al lang te slaopen toe'k thuis kwam, maar deur de kouwe voeten van me wier ze wakker!

— Hedde veul buukskes verkoch? was 't erste da'se zei.

'k Zeg — 'k Zij toch nie naor de màrt gewist!... En gao nou maar gauw wer slaopen, want ik zij te muuj um te praoten!.....

Wa ligde nou toch wer te woelen?

— 'k Kan de zaddoek nie vijnden, zei se: 'k Hè lillik kouw gevatten!

'k Zeg — Hier, vat de mijne dan maar!

'k Heurde der al zo'n bietje aon d'n zaddoek snuffelen, en toe zette ze der eige op de elleboog overeind.

— Hè, hè! zei se. Wat ruikt die lekker naor ooleklonje. Hoe kumde dáór aon?

— Och... van dien djern, zeg 'k. Van Homerus.

— Van wèlke djern?

— Och!... Lao me toch mè vreej!

— Maar zèg dat dan ers nou is!?

Ze schudde m'n aon d'n schouwer, maar ik deej maar krek of da'k sliep...

— Hànje!!.....

— Hóúwt dan toch de moel, minsch. Dat ìs gin ooleklonje. Da's van die jànnever uit Amsterdam. Ik hè nou gin tijd um te praoten!

...Chrr!... Ge heurt toch da'k slaop.

Maar d'n volgenden dag begon ze der al wèr over. En de kleine jonges òk al aon zaneken: Wanneer dat da boek nou verkoch wier en of 't nog gin 32e weur?

'k Zeg — Leuter me nou maar nie meer over da boek, want 'k heb pijn aon de kop. 'k Schèi der uit mit de letterkunde en d'n volgenden maond teiken ik veur de geheel-onthouding!... of anders veur de afschaffing!... Of afijn; misschien duuj ik da nou ok wel niet!

'k Was lillik brommig, d'n heelen dag!

En zoo wèrm in de kop en alles jukte me:

'k Zeg — 'k Geleuf, sekuur, da'k òk al kongessies heb!

— Wat ìs da? zei Tonia.

'k Zeg — Och, da's zoo'n nijmodisch soort uit de stad!... Gee me da kleine fléschke mè brandewijn maar is!

Maar den volgenden dag was 't al wer over, en had ik wer veul meer edee derin:

'k Dink: mit dien Nobelprijs da weur toch 'n mooi ding, al liegen ze der dan ok de helft van. Maar laot 't dan vijftig gulden zijn!... Kom vort! Ik schrijf nog 'n keer aon dien kjerl, aon dien Valkland... En dàt laot ie de kat wijs maken, dat hij twee namen het; wat zal ie 'n lol gehad hebben dat ie mijn der zoo tusschen had..... Weette wat; ik stuur em maar is wat vèrkes-pruimen, die zijn toch gin cent weerd tegeswoordig.

Ik pakte medeen 'n mandje vol in en deej der 'n briefke bij, da'k em veurstelde um de winst te deilen, as hij dat veur m'n in örder wou maken. En toe stiekum dat de vrouw 't niet zag 't achterhuis der mee uit en ikke der mee naor 't spoor.

— Hedde goed gekongrest? zei Bart-de-boks. Véúl buukskes verkoch?

'k Zeg — 'n Héélen bèn vol!... 'k Gaoj der krek mee naor 't spoor um ze weg te sturen!

Toon stond veur d'n huis de sloot uit te graven.

— En hadden ze gin schik mit de veurdrach van oe? schrauwden-ie.

Hij kwekte 'n schup vol suikelaod op de kant van de weg in 't gres, dat de inkt m'n in de oogen sproot.

'k Zeg — Ja jong. En hééle merakel deftig ontvangen hebben ze me.

'n Vigelant mè twee peerden aon 't stasion um mijn af te haolen; en 'n palfernier der bij!

— Bel verstomd! zei Toon.

— Ja; en 's avons de meziek van de Amsterdamsche hermenie laoten kommen um veur mijn te speulen; en d'n doomenie 'n toespraak gehouwen tegen mijn!

— Bèl verstòmd!? zei Toon.

— En menister Heemskerk he'k ok nog gesproken; hij had de haor in den krul gezet en d'n Zondagschen pantelon mè stripkes aongetrokken... Hij zèi, dat ie mit de konegin der over zou sprèken um mijn 'n lintje te gèven!

— Bèll verstomd nog is toe! zei Toon... Maar ge lieg et toch zekers?

'k Zeg — Jàà... Dà nou wèl!

Affijn; a'ge zoo is in de stad gewist zijt, dan hedde nog is wat te vertellen!

En vorders ielk oogenblik maar aon d'n uitweg gaon kijken of de post der nog nie aonkwam.

— Hedde niks veur me, Jansen, daor letterkunde op steet of zoo wat!?... Niks?... Gin aangezich of 'n krispendensiekaort?

Maar alle dag weur 't wer 't eigeste:

— Vandaag niet, Hanje! Maar mèrgen za'k bèter oppassen!

Eindelik op 'n middag kwam'tie der aon, mit 'n päksken in de hand.

'k Gooide schielik de mestgrup weg, trok de boks 'n eind op; en ik der op af.

't Hart bonsde me van geweld.

...En 'n drukwerk veur de vrouw van oe! zei Jansen.

'k Zeg — Bel minsch; wa zu'vve nóú hebben!... Tonia, kum is gauw hier!

We gonken der samen de keuken mee in; en ik onder de hand 't päkske losgemakt. 't Schrift mit de stukskes van mijn zat er in en heel niks der bij!

'k Dink: Da hedde nou as dank veur de verkespruimen!

'k Stopte 't gauw weg in de jas.

Tonia prambierde 't touwke los te maken maar de hand die rilde zoo; en alle kijnders en Antje stonten der

umhen te gapen en de vaoder van Tonia kwam schielik aonloopen um te kijken.

— Gif maar hier!... 't Bróódmes! zeg 'k... Ik duuj 't um 'n dubbeltje, dat d'n pensioenganger 't adres geschrèven het!

— Oewe Hanje; as 't maar gin stèrfkaort van tante Miet is. Die het al zoo duk' last van waoter op 't hart gehad.

'k Zeg — Maar dat doen ze dan toch niet in 'n stuk bordpampier !

— Wel verbaosd!... 't is 'n pottegrafie!

— Oewe!... dà's den pensioenganger! zei Antje.

— Hoerah!! En dà's vad! En 'n djern me'n gróóten hoed het ie aon den èrm.

— Hànje... Hanje!!!! schrauwde vaoder.

Tonia liet 't portret uit de hand vallen, en medeen stroopten-ik de pet over de ooren en smeerden-em d'n huis uit.

's Avons laot toe 't donker weur, zij 'k ers weerum gekommen. En 't holp niks wa'k zèi; maar op de rùg he'k gehad!... En lìllik ok!!

DE MUZIEK-RECENSENTEN VAN MODDERWIJK.

'n Zaoterdagmiddag was Bram Kuyper mijn achterop kommen rijen, en we zatten neven mekaoren op 't hotsel-karretje.

Bram had de pet op het oor hangen en de moel scheif op zij, van wege zo'n iezende groote tabakspruim en hij zei maar niks.

'k Had 't derèk deur, dat ie niet in z'n schik was, want

hij zat maar met zoo'n geriffermierd gezich' veur zich uit te kijken en maar aon de lijnt te melken, en ik kon em maar niet aon de gang krijgen.

'k Doch ers bij m'n eige: Hij duut 't van wege de rouwigheid veur tante Geurtje, die op stèrven leit aon d'n terring. Maar 'k dink: Hij zei lest, dat ze hum 't kammenet mit de koperen hengsels vermaken zou, en da's veul geld weerd, zei Sis de jood, dus dà kan 't nie zijn!

'k Was al is over 't een en ander begonnen, over 't uier van de koe en minister Heemskerk en zoo; maar hij bromde maar in z'n eigen en zei maar niks.

Ik krabde m'n eigen is mit de pijp achter 't oor.

'k Zeg — En hedde al geheurd, dat die djerns van d'n dokter ok al zo'n vrouwekiesrech' op willen richten?

— Hhjj! zei Bram, en hij bleef maar rech' veur 'm uit zitten kijken en maar op de pruim knauwen.

'k Dink: Wa mankierd 'm toch?... Hij zit sekuur wer iets uit te brujen...

'k Zeg — Ja jong, dan het de vrouw van mijn ok nog 'n keer kans dat ze in de twidde kamer kumt.

— Zzzzt!

Bram spierste tegen de achterbeen' van 't pjerd aon.

— Ze mosten allemaol maar is flink 'n emmer koud waoter over de kop hebben, zeg 'k, die wijven!... 't Is goddelóós hoe dat ze 't prakkezieren!

't Duurden al wer 'n pôske.

— Hànje! zeit ie op ens. We motten 'n Zóolo hebben!

— Wà veur 'n ding?

— 'n Zóólo!... Veur d'n uitvuring van De Harpe Davids! Ik heb van de middag is in de stad gëinfermierd wie dat er d'n beste weur, en toe hebben ze der een veur me op geschrèven; en nou motte gij em maar is ontbiejen umda gij zoveul als d'n sikkeretaoris zijt.

Bram haolde 'n pampierken uit 't vestjeszäkske:

„*Messchaert, oratorium en concertzanger.*" sting der op.

'k Zeg — Zijde nou heelemáól stapelierend geworden!?... 'n Zoolo!?

— Hedde „De Bètewe" dan nog nie gelezen?... In Els' laoten ze der de volgende maond òk een kommen!

'k Zeg — Oòòò!... Zóó. Dà verandert!... Die akelike kjerls daor in Elst dan toch ok. Wat hullie daor mankiert!?

Altij maar wer wa nij's prakkezieren en maar op de kop gaon staon um 'n andere minsch de oogen uit te steken.... Maar as 't dáór op aon kumt! Zóó min zijn wij hier ok nog nie! Dà zu'vve ze dan toch is laoten kijken!

Ik ging medeen mè Bram der op uit, um d'n spaorpot van d'n Harpe nao te tellen; en 's avonds 'n geheime vergadering in de school.

Ze hadden 't allemaol in de krant gelèzen, asdat er 'n Zoolo in Els' zouw kommen, dus ze hadden 't al in de gaoten; der mankierde der gin een.

't Was 'n spiktakel van belang; de meester mos gedurig mit de pook op de kachel timmeren um der de stilte in te houwen.

...Ik ben alleen maar bang dat Messchaert het niet doen zal, zei de meester.

'k Zeg — As ie mar dùbbeltjes ziet! Dan zàl 'tie wel fel worden!

— Ja maar zulke beroemde zangers stellen zulke hooge eischen!

'k Zeg — Ja nou maar we hebben verdulleme toch dartien gulden en zeuven en 'n halve cent. Laot 't dan 'n tientje kosten... 't Zou dan toch wel schandaolig zijn as ie nòg meer dorst te vragen.

— 't Kan me nie schèlen aldat 't leste halfke der aon mot, schrauwde Tinuske. Hèbben zuvve 'm!

En anders motten de jonge djerns maar 'n sprei naaiën en dan gaon've die verlotten; of 'n vet keuje!

Afijn!... Ikke medeen d'n eigesten avend nog bij de Gezusters veur 'n cent postpampier gekoch' op rèkening van De Harpe en aon em geschreven hoe dat ie der over zouw dinken?

Overal waor da ge in 't dörp kwam, wierd er over d'n Zoolo gesproken!

...Zoo gauw dat de kleine jonges van me uit schôl kwammen, begosten ze al Zoolo te speulen. De kleine Hanneske boven op de zuurkoolton ,en zingen van „aon den oever van een snelle vliet" en de andere jonges zooveul as 't koor der um hen, mit 'n stuk pampier in de hand en maar dansen en mar schrauwen van:

„En zoo lank as den lèpel in de breipot steet,
Treuren wij nog niet èn treuren wij nog niet...."

't Was mit tijen 'n spiktakel, da ge der pijn in de kop van zou krijgen.

Der weuren al 'n paor daag over hen gegaon, maar ik heurde maar niks. Ik kon de straot haos nie op kommen of ze hiewen me der over aon:

— Hoe geet 't mit den Zoolo, Hanje?... Veur hóéveel duut ie 't?... Hedde 'm al geluk gegeven?

'k Zeg — 'k Heb nog niks van em geheurd. 'k Dink dat ie 't ers nog is mit de vrouw van em mot overleggen... of misschien dat ze 'm in Elst opgehitst hebben, of dat ie vlee' jaor dien lilleken kretiek in de Bètewe gelezen het, toe over d'n ondermeester uit Slijk Ewijk, toe die Zoolo gewest is; en dat ie 't nou nie goed aondurft bij ons.

Maar dan had ie 't toch wel is efkes kunnen laoten weten!

Eindelik, 'n Deinsdag-mèrge, kwam Boereke d'n èrf over, mit 'n brief in de hand.

— Hanje! Gáúw jong; d'n Zóólo! schrauwde Tonia.

Ik vuulde da'k der bleek van wier. Ik viet ers is 'n brandewijntje uit d'n hoekkas, en toe ikke mit 't snoeimes d'n evenlop opgesnejen:

Mijnheer,

Hoewel ik gewoonlijk niet op kleinere plaatsen voor particuliere vereenigingen optreedt, zou ik er in principe

geen bezwaar tegen hebben een liederenavond bij U te geven, indien u mij voor een rustig en beschaafd publiek kunt instaan!?

De omstandigheden in aanmerking genomen, zou ik mij tevreden stellen met een honorarium van 200 Gld.

Gaarne Uwe beslissing tegemoet ziende,

Hoogachtend, MESSCHAERT.

— Da's nie veul! zei Tonia, die over de schauwer van me meeleesde. Hij mot er de reis dan toch ok al wer van betaolen, en al wer 'n schoone boord um en 'n paor mesjetten en zoowat!

— Hèèè!? Nie véúl?... Twééhonderd gulde!?

— Bèl nee jong, zijde nou gek!... Twéé gulden!... Die nullekes zetten ze der wel is dukker achter!

'k Zeg — Ja juis! En dan beteikent 't zoveul as tweehonderd!... Dáór steet 't!

Maar op ins wier 'k rebelsch. 'k Gaf de brief aon de keinders.

'k Zeg alla jonges, veuruit er mee naor de mestvaolt. Hij kan veur mijn part de goolééra krijgen. We zùllen em „tweehonderd-guldenschen" dien kjerl!

Wàch maar is! Ik zal da menneke die kunsten wel is afleeren!

Ik viet d'n inkspot en trooj al de keinders en Tonia de deur uit, en toe de jas der bij uitgetrokken en 'n varsch klunje gevatten, en ik aon de gang:

Ikken aon em geschreven asdat ie ers maar is 'n kaortje inkelde reis naor Medemblik moes vatten. Dat ze daor juis 'n rustig en beschaaf publiek veur hum hadden. En asdat er binnenkort 'n uitvuring van de zang in Ràndik weur en dat wij ze daor wel vast is veur em zouen waorschouwen.

En toe der onder geschreven:

Met vele groeten die zich noemd

Hoogachtend? (mit zo'n gróót vraagteiken der achter),

HANJE VAN MIE,
Sikkeretaris van den Harpe Davids,
Landbouwer.
Handelaar in Engelsche keujes
en Letterkundige.

'k Dink bij m'n eige, dan kan'tie is zien, dat ie nie mit zukke stomme piepboksen te doen het!

— 'k Zeg tege de vrouw, 'k zeg — Dà zal em lillik tegenvallen, dat ie ons der niet tusschen het kunnen nemen.

— Ja, zei Tonia. 'k Het 't daolik wel tegen Bram gezeid, asdat ie der veurzichtig mee zou zijn. Ge lees tegeswoordig wer zoo duk de krant, asda ge gewaorschouwd wordt veur die kwartjesvijnders en zukke flesschetrekkers. En 't zou mijn niks geen wonder af zijn, as dat den diéjen der ook zoo eentje weur.

— Afijn; we zijn der nou nog al goed afgekommen, zeg 'k.

En van die Zoolo's daor he'k ìns en veur altijd zat van!

'n Paor daag laoter was 'k den heelen Zoolo al vergèten, toe da'k op 'n mèrege den neien kantedaot van de netaoris tegen kum.

'k Dink bij men eige:

— Daor lupt ie al wer, dien akelike kjerl; mit 'n segaor in 't heuf' en 'n gruun huudjen op de kop... 't Kan 't wer lijen!... Vleeje week mijn wer krek veur de neus die hofstei afgeheugd en twintig gulden in de zak gestoken.

Zo'n Judas! Altijd motten ze der tusschen zitten die kantedaaten!

'k Zeg — Mèrege meneer! 't Duu me plezíer, da'k je nog is ziej.

Hoe geet 'e er mee? Hedde nog al goeie schik hier in Modderwijk?

— 't Gáát nog al! zeit ie. Een beetje stil; weinig afwisseling hier in 't dorp.

'k Zeg — Dà motte nou nie zèggen jong. Kortsgelejen nog al wer Kjersemus gehad... en Neijaor!... En d'n volgenden maond alweer d'n uitvuring van De Harpe!...

— Zing je óók mee? zeit ie.

— Asteblíef, zeg 'k... 'k Zij nog wel zoveul as sikkeretaris!... Maar zingen, daor he'k nou eindelik nie zoo veul mee aon de pet! 'k Kan der ok al níe veul verschil tusschen heuren of dat ze 't Wilhelmus zingen, of da'k de koei van me heur schrauwen.

Daorum gaoj ik ok gemeinlik maar zo'n bietjen achteraon staon bij den dubbelden bas, za'k mar zeggen! Dan kunde 't nie zoo krek vernemen as 't er is 'n bietje neven geet.

— Messchaert was 'n beetje duur hè? zeit ie met zo'n lilleke gril.

'k Zeg — Och neeje, dáór nou nie van! Dáór kijken ze bij ons nie zoo krek op. Maar, ik heurde, dat ie ok al níe mee-viel in 't gebruik, en daarom he'k em maar afgeschreven.

— Ik zal je 't adres eens geven van Johan de Bruyn, zeit-ie, een heele goede tenoor, een kennis van me, die binnenkort ook solo zingt in een oratorium te Elst.

Ik spierste wis aon d'n anderen kant van den weg.

— Nóóit! zeg 'k.

— Waarom niet? zeit ie.

— Al-dúrrum nie!... Wij hebben niks mit Els' van noode.

Hullie mit der illetriesche lantjerns. Zij zijn nèt zoo min 'n stad as wij!

— Ja, maar, dat heeft toch niets met dien solist uit te staan, zeit ie... 'k Heb hem er al eens over gesproken en hij zal je zeker niet te veel vragen, want het is nog maar een jonge man, die pas van het conservatorium komt.

'k Zeg — En nóú in's gehéél nie! A'vve der een vatten; dan vatten we der 'n góéien, in gin zo'n aap va n'n jong!

Maar hij had 't er nog al èrg op staon op dien vrind van em, leek 't wel; want hij teeg d'r eiges op uit um bij de bestuursleej' der over te praoten!

'k Zeg tegen den meester — 'k Zij vernieuwd hoeveul persenten dat ie der aon verdient, d'n kantedoat, aon dien vrind van em!

— Och zeit d'n meester; je wéét hoe ik er over denk, Hanje.

Je moet nóóit de dingen zoo ver zoeken, waar we allicht in eígen boezem krachten dragen, die zich, althàns met die van zoo'n jongmensch, zouden kunnen meten.

Maar we moeten den kandidaat nu maar niet tegenwerken, want binnenkort gaan ze met een lijst rond, naar ik hoor, voor mijn vijfentwintigjarig jubileum dat ik eerlang hoop te vieren... En de kandidaat heet nog al

roijaal te zijn en nu zou ik het voor mijn gevoel niet kunnen verdragen van hem iets te moeten aannemen, terwijl ik hem had tegengewerkt.

Ik ben in die dingen een gevoelsmensch, Hanje!

'k Zeg – Jao! En as ie 't heurde kon 't ok al is lich' gebeuren, dat ie ins-gehéél nie veur oe teikende...

Afijn dan zuvve'm maar ontbiejen, dien jong, dien zoolo...

'k Schreef em, asdat de kantedaot hum aangerikkemandierd had, en asda've gemeinlijk meer zukke beruumde kjerls vieten as Messchart, maar da've 't dan maar is mit 'm prambíeren zouwen.

D'n anderen dag ha'k al bescheid van em; mit 'n bod van vijftien gulden!

'k Gong mit d'n brief naor Bartje van de läpkeswinkel, umdât die nog al verstand het van d'n handel, en umdat ie eindelik ok zoveul as prizzedent van De Harpe is!

Zìngen duut ie nie duk' mer mee; maar mit tijen as d'n meester der niet is mag ie nog wel is dirrekteuren.

Dan sleet ie de maot mit 'n bierfleschken in de hand, alhoewel dat er gin minsch naor kijkt, want hij is zo'n bietje potdoof motte wèten, en dan wît ie nie krek hoe wijd da'se zijn en dan steet ie duk' nog 'n heelen tijd deur te zwaojen aldat ze al lang aon 't eind zijn.

k' Zeg — Bartje jong, we hebben 'n bod van vijftien gulden. En hij is der maar wàt fel op; hij het derrek weerum geschrèven.

— Hèj?... Wà zedde? Hóéveul? Víjftien?... Vijftien?

En 't is nog mar zo'n jòng kjerlje wa?... Zoveul as 'n léérjong!? — Tien tegenbiejen motten-ve! Tíen!... Níe meer! Zat, zat — zàt jong!

Ikken aon em geschreven, maar jaowel! 'k Had daolik wer antwoord weerum, asdat ie 't nie minder deej as vijftien en dat 't tòch al schandaolig goeiekoop weur.

Wij em nog 'n keer veurgesteld um 't verschil te deilen; maar hij bléef mar stijf d'n zoolo: Vijftien en níe minder; en hij schreef asdat ie der al gin ins meer over wou heuren.

— Afijn!... Dan movve'm maar geluk gèven! zei Bartje.

' tIs 'n táóie, jong. 't Is 'n taoie.

Op zo'n wijs is 't gin plezierig handelen!... En wa'k zeggen wou:

— 'k Hè nog 'n fijne mollevelsche boks over; zouwt da niks veur ou zijn, Hanje? 'k Gaoj zoveul as 'n fénaolen uitverkoop houwen, veur 't nije seizon!

Twéé en twintig stuiver umda gíj 't zijt!

'k Zeg — Nééje Bartje; 'k zij der tègen, uit prinsipee... tegen die nijmodische boksen mè knoopen!

...En de vróúw van mijn ok! Die mot er ok niks van hebben!

— Jòng 't is anders zo'n bèste... Alla éénentwintig stuiver dan!?

'k Zeg — Néé, zeg 'k ummers! 'k Wil 't heele ding veur nìks nog nie hebben!

'k Wies' nie hoe gauw da'k d'n winkel uit zou kommen! As ie een keer begint te handelen dan kùnde mar nie van em afkommen!

Toe 'k thuis kwam schreef 'k aon d'n zoolo, davve 'm geluk gaoven. 'k Zeg tegen de vrouw ...'k Zij blij, dat 't nou maar gesizzendierd is. 'k Heb d'n heelen dag 'n veurgevuul gehad, dat 't mis zou gaon.

Afijn en da's uitgekommen ok heur!

'n Paor daag laoter toe 'k veurbij d'n kemies kwam riep de vrouw me der in. Ers 'n kummeke koffie ingeschonken en 'n bietje gepraot, en toe kwam 't der uit:

— En gullie het Jehan de Bruijn besteld um veur zoolo te kommen speulen, of hoe hiet da!?

'k Zeg... Och ja; 't mot nog al 'n goeie zijn!

— Hhh! 'n Góéie!? zei se mit de schouwers in de hogte.

— Hoe zóó? Kende gij 'm dan?

— Of ik 'm kèn? Nou dà zou 'k geleuvèn!

Jehan de Brruijn, da kleine jungske van de Bruijn!?

M'n lieve minsch. Ze woonden vroeger krek schuin tegenover ons, toe've nog in Nimwegen woonden!

Da's nou 'n jaar of dartien gelejen; dus hij zal nou wel 'n bietje grrutter zijn!

En toe kwam ie duk zat bij ons aan huis um met Bjernard en Toosje te speulen.

Maar nóú van zelfs; nou kènt ie ze nie meer, as tie ze tegenkumt; nou dat ie zooveul als zóólo geworden is.

—Alhoewel dat zíjn ouders ok héélemaal nie zoveul bizonders zijn.

'n Gewóne boekwinkel meer niks!... En alhoewel dat dat zingen van 'm ók zoveul nie is!

Dà mot je maar is aon Toosje vrragen.

— Kom is hierr Toosje! — Tóósje!...

Toosje kwam der aon, mit zo'n kanterigen jurk aon daor ge zoo dwars deurhen kunt kijken, en 't haor zoo weelderig opgepolletoerd. Minsch, minsch, zo'n juffertjen is 't, nou dat ze zoveul als medíesten in de stad is!

— Wat ìs der Ma?... Dàg meneer!

(Verduld 't is wáór ze zei „meneer" tegen me. 'k Wier der verlègen van!)

— Vertel jij is aan Hanje wat da je gehoorrd het van dien Jehan de Bruijn, van dien zoolo!?

— Hè, wat verfelend. Waarom hoef u dat nou weer rond te kletsen... Die Johan de Bruijn is heusch al die woorden niet waard!...

M'n hemel 't is een dóódgewone jongen als je 'm zoo ziet. En dat zìngen van em! Nou... ìk heb em niet gehoord! Maar in de buurt zeggen ze allemaal dat 't niet úít te houden is, zoo'n keel als ie op zet als ie aan 't oefenen is.

En laatst had ie solo gezongen op 'n avond voor de geheelonthouding of zoo iets...

— Wà zedde daor? zeg 'k. Gehéél-onthouding?... 't Is toch nie wáór djern?

— Ja... en 't moet vréése lijk saai geweest zijn.

Héélemaal niets leuk. En 'n muziekblad had ie voor de neus gehad.

Nou en ìk ben laatst op een héél groot concert geweest; en daar konden ze 't allemaal uit 't hoofd!

En óveral waar ie komt moet ie slecht in den smaak vallen, zei Tante Jaantje.

— En 'n gewòne jong is 't ok, as je 'm zoo ziet, nie waar Toosje!

Heelemaal geen eens lang haarr of zoo!...

'k Zeg — Schèi maar uit!... schèi maar uit!! 't Is wat te zeggen. 't Is wat te zeggen!

'k Was d'r heelemaol van overstuur van.

...Binnen 'n paor uur wiesten ze in 't heele dörp der alles al van af; en d'n een miek 't nog al slimmer as d'n ander.

'k Zeg — En dà zulde maar zien; Hanje die krijg 't mar wer op de kop as ie nie dugt, umdat ie em besteld het.

'k Gong naor Bartje um mit em te beraojen wat da've doen zouwen.

Bartje stond op de trapleer in de winkel mit de kop tusschen de pilosche boksen die ie van de balker het hangen; um uit te sortieren veur den uitverkoop.

'k Zeg — Allóó Bartje; kum der is schielik af jong. Der is ònraod!

...Baıtjéée!

— Hèj? zeit-ie... Foei jòng wa laotte me schrikken!... Wat is der? Hedde oe eige bedoch' mit de boks? Veur négentien stuiver dan!

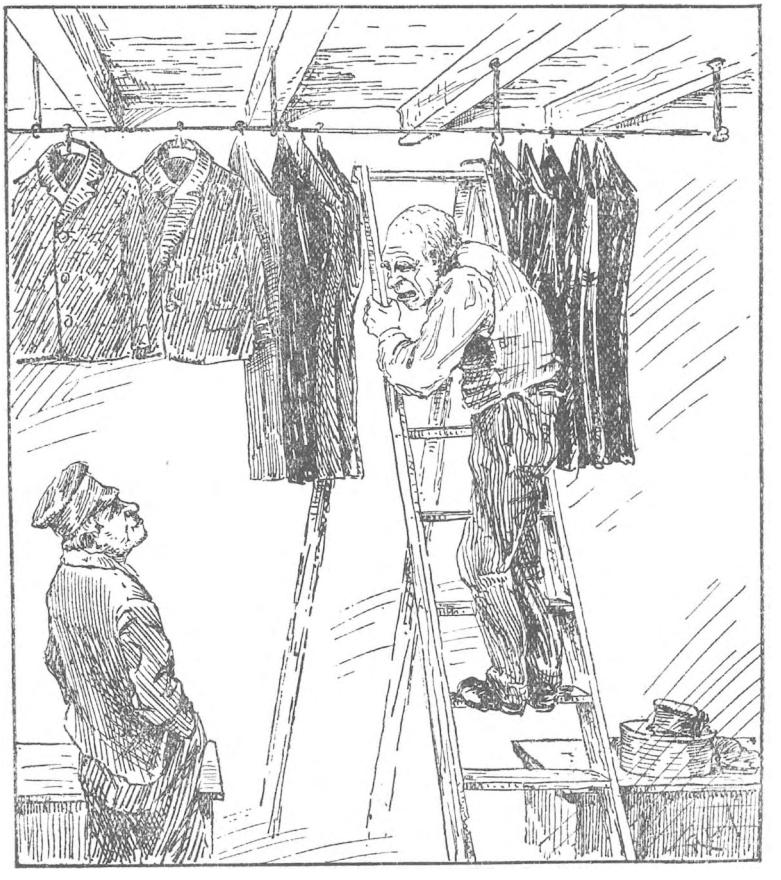

Hèj!?... Wà zedde?... Mo'k dirrekteuren van avond?

'k Zeg — nee; gij mit oeuw boksen!... 't Is over D'n Harpe Davids!

— Hèj! zeit ie. Wà zedde? Mo'k dirrekteuren van den avond?

'k Zeg: Nee, 't is mit d'n zoolo... 't Is èrg. Maar hij mot héél slecht bevallen, zeggen ze!

— Hèj!?... Wà zedde?... Is de vróúw van oe bevallen?

— Gelùkkig nie! zeg 'k. 'k Het er al zat aon die zeuven blagen van jonges die 'k heb! Maar ge mot sebiet meekommen veur 'n geheime bestuursvergaodering bij d'n meester.

Eindelik ha'k em mee op weg naor de school.

D'n meester zat veur 't raam in de hemdsmouwen veur 't örgeltje te speulen en te zingen.

— Agge'm zoo uit de vjerte heurt is 't krek of da ge da magere keuje van Jaop Jansen heurt schrauwen, zeg'k tegen Bartje.

...Jàà! zeit d'n meester toe've der in kwamen. Ik zit maar een beetje te fantasééren!

Ik weet wel dat ik als zanger niet op een concert thuis hoor; maar zoo aan den huiselijken haard is het een onschuldig genoegen niet wáár... En mijn vrouw zei zoo net nog: Everard, zei ze, wat is het toch jàmmer dat je zoo schor bent, anders had je allicht aan De Harpe die hooge kosten van een Solist kunnen besparen... Die dan naar ik hoor nog niet ééns goed is!...

— Hèj!?... Zouwen we 't den meester dan maar nie gunnen?... Veur zeuven en 'n half beveurbeeld! zei Bartje.

'k Zeg — Néé; d'n meester ìs gin zoolo! Dà gee nie!

— Láát maar Bartje... laat maar. Ik zou het niet eens willen. Ik wéét wel, dat ik geen mooie stem heb. Dat ik

niet tot die uitverkorenen behoor, die zich sólozanger noemen. Maar...

'k Zeg — Och jao; 'n lillike stem hedde nou wèl!... Ok al níe veul bèter as ìk! Maar daor hoefde oe eigen nie veur te schamen! Daor kan 'n minsch ok al niks aon doen; daor zijde nou een keer zoo mee geboren!

Maar hij medeen op ins 'n diepen buiging veur me gemakt.

— Dànk je wel, voor het complimènt! Maar ik betwijfel het, of jíj wel de aangewezen persoon bent om daarover kritiek uit te oefenen, Hanje!... Een dèrgelijk ònmuzikaal persoon...

'k Zeg — Nou, mâk oeuw eige nou maar nie vuil! Ik doch dat 't wel wáór zou zijn, umda ge 't eiges zegt, da ge zo'n lillike stem het; maar as 't níe zoo is, dan is 't mijn ok al goed af!

... En dan daorbij... We hebben 't nou een keere mit dien kjerl verakkerdierd en nou movve'm vàtten ók!

— Jao néé; daor hedde gelijk aon. Nou movve'm vàtten ók! zei Bartje.

— O ik zou er bovendien niet aan dènken om me zelf op den voorgrond te dringen. Ik wéét Goddank, waar ik staan moet, zeit d'n meester!...

Maar als zoo'n man nu eenmaal niet voor z'n taak berékend is; dan zie ik niet in, waarom we aan hem gebonden zouden zijn!

— Nééje, jao; dáór hedde gelijk aon meester, zei Bartje. Néé; we mott' em níe hebben!... níe hebben!

'k Hè lach aon dien kjerl... Enne, wa'k zeggen wou, meester... za'k oe van d'n middag de stalen veur 't wijnterseizon is sturen?

Fíjne uitsortiering... Eérste soort prima kwalleteit!

'k Zeg — Ja; nou gìn handel. Kom vort nou maar!... Ik geleuf da've 't beste deejen a've der ers eiges maar is hen gonken um em te keuren; as da kjerlje in Els' kumt zingen: Dan kunve 'm altij nòg afschrijven!

We hiewen d'n volgenden avond al wèr 'n buitengewone vergaodering veur de lejen en ik eiges en d'n meester en Bartje wieren uitgekozen um d'n zoolo te gaon keuren... zoveul as „reezecenten" zeit d'n meester.

...Vrij aantree van wege den kas van d'n Harpe... de man 'n dubbeltje segaoren... en vríj pruves; maar níet àls te veul! wierd er gesizzendierd.

'k Zeg tegen de vrouw: „Nou motte de Zondagsche diaken-jas van me maar is goed uitborstelen!"

Zoo gezeid zoo gedaon; 'n Deinsdagavond: Ikke d'n zilveren hallózieketting mit de pjerdskop aongeleugen; 't tentwagetjen ingespannen en Bartjen en d'n meester opgehaold, en zoo tegen we op Els' op aon.

Ers bij Oome Toon aon 't Halt der eentje gevatten veur de reiskosten en in Valburg nog is aongestoken vanwege de kouwe voeten!...

— Ziezóó, zeg 'k, toe 'k bij de kjerk uitgespannen had; nou zu'vve der ers nog is eentje vatten veur de verstèrking van 't muzekale geheur, en dan zal 't wel gaon!

...Maar Bartje, ge mot de watten uit de ooren doen. Anders kunde nìks heuren!

'n Héélen plok watten had ie der aon weerskanten uitsteken.

— Hìnder niks... Hìnder niks! zei Bartje. Veur de kouw jong; veur de kouw... 'k Hè van de nach van de tandpijn haos níe kunnen slapen!... En héúren duuj 'k tegeswoordig tòch nie veul meer... Neeje... nie veul!

Maar 'k zal 't em wel van de móél afzien, ofdat ie zingen kan!!

Toe've de zaol inkwammen weuren ze al aon de gang mit 't gemengde koor.

De kjerl die de kaorten verkoch' wou der mijn 'n pregram bij in de hand douwen; maar 'k zeg — Neeje, zeg 'k, houwt dat eiges maar.

— Maar u krijgt 't er gratis bij! zeit-ie.

'k Zeg — Jáó, dá spulleke kennen ve!...

En a'k 't dan een-keer aongevatten heb, dan motte 'n dubbeltje van me hebben, wa!?

— Veul volk!... Véúl volk! zei Bartje.

'k Zeg — Och ja de minschen zijn hier nie veul gewoon in Els', zeg 'k hard op.

Allemaol deftige minschen, zeuten der.

Ze mosten veur mijn ampart der nog 'n stoel bij sleupen, heelemaol in 'n huukske.

Toe 'k der zitten gong trooi 'k op d'n hoed van 'n heer die veur me zat, mè 'n geele pruik op de kop.

Zo gauw dat 't erste stuk uit was, trok 'k em is aon de mouw.

'k Zeg — Kan dien hoed bijgeval ook van jou zijn? Die he'k hier gevonden. Ze hebben der op getrooien. 't Is nog zund!... Da se dan toch ok nie bèter uit de kop kijken!

D'n heer keek me valsch aon en veegde mit de mouw over de hoed hen.

— Tòt je dienst zeg 'k!

Onder de hand was der op 't teneel 'n kjerl naor veure getroojen mit 'n wit plastron en 'n zwarte jas aon.

'k Zeg — Bèl verstomd... as dat dien kèlder niet is, die 'k daor strak achter 't befet heb zien staon!

— Néé, zeit d'n meester. Dàt zal onze solist wel zijn.

— Hè!? zèi Bartje. Is ie dat?... D'n zoolo... Jehan De Bruijn of hoe híet ie ok wer?

— Dat is Van Kempen, zeit d'n heer die neve Bartje zeut.

'k Zeg — En is dat d'n zoolo dan niet?

— Jawel! zeit-ie.

'k Zeg — Nóú dan; da wou'k òk maar is efkes zeggen!

— Is ie het? zeit d'n meester.

— Hij ìs 't! zeg 'k.

— Hij ziet er anders níet zoo jong uit als ik wel gedacht had zeit d'n meester.

'k Zeg — Och ja, die kjerls die boemelen allemaol vuls te veul... die zoolo's en al die kunstenmakers!

Hè!... En wa'n lilleke jong; mit àl da haor um d'n moel en onder de neus!

Medeen begost ie te zingen.

— Hij zingt achter in de kéél! zeit d'n meester.

— Hèj!? zei Bartje. Wà zedde?... Nogal áórig wa!?

'k Zeg — Nou veur Els' mag'tie 't dan misschien nog al aordig kunnen. Maar veur mijn!...

— Hè! Wà zedde?... Níe èrg hè!... En vùls te zach!... Vùls te zach! 't Kan der niks van heuren!

Hij had nog gin half vjerske gezongen of hij schèijde der al wer uit. En medeen 't koor wer aon de gang.

Ik keek onder de hand de zaol maar is rond. 'k Zeg: Veul aorige djerns zijn der nie bij!

Díeje daor gùnt da geet nog al. Maar anders nie veul. ...Nee; wat dàt aongaot; dan it er bij ons veul meer mezíek in de djerns!... Ze zijn allemaal zoo màger hier!

Onder de hand weuren der al wer 'n deil zoolo's op getrooien. 'n Paor djerns en zo'n dik kjerlje mit 'n brombas.

'k Zeg — Wat het híj der bij noodig, d'n dieje? zeg 'k tegen dien heer, die daor veur me zat.

— O, zeit is, dàt is Josua!... En die linksche dame dat is Othniël... En daar rechts dat is Mirjam...

'k Zeg — En dan ben jíj zekers zoveul als Làzerus!

...Maar as je docht, dat wij uit Modderwijk, ons deur Eltersche minschen der zóó tusschen laoten nemen, dan hedde 't toch glàd mis, vadje!

'k Viet 'n gróóte pruim têbak.

'k Zeg — Wat meínt zo'n kjerl wel!?

Ik vuulde, da'k der 'n rooje kop van kreeg. 'n Deil minschen keken achterum, wat dat er gaonde weur.

De zoolojuffers stonten mit de kop in de loch' te kijken, mit 'n rolleke pampier veur de buik, krek as bij ons de kleine jonges, as ze grut-moeder mit de verjaordag gaon wunschen. Een lillike mè zo'n soort aarbeiënneus, maar die ander was wel 'n aorige djern... mè zo'n bietjen 'n nâkschen nèk!

— Schâámtegevoel bezìtten zulke menschen niet, zulke artiesten! zeit d'n meester. Men vraagt zich af, waar zoo iets góéd voor is.

'k Zeg: 'k Dink veur de lochtigheid, zeg 'k. Och néé; ìk mag da nou nog wel is gjern zien!... De vrouw van mijn het 't jak ok nog wel is los hangen; 's zommers as ze last het van de hits! Maar zoo in de wijnter lijk 't me toch wel 'n bietje àls te lochtig!

...Ze zongen ers' ielekeer één alleen, en dan opins 't heele koor der weer tusschen deur, krek as da ge der nou een het, die 'n trop kallekoenen staot op te hitsen.

— Ik wou dat we onzen tenóór nog eens te hooren kregen, zeit d'n meester.

— Zoo dadelijk krijgt hij een groote aria, zeit 'n jonge djern mit 'n bril op, die neven 'm uit 'n meziekboek zat te lezen, onder de hand da se zongen. Ze had zo'n bietje 'n klein zwart snörreken, en zo'n vrimde jurk aon; krek 'n nachtjepon...

— Ja... een héérlijke stem nietwaar? zei se.

— Zóóó!?... Hhh... Vìndt u!? zeit d'n meester.

D'n zoolo begon al wer te jenken. Mit de kop achterover en de moel 'n eind wijd los, da ge 'm wis àchter in d'n görgel kon kijke!

— Vùls te zach — Vùls te zach, zei Bartje.

— SSst? riep der een achterum.

De meester viet 't netisie-buuksken uit de zak en hij aon 't aonteikenen.

— Wa schrijffde daor toch op? zeg 'k.

— Ik geef hem verschillende cijfers... Voor de qualiteit van de stem en voor de voordracht.

'k Zeg — Dà's aorigheid! Dà duuj 'k ok!

't Vjers was uit. De minschen klapten in de hand, dat 't 'n merakel was; maar ik stook de hand 'n eind wijer in de boks.

Bartje ers is gekeken wat de andere minschen deejen, en toe hij ok al aon 't trampelen mit de voet.

— Nie doen, jong! zeg 'k. Zijde nou gek?

Bartje haolden 't buuksken uit de zak daor'tie gemeinlijk de örders veur de mannefakturen in netiert, en hij òk al aon 't opteekenen.

— Hoeveul hedde gij em gegèven, meester?... Twee en 'n half veur de stem en anderhalf veur de veurdracht?

...En gij, Hanje, lao's kijken!... anderhalf veur de stem en een *half* veur 't telènt? Da's nie veul... Da's nie veul! Afijn, lao'k 't verschil dan maar deilen! Lao's kijken, da's twee um een.

Hij spiersten op de punt van 't potloood en teikende 't aon.

— Och nee, 't was ok níe te bes!... En vùls te zach!

— Nu jàà, zeit d'n meester. Maar je moet ook rekenen dat je een beetje hardhoorig bent, Bartje!... 't Was nu wel niet erg móói, maar de man doet toch zijn bèst... En hij is nog maar een beginner!... Nog maar 't jòngetje!

— Hèj... Wa zedde?... Níe goed hè?

...Wat?... Wèl goed?... Wèl goed?... Néé newaor!? Slech hè!? Jao jong; slech, foei heel slecht!

— Maar schrééuwt u dan toch niet zoo! zeit d'n heer daar ik d'n hoed van in mekaore getroojen had, medeen dat ie z'n eigen umkeerde.

— Hè; die boeren-menschen, daar uit de Betuwe! zeit ie tegen d'n heer, die daar neven hem zat...

Je begrijpt niet waarom zulke menschen op een concert komen!

'k Zeg — Zùkke minschen!? Zukke minschen!? Wij zijn geen minschen. Wij zijn reezensenten!

Maar zóó is 't gin plezierig wèrk, as ze zoo slech' voldoen! Alhoewel da'k 't daolik wel gedoch' had, dat 't hier in Els' niks weerd zou zijn!

En da's gin wonder òk nie, as ze gin centen hebben um 'n góéie te betaolen!

— Zòò!? zeit ie mè zo'n valsch gezich: U bent zeker gróóter kunstenaars gewend, daar bij u in Modderwijk!?

'k Zeg — Zéker zijn wij dat! Lest he'vve Messchart nog gehad!

En daor hedde hier d'n meester; die duut 't òk véúl bèter...

— Och lààt nou maar Hanje, zeit d'n meester. Wind je nu maar niet zoo op!

'k Zeg — Ja nou; 'k laot me toch ok maar nie àlles zeggen deur zukke piassen!

D'n dirrekteur had al wer is op de lessenaor getikt, en medeen kwam der 'n kjerl op m'n af, mit 'n wit daske veur.

— Ik moet u verzoeken niet zoo hard te spreken tijdens de uitvoering, zeit ie. De andere menschen hebben er last van!

'k Zeg — Zij maar nie bang! 'k Gaoj der daolik uit! 'k Heb der al méér as zat van!

Maar medeen was 't koor al wer begonnen!

— Da's zèkers zoveul as d'n vrouwebas? zeit Bartje, toe de lillike juffer gezongen had, tegen d'n heer die daor veur em zeut.

— Dat is de alt! zeit d'n heer.

Bartje zat al wer op 't potlood te zuigen en op te teikenen.

D'n heer loerden-is bij em in 't buukske.

— Nou; en kunnen ze uw goedkeuring nog al wegdragen? zeit ie, toe 't stil weur, medeen dat ié efkes lachte.

— Jaowel,... jaowèl! zei Bartje. Bès spul... Príma kwalleteit. 'k Hè se allemaol „'n vijf" gegèven!

'k Zeg — Ge líeg 't toch zekers jong!?

— Sst! zeit-ie. Stil nou maar; stìl nou! 'k Zal 't zoo wel wer uit vègen! Zeg nou maar niks.

Ik kènt dien kjerl. Da's nog zo'n bietje 'n klant van me. Ik kum nog al is duk' hier mit negosie in Els'!

'k Zeg — Dáór he'k lach aon! As 't slech' is, dan is 't slech'! ...En slèch' ìs 't!

— Suut nou maar, zèi Bartje. Nou krijgen've wer 'n möpke van d'n brombas!... Da's eindelik nog wèl d'n beste!... Da kunde teminste nog héúren as die zingt... 't Buikske geet em op en neer as ie zingt!

'k Zeg — Stil is: Da lijk' wel da deuntje, dat de kleine jonges op de Zondagschool zingen!... En ik zoo is efkes 'n bietje meegezongen... Pòm!... pom!... pòm! pom!...

... Neeje; nóú is ie der wer uit! Maar zoo as die minschen uit de stad dan zijn! Dien heer mit de pruik op, daolik mit 'n lillik gezich' naor mijn achterum kijken!

Ik zetten em de voeten achter bij em op de spijlen van de stoel.

— 't Zijn hier àkelike minschen hier in Els! zeg 'k...

't Koor was al wer aon 't zingen, dat 't zoo dàverde.

Bartje zat mit de kop hen en weer te schudden, ofdat ie 'n kijnd op de schoot wiegde, en d'n meester sloeg de maat mit 't potlood op de knie.

...Véél te vlug, zeit ie... Véél te vlug!... Men vóelt toch, dat dat plèchtig behoort te zijn! En die tenoor, die huilebalkt er weer zoo boven uit. Die wil zich vooràl toch eens laten hooren!

'k Zeg — Nóú ja! Als zullie hier in Els d'r eige willen laoten beduvelen, dan motten ze 't eigen weten. Maar wíj nie!...

En ik wipte de stoel van d'n heer is 'n eind in de hogte.

Hij sprong op of dat ze 'm met 'n speld geprikt hadden.

— Wilt u zoo goed zijn, uw voeten van die stoel weg te nemen? zeit ie mit 'n rooien kop.

— O verdòn! zeg 'k. Ik had nie gezien asda' jíj der op zeut!

Maar medeen kwam die kjerl mit da witte däske wer op m'n af.

— Als u zich niet rustig houdt, zeit-ie, dan zullen we u uit de zaal laten verwijderen!

— En wie wou je dan meebrengen? zeg 'k...

Je bruur die tebak pruimt!?

...Maar veuruit mar jongens! lao've maar gaon; we weten der al zat van af!

— Wat dàt betreft, zeit d'n meester, hebben we géén vergeefsche reis gemaakt.

't Stuk was krek wis aon de pause en we stonten op en gonken de zaal uit.

In de gelachkamer der ers nog is eentje gevatten, zooveul as de verblijfkosten!

— We hebben em wèl verdiend! zeg 'k. We hebben D'n Harpe heel wat uitgespaord!

— Ja, ja, zei Bartje. We hebben góéie zaken gemâkt!

En a'k zoo astrantig mag zijn, meester, dan moste me maar is dat dubbeltje géven da'k nog te goei heb van D'n Harpe.

Bartje gong der medeen op uit um de reezesentensegaoren te gaon koopen, en ikke onder de hand 't tentwagentje ingespannen en zoo rejen we wer op huis op aon.

Onderweg we nog is hier en daor aangestoken veur de reiskosten en zoo was 't half twaalf veur da've thuis weuren.

— 't Hè lang geduurd! zei de vrouw... Motte nog 'n bietje kjernemelksche pap hebben.

'k Zeg — 'k Zou ze nie deur de kéél kunnen krijgen. 'k Zij toch zoo draaierig in de kop.

— Dan hedde netuurlik wer te veul gepruufd, zei Tonia.

— Och néé minsch, zeg 'k. 'k Hè niks as lammenaode gedronken!... Maar van 't zingen kumt 't. Da was toch zóó lillik, dien zoolo; da'k nog liever de geit heur bleeren astie verkauwend is, as díen kjerl!

D'n volgenden dag wiesten ze 't in 't heele dörp al.

...Ik hoor dat de zanger geen genade in jullie oogen heeft kunnen vinden, zeit d'n kantedaot van de notaoris, toe 'k em tegenkwam.

Hij heeft toch anders een móóie stem hoor!

— Oó, maar da hèt ie ok! zeg 'k.

— En ik hoorde zoo iets van...

'k Zeg — Nééje... 'n móóie stem het ie! Veul uitdrukking en geveul, zeg 'k. Hij deej me met tijen haos dinken. of da've al in 't véúrjaor weuren.

— Hoezoo; in 't voorjaar?

'k Zeg — Och; wij hebben thuis zo'n grooten, zwarten kàter. As 't Mèrt is, dan zingt die ok nog al is duk' zoolo's of eindelijk meer duo's; aldat ie daor dan gin zwarte jas en 'n wit vès bij aon het. Maar dáórveur duut ie 't dan ok gratis veur niks.

Ik mag da nou nog welis gjern heuren; maar de vrouw van mijn die wordt er toch altijd zoo rebelsch van.

Dan kruipt ze de bedstèi uit en dan gooit ze 'm 'n kwak waoter op d'n kop... En al licht, dat zo'n héér daor nie van gediend zou zijn; en dat zou em best kunnen overkommen, as ie hier zoo alleminschelik kwam jenken en grollen.

D'n kantedaot keek zoer en haolde de schouwers op.

— 'n Zonderlinge manier van optreden! zeit ie. Dan zou ik eerst toch eens afgewacht hebben met hem uit te noodigen, totdat ik hem gehoord had!

'k Zeg — Och; die moeite is nou zoo èrg groot nie veur mijn, um 't efkes af te schrijven... En centen hoef 't ok al nie te kosten!

...Dan pläk 'k der maar gin poszègel op. We hebben der al zovéúl aon verknooid, aon dien kjerl, mit al die krispedensie. 'k Zeg — 'k Zal 't medeen mar is efkes in order gaon brengen!

Maar toe 'k veurbij de meester kwam, tikten ie mijn der in.

De jonges uit de hoogste klas weuren krek in d'n hof bezig mit de praktische oefeningen in de tuinbouwkunde

za'k mar zeggen.... Dan motten ze de paojen om-hèrken en onkruid wiejen en zowat!

— Ik heb ze maar vrij gegeven, die kinderen, zeit d'n meester ...

Die geschiedenis dien zanger wil me maar niet uit het hoofd. Ik hoor, dat hij een zoon is van dien De Bruijn, die boekhandel uit Nijmegen. En nu herinner ik me die geschiedenis met dien „Johan" ook heel best. Dat jonge mensch is eerst 'n paar jaar bij het onderwijs geweest... maar ja, ja, dat is tegenwoordig niet dèftig genoeg meer bij de jongelui van heden ten dage!... En toen heeft hij zich dat idee van zanger in het hoofd gehaald en net zoo lang gedwongen, tot ze hem een poosje in Duitschland muziek hebben laten studeeren. Maar als dat dan zóó moet gaan, dan is het toch wat te zeggen voor zulke ouders. Als je daar eerst zooveel aan ten koste gelegd hebt. En zoo'n jonge man ook; ik wéét hoe hem dat later in zijn carrière zal tegenhouden, als hij eerst, door openlijk nederlaag op nederlaag te lijden, moet leeren, dat hij niet tot de geroepenen behoort, en hij dan later weer in de maatschappij terug wil keeren op de plaats waar hij hoort.

En nu dacht ik, ik wilde eerst nog eens aan zijn moeder schrijven, die ken ik nog een beetje van vroeger... Enfin, ik zal je de brief eens voorlezen.

Geachte Mevrouw,

Het is de belangstelling van den mensch voor den mensch, die mij doet besluiten u te schrijven!

...Vind je dat niet goed gezegd Hanje „De belangstelling van den mensch voor den mensch!"

'k Zeg — Jaowel, zeker... veuruit nou maar!

En hij alweer wijer: Asdat de zoon van heur hier bij ons had zullen komen zingen, maar asdat wij em erst in Els weuren gaon keuren. Drie achtenswaardige menschen, waaronder een, die eiges veul aon de meziek gewijd had... En asdat 't heelemaol niks weerd gewist weur: Nie veul telent, en achter in de kèèl en zoo wat; en asdat ie der uit zich eige maar van af moes zien en der in 't vervolg maar veur goed uitscheien!

...„Als hij hier kwam, zou de zaal leeg loopen; want de menschen zijn hier tamelijk verwend, doordat we hier enkele voortreffelijke krachten in eigen boezem bezitten, al is het hier dan maar een dorp.

Laat uw zoon toch omkeeren voor het te laat is; en wìl hij hoogerop, dan is daar toch *de hoofdakte* dien hij met ernstigen wil en goeden hulp kan bereiken... Het hoofd van de school alhier zou hem, daar ben ik van overtuigd, gaarne tegen een matige vergoeding onder zijn hoede nemen en daartoe op leiden. Hij heeft er reeds twee klaar gemaakt; met gunstig succes bekroond! Denkt u er eens over na Mevrouw.

Met achting,

Een oude vriend, die het wèl meent met uw zoon.

— Wel, wat zeg je daarvan Hanje?

'k Zeg: 't Is merakelsch mooi, maar 't is nog zund van

't postpampier veur zo'n schrauw-moel; we mosten em medeen maar afschrijven! —

Wij 'n paor daag laoter al wer 'n vergaodering veur de leejen uitgeschreven, en allemaol weuren ze 's avons present.

Bartje gong mit de pet rond um de stembriefkes op te hale.

Der wier flink gepruufd.

D'n meester diende 'n mosie in, asda've ers maar is zouwen afwachten, ofdat ie der uit z'n eige niet van afzag, um dien brief.

Maar Bram Kuiper was der fenaol tègen.

— Hij zalter d'n honneur níe van hebben ,dat ie d'n èrste is! zeit ie.

Bartje gonk met de pet rond um de stembriefkes op te haolen, en mit algemeene stemmen wierd d'n zoolo geketst, en d'n meester in stèi van hum as zoolo benuumd veur 'n salaoris van 'n rijksdaolder.

— Het strijdt eigenlijk met mijn bescheidenheid om het áán te nemen, zeit d'n meester... Ik wéét hoe gering mijn krachten zijn!

Maar voor De Hàrpe heb ik àlles over; en dáárom zal ik het dan maar aanvaarden!

Toe'k thuis kwam schreef ik 'n pampieren brief aon d'n zoolo, asdavve'm nie kosten gebruiken, umdat de vrouw van de prizzedent rummetiek in 't oor gekregen had, en asdat ie der nie wijer over hoefde te beginnen of d'r op te antwoorden.

'k Zeg tegen de vrouw — Ziezóó, daor zijn we gelukkig van af.

Maar da leek maar zoo, want 'n paor daag laoter most ik aon 't stasion zijn; en daar kumt de meester den trein uit.

Hij reej 'n eind mè me mee.

— Ben je naor Aorum gewist? zeg 'k.

— Nee, zeit-ie. Ik ben even naar Elst geweest...

Hij hoeste is efkes!... naar een onderwijzers-vergadering.

'k Zeg — O jawel; dan natuurlik veur salarisverhooging.

— Nee, zeit ie en hij snoot de neus.

— En hedde 't nog over 't kesèrt gehad?

— Ja, zeit ie, en hij hoestten al wèr is:

...De menschen dáár waren over 't algemeen nogal zeer voldaan!

'k Zeg... Och ja; ze weten nie bèter!... Maar over d'n zoolo dan toch zeker niet!?

— Ja wèl! zeit-ie. Dat ging best!... Afijn; hij zong ook werkelijk nog wel aardig voor zoo'n jongmensch.

'k Zeg, — Hè??... Wà zegde dáór nou!?... Wel aorig??

— Ja zéker, zeit ie. Hoe meer ik het van achteren beschouw, des te meer kan ik verschillende dingen in hem waardeeren... De hooge nóten vooral.

'k Zeg... Minsch! Hedde gullie bij geval vrij pruves gehad daor op die vergadering?

Ge het eiges nog wel aan z'n moeder geschreven, asdat ie der maar uit zou schèien, want dat der niks van dog!

— Zéker Hanje; dat hèb ik ook gedaan.

Maar alléén maar, omdat ik het jammer zou vinden van zoo'n jongmensch, dat hij een vak zou kiezen waar zoo weinig toekomst in zit!

Ik spiersten is tusschen de tand' deur, en keek strak mit de kop naor boven, naor d'n wijndhaon op d'n toorn.

— Waar kijk je zoo naar? zeit d'n meester.

— Ik kijk maar is efkes uit welken hoek dat de wijnd kumt! zeg 'k.

Maar hij kreeg medeen 'n haast, jong! O, ja, ja! Ik moet er hier uit. Wel bedankt voor 't meerijden!

Maar d'n volgenden dag hadde 't spiktakel al gaonde.

Um twaolf ure kumt d'n jong van me grijnend naor huis.

— 'k Hè veur de boks gehad, zeit ie. En 'k hè niks gedaon! 'k Zeg „'k Zal 't tegen móéder zeggen!" En toe deej ie toch zoo iezend lillik de meester... en hij zei... asdat ie ou wel is zouw laoten zien, wat dat 'n wijndhaon weur!

'k Doch — Ik zal oe wel krijgen; kalen inktvreter!

's Aovons, krek toe'k naor d'n scheerbaos zou gaon, kwam d'n postbooj den erf op, mit 'n brief veur me.

'k Lei em onder de pet en ikke naor Fritske um d'n baord der is af te laoten haolen.

'k Stook 'n reezesente-segaor aon en gong bij 't andere volk zitten, dat op de bank zat te wachten.

De vrouw van Fritske was de man van der aon 't helpen um in te zeepen; dat 't 'n bietje gauwer zou gaon.

Ze had krek Bartje 't servet veurgebonden en begost em de moel vol te smeeren.

...Duut 't oe gin góéd aon 't hartje, as de vrullie oe zoo onder de neus kietelen, Bartje? riep der een.

Maar Bartje heurde der gin steek van. Hij zat maar mit de moel open te grillen.

—'k Het 'n brief van d'n zoolo Bartje? zeg 'k, medeen, da'k d'n envlop open miek.

— Héj, zeit-ie. Wà zedde? D'n Zóólo?

... Duut 't oe gin goed aon 't hartje,
as de vrullie oe zoo onder de neus kietelen?

De meester zeit, asdat ie nog al góéd weur hè!?... Maar anders 'n bietje zach', hè!?

'k Zeg — D'n meester? Die kjerl is gek! ...Góéd?... 't Leek op nìks!

— Hèj... Wà zedde. Nie goed? Slech' wâ!? Jáó... slech Jong; slech!... Tff!... Tff!... Ge vèèg me de heele moel vol zeep!

— Ja, dan mot je maar stil zitten! zei de vrouw van Fritske.

Ik lei d'n brief op de knie en leesden em veur m'n eige veur.

...En 'n lìllike brief dat 't was! 't Was méér as èrg!

...Wat dat da veur ezels gewist weuren, die wij der op af gestuurd hadden; en dat ze'm nog nooit van z'n léven zoo behandeld hadden! ...En of da wij gin ins kosten lezen wat dat er op 'n pregram gedrukt sting!?

En zoo gong 't maar wijer!

> ...Bij onderzoek is mij n.m. gebleken, schreef-tie, dat U mij de eer hebt aangedaan mij voor den heer Van Kempen te houden, die voor eenige dagen op een Oratorium-uitvoering de tenoorsolo in Elst heeft gezongen.
>
> Ik zèlf heb nooit het genoegen gehad deze plaats te zien, veel minder er als solist op te treden.
>
> Er was oorspronkelijk sprake van, dat ik daar een der kleinere rollen zou vervullen. Wat evenwel door tusschenkomende omstandigheden verhinderd werd.
>
> Vandaar waarschijnlijk Uwe vergissing.

Uit de kritieken las ik, dat de heer Van Kempen dien avond uitstekend op stem was!

— Wèl verduld jong, schauwde'n ik op ins. We hebben d'n verkéérde bij de kop gehad Bartje!

— Ik het er nìks van geheurd; 'k het 'r niks van geheurd! zei Bartje.

...En nou weet ik, hoe dat 't kùmt, ok!... 'k Hè vergèten gehad um de watten uit de ooren te doen!

— Wie is dat geweest, die zanger? zei d'n volletèèr van 't gemeintehuis, die der krek in was gekommen.

— Och!... Van Kempen hietten-ie! zeg ik.

Ik krabde m'n eigen over de kop, zoo warm ha'k 't op ins!

— Maar hoe is 't mogelijk, dat jullie die zoo verschrikkelijk slecht hebt gevonden!? Dat is een heele bekende zanger. Ik heb 'm verleden jaar nog in Arnhem gehoord, zeit-ie.

— Héj... Wà zedde? zei Bartje. Nie goed?... Wàt?

Wèl goed?... Jáó jong, Héél goed! Bès, heur! Da he'k daolik al gezeid, is 't nie waor, Hanje!?

'k Zeg — Ja, dà kunde nou wel zeggen!

Fritske douwde em d'n kop weer achterover in de scheerstoel; de andere minschen lachten der eige kepot!

— Hanje! riep Tinuske, 'k Mot mèregen 'n zes-weekesch keutje koopen! Zoude gij der veur mijn nie is op uit willen gaon? ...

Zoveul as keujes-reezesent?... Allicht da ge daor meer verstand van het, as van de meziek!

'k Zeg — Dàs goed jong! En dan zuve díe veur zoolo laoten zingen. Want dà wi'k oe wèl vertellen: — D'n méester die zal 't òk nie hebben! Den diejen die he'k in de gaoter! zeg 'k.

— Wèl te rusten samen!

Verschenen bij N. V. JACOB VAN CAMPEN — Amsterdam:

DE GEUR VAN DE KAMPERFOELIE

DOOR

ATTIE NIEBOER.

Ingenaaid f 2.75. - In prachtband f 3.50.

UIT DE CRITIEKEN:

.... Zoo zijn deze schetsen van **een der zeldzame Nederlandsche humoristen Attie Nieboer.** Deze ras-artiest voelt de kleine aandoeningen mee, zoo goed als 't groote geluk en 't diepe leed....

.... Deze schrijver doet vaak aan Dickens denken! Zijn menschen leven voor ons, omdat de heel fijn voelende kunstenaar zich diep in al die levens heeft ingedacht... Attie Nieboer is een psycholoog, — niet door studie of door proeven, maar omdat hij meegevoelt. En omdat hij dat gevoel zoo aan ons weet mee te deelen, daarom leven zijn menschen zoo voor ons. Ieder herkent er iets van zich zelven in.

Alg. Handelsblad.

.... En ik twijfel dan ook niet, of hij zal, indien hij zoo doorwerkt, bij het ontwikkelde gedeelte van het publiek, dat toch ten slotte alleen den doorslag geeft in beslissingen over schrijvers onsterfelijkheid, langer blijven leven dan de naam van Cremer heeft vermocht....

De Nieuwe Gids **(WILLEM KLOOS).**

.... Met uitmuntende plastiek geeft hij de uiterlijkheid van het leven der „ kleine luyden" (maatschappelijk en geestelijk) met het doorzicht van den menschenkenner-philosoof, die van het oppervlakkig zichtbare doordringt tot den grond der dingen en de innerlijke beweging zijner modellen herkent en afleidt uit hun doen.

De Avondpost **(H. J. STRATEMEIJER).**

De nieuwe bundel van Attie Nieboer (de Geur van de Kamperfoelie) is weer even kostelijk als de vroegere proeven van dit buitengewoon knappe schrijftalent.

Er is in die Betuwsche schetsen als „De onwelkome gast" en „Geurt en de profeet" **een uitdrukkingsmacht zoo suggestief, dat men het als tooneel voor zich krijgt en de vraag gaat stellen of in Attie Nieboer niet een heel sterk dramaticus schuilt, die mettertijd verrassen zal met een geweldige boersche tragedie of met een epos.** Want elk dier schetsen is van een zoo breeden aanleg, en een zoo vol aangrijpen van de stof, dat het lijkt of er steeds iets meer dan een schets uit wil worden, — een tusschenvorm van novelle en drama dus. Attie Nieboer bezit er het forsche talent toe.

De Hofstad.

.... Deze jonge auteur is een goed zuiver, oorspronkelijk artist. Hij schrijft met veel hart en met bijna niet minder geest. Hij heeft veel kans een algemeen geliefd schrijver te worden. Want niemand zal zich aan hem ergeren en wie hem leest moet van hem houden.

Elsevier **(HERMAN ROBBERS).**